

Uchwała nr 2/VI/2024
Senatu
Państwowej Akademii Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
z dnia 17 czerwca 2024 r.

w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt. 11 w związku z art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz.742 z późn. zm.) Senat uchwala, co następuje:

§1

1. Senat PANS w Jarosławiu ustala program studiów dla kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia, stacjonarne o profilu praktycznym, który stanowi załącznik do Uchwały.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025.
3. Dziekan Wydziału Ochrony Zdrowia dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2024 roku.

z upoważnienia Przewodniczący Senatu

PANS w Jarosławiu

prof. ucz. dr hab. inż. Ryszard Pukała

**Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza
w
Jarosławiu**

PROGRAM STUDIÓW

Wydział Ochrony Zdrowia

Kierunek studiów: ratownictwo medyczne

Poziom: studia pierwszego stopnia

Rok akademicki: 2024/2025

1. Charakterystyka kierunku

1.1. Informacje podstawowe

Nazwa kierunku studiów	ratownictwo medyczne
Poziom	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat

1.2. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin oraz dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział efektów uczenia się
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	nauki medyczne	79%
	nauki o zdrowiu	21%

Dyscyplina wiodąca: **nauki medyczne**

1.3. Ogólne informacje związane z programem studiów

Charakterystyka kierunku studiów

Kierunek ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest jednym z czterech kierunków studiów prowadzonych w Wydziale Ochrony Zdrowia (WOZ), który został uruchomiony w 2023 roku. Kształcenie na kierunku ratownictwo medyczne jest prowadzone w trybie stacjonarnym. Studia trwają sześć semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu licencjata. Łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 3885 godzin, którym przypisano 214 punktów ECTS.

Kierunek ratownictwo medyczne został przyporządkowany do dziedziny nauk medycznych i nauko zdrowiu, do dyscyplin naukowych: nauki medyczne, jako dyscypliny wiodącej oraz dyscypliny nauki o zdrowiu.

Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabywane przez studentów kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz standardem kształcenia określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego - załącznik nr 4 (Dz.U. z 2019 r., poz. 1573 z późn. zm.).

Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku ratownictwo medyczne o profilu praktycznym, będą przygotowani do wykonywania zawodu ratownika medycznego zgodnie z Ustawą z dnia 01 grudnia 2022 roku o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych (Dz.U. z 2022 poz. 2705m.). Absolwenci będą przygotowani do pracy m.in. w jednostkach systemu

Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM) - Zespołach Ratownictwa Medycznego (ZRM), Lotniczych Zespołach Ratownictwa Medycznego (LZRM) oraz w Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych (SOR), a także w Centrach Urazowych dla Dorosłych i Centrach Urazowych dla Dzieci oraz jednostkach współpracujących z systemem PRM, tj.: WOPR, TOPR, GOPR, Policja, Straż Pożarna i wojsko.

Koncepcja kształcenia

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonym w Wydziale Ochrony Zdrowia jest zgodna z misją i głównymi celami strategicznymi Państwowej Akademii Nauk Stosowanych (PANS) im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu. Aktualna misja i cele strategiczne zostały sformułowane w Strategii Rozwoju Uczelni opracowanej na lata 2021-2025, przyjętej Uchwałą Senatu nr 3/II/2021 PWSTE w Jarosławiu. Zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni, misją Uczelni jest troska o kształcenie młodzieży na najwyższym poziomie dla potrzeb społeczno-gospodarczych środowiska lokalnego, regionu i kraju, w oparciu o wartości płynące z nauczania społecznego patrona, stwarzającą również szanse na ustawiczne podnoszenie wiedzy osób dorosłych.

Nadrzędnym celem Strategii Rozwoju Uczelni jest jej dynamiczny rozwój w zmieniających się uwarunkowaniach rynkowych oraz jak najwyższy poziom oferowanego kształcenia. Cele strategiczne Uczelni to:

- wysoki poziom kształcenia dostosowany do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy,
- rozwój współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
- wzmacnianie potencjału infrastrukturalnego i kadrowego Uczelni.

Misja oraz Strategia Rozwoju Uczelni są integralnie związane z zachodzącymi zmianami społecznymi, demograficznymi i gospodarczymi oraz zmianami przepisów prawa.

Wydział realizuje Misję i Strategię Rozwoju jako społeczność nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, poprzez dialog oparty o zasady humanizmu i demokracji, w duchu wolności badań naukowych oraz swobodnej dyskusji akademickiej.

Koncepcja kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest zgodna z założeniami ujętymi w Misji i Strategii Uczelni oraz z wiodącą dyscypliną naukową. Program studiów na tym kierunku umożliwia nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w pracy ratownika medycznego.

W procesie opracowywania i udoskonalania programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega na wyrażaniu przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych Uczelni, studentów i absolwentów oraz przyszłych pracodawców uwag i sugestii dotyczących kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego

stopnia o profilu praktycznym, podczas spotkań komisji działających w Wydziale, paneli dyskusyjnych, konferencji, warsztatów, sympozjów oraz spotkań z pracodawcami.

Analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oparta jest o informacje pozyskiwane przez Centrum Praktyk Studenckich z Biurem Karier PANS w Jarosławiu, opinie interesariuszy zewnętrznych działających przy kierunku studiów ratownictwo medyczne oraz personalne kontakty nauczycieli akademickich. Cennym źródłem informacji o potrzebach rynku pracy są przedstawiciele pracodawców, z których część to osoby przyjmujące studentów na praktyki zawodowe.

Cele kształcenia

Nadrzędnym celem kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w PANS w Jarosławiu jest wykształcenie wysoko wykwalifikowanych ratowników medycznych. Cele szczegółowe kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia koncentrują się na przygotowaniu absolwenta do:

- udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym medycznych czynności ratunkowych wykonywanych w warunkach pozaszpitalnych, w celu ratowania osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, udzielanych samodzielnie lub na zlecenie lekarza,
- zabezpieczania osób znajdujących się w miejscu zdarzenia oraz podejmowania działań zapobiegających zwiększeniu się liczby osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- transportowania osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- udzielania wsparcia psychicznego w sytuacji powodującej stan nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- stwierdzania zgonu do którego doszło podczas akcji medycznej,
- nauczania zawodu ratownika medycznego oraz wykonywania pracy na rzecz doskonalenia zawodowego ratowników medycznych i dyspozytorów medycznych,
- organizowania i prowadzenia zajęć z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych oraz pierwszej pomocy,
- prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych w zakresie ratownictwa medycznego,
- kierowania ratownikami medycznymi oraz dyspozytorami medycznymi.

2. Efekty uczenia się

Lp.	Symbol efektu uczenia się	Treść efektu uczenia się	Kod składnika opisu - uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK	Kategoria opisowa - aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji (I część)	Dyscyplina naukowa/dyscypliny naukowe do której/których przyporządkowano efekt uczenia się
Wiedza absolwent zna i rozumie:						
1.	K_W01	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med.
2.	K_W02	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu – w stopniu podstawowym;	P6U_W	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG	n. med. n. o zdr.
3.	K_W03	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach;	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. med.
4.	K_W04	regulacje prawne, zasady etyczne i deontologię, odnoszące się do wykonywania zawodu ratownika medycznego.	P6U_W	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P6S_WK	n. med.
Umiejętności absolwent potrafi:						
1.	K_U01	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med.
2.	K_U02	przewodzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med.
3.	K_U03	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	P6U_U	Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	n. med. n. o zdr.
4.	K_U04	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych,	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.

		mnoгих, masowych i katastrofach;		Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
5.	K_U05	inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy;	P6U_U	Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	n. med. n. o zdr.
				Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO	
6.	K_U06	promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych;	P6U_U	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW	n. med. n. o zdr.
				Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK	
7.	K_U07	planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić się w celu aktualizacji wiedzy.	P6U_U	Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU	n. med. n. o zdr.

Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do:

1.	K_K01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. med.
				Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	
2.	K_K02	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. med.
3.	K_K03	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw;	P6U_K	Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P6S_KR	n. med.
4.	K_K04	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	P6U_K	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P6S_KO	n. med.
5.	K_K05	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. med.
6.	K_K06	kierowania się dobrem pacjenta.	P6U_K	Oceny – krytyczne podejście	P6S_KK	n. med.

5. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

1.	Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	3885	
2.	Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów	6	
3.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	214	
4.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	130	
5.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów	142,5 (66,6%)	
6.	Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych nie mniejsza niż 5 punktów ECTS (w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	41	
7.	Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru.	20	
8.	Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (<i>dotyczy studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich</i>)	60	
9.	Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na kierunku w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny. Procentowy udział określa się dla każdej z tych dyscyplin ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.	Nazwa dyscypliny	Procentowy udział punktów ECTS
		1. Dyscyplina wiodąca - nauki medyczne	79%
		2. nauki o zdrowiu	21%

A. Nauki podstawowe	
Liczba godzin kontaktowych	285
Liczba punktów ECTS	18

B. Nauki behawioralne i społeczne	
Liczba godzin kontaktowych	480
Liczba punktów ECTS	32

C. Nauki kliniczne	
Liczba godzin kontaktowych	1920
Liczba punktów ECTS	108

D. Praktyki zawodowe	
Liczba godzin łącznie	960
Liczba punktów ECTS	36

E. Zajęcia ogólnouczelniane	
Liczba godzin kontaktowych	180
Liczba punktów ECTS	10

F. Zajęcia dyplomujące	
Liczba godzin kontaktowych	60
Liczba punktów ECTS	10

Struktura form zajęć

Nazwa formy zajęć	Liczba godzin kontaktowych	Procentowy udział w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych
wykład	660	17
ćwiczenia	495	13
laboratorium	720	19
zajęcia praktyczne	435	11
zajęcia praktyczne w CSM	435	11
praktyki zawodowe	960	25
lektorat	120	3
Inne (warsztaty przygotowujące do egzaminu dyplomowego)	60	1
Razem	3885	100

6. Praktyki zawodowe

(Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych)

Kształcenie praktyczne zajmuje bardzo istotne miejsce w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne. Jest realizowane w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Ogólna liczba godzin kształcenia praktycznego wynosi 1830 godzin, w tym: 870 godzin zajęć praktycznych i 960 godzin praktyk zawodowych, którym przypisano łącznie 84,5 punktów ECTS, w tym 48,5 punktów zajęciom praktycznym i 36 punktów praktykom zawodowym.

Tabela 1. Zakres zajęć praktycznych

Lp.	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Liczba ECTS
1.	Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego	105	7
2.	Pediatria	30	2
3.	Choroby wewnętrzne z elementami onkologii	60	3
4.	Chirurgia	60	3
5.	Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	300	17
6.	Procedury ratunkowe przedszpitalne- kwalifikowana pierwsza pomoc	30	1,5
7.	Neurologia	30	1,5
8.	Psychiatria	30	1,5
9.	Choroby zakaźne	30	1,5
10.	Kardiologia	30	1,5
11.	Medycyna ratunkowa	30	1,5
12.	Ginekologia i położnictwo	30	1,5
13.	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	30	1,5
14.	Intensywna terapia	30	1,5
15.	Okulistyka	15	1
16.	Laryngologia	15	1
17.	Urologia	15	1
Razem		870	48,5

Praktyki zawodowe na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym odbywać się będą w oparciu o infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła porozumienia w tym zakresie, tj. w Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych (SOR), Zespołach Ratownictwa Medycznego (ZRM) oraz w wybranych oddziałach szpitalnych (wymienionych w tabeli poniżej).

Rodzaj praktyk zawodowych	Zakres praktyk zawodowych	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Praktyki wakacyjne	Zespół ratownictwa medycznego (ZRM)	168	6
	Szpitalny oddział ratunkowy (SOR)	168	6
	Oddział anestezjologii i intensywnej terapii	164	6
Praktyki śródroczne	Oddział chirurgii	60	2
	Oddział ortopedyczno-urazowy	50	2
	Oddział chorób wewnętrznych	50	2
	Szpitalny oddział ratunkowy (SOR)	100	4
	Oddział neurologii	50	2
	Oddział kardiologii	50	2
	Oddział pediatrii	50	2
	Zespół ratownictwa medycznego (ZRM)	50	2
	Razem	960	36

Zgodnie ze standardem kształcenia, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe zorganizowane są tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych.

Zajęcia praktyczne odbywają się w warunkach symulowanych w Centrum Symulacji Medycznej (CSM) oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą z którymi Uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Zasady i forma realizacji kształcenia praktycznego oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się zostały określone w Regulaminie kształcenia praktycznego dla kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w Państwowej Akademii Nauk

Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Baza kształcenia praktycznego odpowiada warunkom określonym w standardach kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne. Liczba placówek kształcenia praktycznego odpowiada liczbie studentów. Placówki te spełniają określone kryteria w zakresie BHP, ergonomii, wyposażenia stanowiska pracy w niezbędny sprzęt do realizacji celów kształcenia praktycznego i osiągnięcia wskazanych efektów uczenia się, kwalifikacji kadry uczestniczącej w kształceniu oraz rodzaju wykonywanych świadczeń zdrowotnych, tak, aby zapewnić studentom kompetencje niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku ratownictwo medyczne.

Doboru podmiotów leczniczych, w których odbywać się będzie kształcenie praktyczne dokonują koordynatorzy kształcenia praktycznego. W doborze miejsc kształcenia praktycznego brane są pod uwagę następujące kryteria:

- wcześniejsze wybieranie placówki, jako miejsca odbywania praktyk studenckich,
- wykształcenie personelu,
- średni staż pracy personelu,
- doświadczenie personelu w pracy ze studentami,
- charakter i zakres świadczonej opieki zdrowotnej, umożliwiający realizację efektów zawartych w programie praktyk,
- wyposażenie jednostki/zakładu w nowoczesną aparaturę, umożliwiającą zdobycie umiejętności przewidzianych w programie praktyk,
- realizowanie świadczeń zdrowotnych zgodnie z obowiązującymi standardami i procedurami,
- posiadanie przez jednostkę/zakład szatni dla studentów,
- dostęp dla studentów do pomieszczenia, w którym mogliby m.in. sporządzać notatki, wypełniać dokumentację medyczną itp.,
- możliwość spożycia przez studentów posiłku na terenie jednostki/zakładu,
- odbywanie się w jednostce/zakładzie wewnętrznych szkoleń, wykładów itp., w których mogliby brać udział studenci.

Poza oceną podmiotów leczniczych dokonywaną przez koordynatorów kształcenia praktycznego, bieżącej oceny podmiotów, w których odbywają się zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dokonują koordynatorzy zajęć, będący nauczycielami akademickimi oraz studenci odbywający kształcenie praktyczne w danym podmiocie leczniczym. Koordynatorzy kształcenia praktycznego wraz z koordynatorami zajęć prowadzą również bieżącą wizytację poszczególnych placówek, w których realizowane jest kształcenie praktyczne, a także dokonują hospitacji zajęć oraz opracowują sprawozdania z przebiegu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Zajęcia praktyczne prowadzone są w grupach od 3-4 do 7-8 osobowych. Praktyki zawodowe odbywają się w grupach (od 3-4 do 7-8 osób) lub indywidualnie w miejscu zamieszkania studenta.

Zakres, charakter i zasady współpracy dotyczącej kształcenia praktycznego określają umowy w sprawie organizacji kształcenia praktycznego zawierane osobno z każdym podmiotem leczniczym. Studenci odbywają zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe na podstawie sporządzanych harmonogramów zajęć.

W przypadku odbywania przez studenta praktyk zawodowych poza miejscem studiowania konieczna jest zgoda uczelni oraz podpisanie umowy ze wskazanym przez studenta podmiotem wykonującym działalność leczniczą i wydanie stosownego skierowania.

Przed rozpoczęciem kształcenia praktycznego studenci zobowiązani są posiadać:

- aktualną książeczkę zdrowia dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- orzeczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- informacje o szczepieniu przeciw WZW typu B,
- ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC) z tytułu uczestniczenia w procesie udzielenia świadczeń zdrowotnych,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), w tym na wypadek postępowania po ekspozycji na materiał biologiczny potencjalnie zakaźny oraz wystąpienia zakażenia wirusowego po ekspozycji,
- ochronne ubranie medyczne i obuwie medyczne, spełniające wymogi BHP,
- identyfikator.

Dzięki podpisanym umowom oraz systematycznej współpracy między Wydziałem Ochrony Zdrowia a placówkami kształcenia praktycznego, studenci mają zapewnione odpowiednie warunki do realizacji kształcenia praktycznego.

Zgodnie ze standardem kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne, kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupie zajęć C prowadzone jest przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadające dorobek naukowy lub kompetencje zawodowe i prawo wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki lub położnej, lub wykonujące zawód ratownika medycznego oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć.

Praktyki zawodowe prowadzone są pod kierunkiem osoby wykonującej zawód ratownika medycznego lub posiadającej prawo wykonywania zawodu lekarza lub pielęgniarki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, będących pracownikami podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad prowadzeniem praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni.

W doborze osób prowadzących praktyki zawodowe brane są pod uwagę następujące kryteria:

- wykształcenie,
- staż pracy w zakresie nauczanego przedmiotu,
- uprawnienia pedagogiczne,

- szkolenie podyplomowe,
- doświadczenie w prowadzeniu zajęć ze studentami.

Pod względem merytorycznym nadzór nad kształceniem praktycznym sprawują koordynatorzy kształcenia praktycznego oraz koordynatorzy poszczególnych zajęć, będący pracownikami uczelni. Przy powierzaniu koordynowania poszczególnych zajęć nauczycielom akademickim pod uwagę brane są ich kwalifikacje, uzyskane specjalizacje, doświadczenie zawodowe oraz dorobek naukowy w zakresie koordynowanych zajęć.

Obowiązkiem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia praktyczne oraz opiekuna praktyk jest prowadzenie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych według karty opisu zajęć/sylabusa, w której zawarte są treści programowe dla danych zajęć. Nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk realizują określone w karcie opisu zajęć efekty uczenia się i treści programowe oraz dokonują oceny stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się. Wyniki oceny nauczyciel akademicki lub inna osoba prowadząca zajęcia praktyczne oraz opiekun praktyk zawodowych zapisują w obowiązującej dokumentacji, którą jest zobowiązany złożyć w określonym terminie u koordynatorów kształcenia praktycznego. Zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w systemie USOS dokonuje koordynator zajęć będący pracownikiem Uczelni.

7. Ocena i doskonalenie programu studiów

Jednym z najważniejszych zadań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia jest systematyczne monitorowanie, ocena i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w szczególności okresowy przegląd programów studiów, których celem jest ich doskonalenie.

Warunki tworzenia programów studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich szczegółowo reguluje Uchwała Senatu PANS w Jarosławiu.

W procesie oceny i doskonalenia programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Udział ten polega na wyrażaniu przez nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych uczelni, studentów, absolwentów oraz pracodawców uwag i sugestii dotyczących programu studiów dla kierunku ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Odbywa się to poprzez hospitacje zajęć, ankietyzację studentów, absolwentów, nauczycieli, spotkania Rady Programowej Kierunku Studiów z nauczycielami akademickimi, spotkania

ze studentami oraz spotkania z Radą Pracodawców. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się następuje również poprzez angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć na studiach, czyli osób, które na co dzień w swoich instytucjach wykorzystują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które powinien posiadać absolwent kierunku ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia.

Procedura weryfikacji programu studiów dla kierunku ratownictwo medyczne jest procesem wieloetapowym i służy doskonaleniu programu. Analiza programu studiów dokonywana jest każdorazowo przed rozpoczęciem nowego cyklu kształcenia. Miejscem dyskusji, konsultacji, wymiany doświadczeń w zakresie udoskonalenia programu studiów są systematycznie odbywające się zebrania kadry dydaktycznej kierunku ratownictwo medyczne oraz spotkania Rady Pracodawców. Ważną rolę w procesie oceny i doskonalenia programu studiów stanowią zebrania ze studentami kierunku ratownictwo medyczne, które odbywają się przynajmniej raz w roku. Podczas tych spotkań studenci mogą zgłaszać swoje propozycje dotyczące zmian w programie studiów.

Narzędziami umożliwiającymi zebranie i analizę danych są: arkusze hospitacji zajęć, ankiety oceny nauczycieli, ankiety oceny jakości kształcenia wypełniane przez nauczycieli i studentów, sprawozdania z przebiegu praktyk, z monitorowania losów absolwentów oraz wnioski nauczycieli akademickich, studentów, interesariuszy zewnętrznych dotyczące zmian w programie studiów. Przygotowane przez nauczycieli, studentów, pracowników administracyjnych, pracodawców propozycje zmian w programie studiów, są następnie dyskutowane i opiniowane na posiedzeniach Rady Programowej Kierunku Studiów oraz Wydziałowego Zespołu do Spraw Zapewnienia i Oceny Jakości Kształcenia. Program studiów na nowy cykl kształcenia opiniowany jest przed dalszym procedowaniem przez Uczelniany Samorząd Studencki. Po akceptacji Uczelnianego Samorządu Studenckiego program studiów przedkładany jest Uczelnianej Radzie ds. Kształcenia. Po pozytywnej

opinii Uczelnianej Rady ds. Kształcenia program studiów jest przedkładany Senatowi Uczelni.

Zmiany, jakie są dokonywane w programie studiów wynikają najczęściej z:

- analizy sytuacji zdrowotnej, epidemiologicznej oraz demograficznej społeczeństwa polskiego,
- raportów/zaleceń Ministerstwa Zdrowia,
- oczekiwań studentów,
- postulatów interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Wydziałem,
- zmiany standardów kształcenia,
- wniosków wynikających z oceny programu studiów dokonywanej przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych,
- wymagań i zaleceń Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Ocena programów studiów jest podstawą aktualizacji kart opisu zajęć (sylabusów) oraz programu studiów na nowy cykl kształcenia.

Koordynatorzy zajęć opracowują i weryfikują karty opisu zajęć/sylabusy w odniesieniu do efektów uczenia się, treści programowych zajęć, zalecanej literatury oraz metod kształcenia i sposobów weryfikacji efektów uczenia się. Dodatkowo sylabusy weryfikowane są przez Kierownika Zakładu Ratownictwa Medycznego oraz Radę Programową Kierunku Studiów Ratownictwo Medyczne.

Przy powierzaniu koordynowania poszczególnych zajęć nauczycielom akademickim brane są pod uwagę ich kwalifikacje, uzyskane specjalizacje w określonych dziedzinach wiedzy, doświadczenie zawodowe oraz dorobek naukowy zgodny z koordynowanymi zajęciami.

Zmiany w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się od roku akademickiego 2024/2025 uwzględniają uwagi i sugestie nauczycieli akademickich, pracodawców oraz studentów zgłaszane podczas odbytych spotkań i przeprowadzonych badań ankietowych.

W celu poznania uwag i sugestii studentów dotyczących zmian w programie studiów dla kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025 zostało przeprowadzone spotkanie opiekuna roku (nauczyciela akademickiego) ze studentami. Studenci pierwszego roku kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia nie zgłosili propozycji zmian w programie studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025.

O podanie propozycji zmian do programu studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025 zostali poproszeni również nauczyciele akademicy. Nauczyciele akademicy nie zgłosili propozycji zmian.

Podczas spotkania z Radą Pracodawców, interesariusze zewnętrzni po dokonaniu analizy dotychczasowego programu studiów, podkreślali, że umożliwi on nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych do podjęcia pracy w zawodzie ratownika medycznego. Pracodawcy, bardzo pozytywnie ocenili przygotowanie absolwentów PANS w Jarosławiu do wykonywania

zawodu. Interesariusze zewnątrzni nie zgłaszali propozycji zmian do program studiów na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025 na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia. Interesariusze podkreślali, że program studiów w pełni odpowiada obecnym i przewidywanym potrzebom rynku pracy. Wszyscy interesariusze w pełni zaakceptowali określone w programie studiów cele i efekty uczenia się podkreślając, że wpisują się one w potrzeby kształcenia praktycznego.

Rada Programowa Kierunku Studiów Ratownictwo Medyczne, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, po szczegółowej analizie harmonogramu realizacji programu studiów uwzględniając wymogi Standardu Kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne i zapisy Uchwały nr 2/II/2024 Senatu PANS w Jarosławiu z dnia 7 lutego 2024 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu oraz rozwój infrastruktury dedykowanej ww. kierunkowi studiów dokonała następujących zmian w harmonogramie:

- wprowadzono wszystkie wymagane przedmioty ogólnouczelniane do grupy zajęć bloku E o nazwie „zajęcia ogólnouczelniane”;
- usunięto formę zajęć „samokształcenie”;
- uszeregowano poszczególne zajęcia zgodnie z sekwencją ich następowania;
- zwiększono liczbę zajęć praktycznych realizowanych zarówno w warunkach symulowanych, jak i rzeczywistych.

W związku z wprowadzonymi zmianami sumaryczna liczba godzin została zmniejszona z 5120 (z samokształceniem) do 3885 (bez samokształcenia).

8. Potrzeby społeczno-gospodarcze oraz zgodność zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami

Wydział Ochrony Zdrowia aktywnie współpracuje z podmiotami realizującymi działalność leczniczą z Jarosławia i regionu oraz służbami ratowniczymi i innymi instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo. Przedstawiciele tych instytucji biorą udział w procesie tworzenia i doskonalenia programu studiów realizowanego na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Jako grupa interesariuszy zewnętrznych przedstawiciele tych instytucji konsultują i opiniują konstruowane oraz aktualizowane programy studiów i osiągane efekty uczenia się, zwłaszcza w ich praktycznym wymiarze. Wydział Ochrony Zdrowia współpracuje z następującymi instytucjami, ważnymi z punktu widzenia specyfiki kierunku ratownictwo medyczne:

- Bieszczadzkie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Krośnie,
- Centrum Opieki Medycznej w Jarosławiu,
- Centrum Medyczne Spółka z o.o. w Łąncucie,
- Centrum Ratownictwa Medycznego w Jarosławiu,
- Grupa Bieszczadzka Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Sanoku,
- Powiatowa Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu,
- Powiatowa Komenda Policji w Jarosławiu,
- Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej im. Prof. Antoniego Kępińskiego w Jarosławiu,
- Starostwo Powiatowe w Jarosławiu
- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Przeworsku,
- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lubaczowie,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przemyślu,
- Wojewódzki Szpital im. Świętego Ojca Pio w Przemyślu,
- Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy,
- Urząd Miasta Jarosławia.

Sugestie przedstawicieli rynku pracy wpływają na modyfikację programów studiów, w tym na sposób realizacji efektów uczenia się, treści programowe oraz metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Przedstawiciele tych instytucji podkreślają, jak ważne są następujące cechy absolwenta: umiejętność pracy zespołowej, znajomość metodyki pracy, umiejętność logicznego myślenia, umiejętność skutecznego i z empatycznego porozumiewania się z pacjentem,

świadomość konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się. Zwracają uwagę na wysokie oczekiwania i wymagania stawiane absolwentom ubiegającym się o pracę na stanowisku ratownika medycznego w instytucjach realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia. Wskazują również, że oczekiwane kwalifikacje zawodowe związane są ze zmianami społeczno-demograficznymi i zwiększającymi się zadaniami z zakresu ratownictwa medycznego. Sugestie i uwagi przedstawicieli rynku pracy zostały uwzględnione w opracowanym programie studiów oraz harmonogramie realizacji programu studiów dla kierunku ratownictwo medyczne w PANS w Jarosławiu.

W ramach współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą Wydział Ochrony Zdrowia współorganizuje także konferencje i sympozja naukowe, wykłady otwarte, wspólne akcje promujące zdrowie np.: „Podkarpacki Lawendowy Tydzień. Zbudujmy Świadomość o Padaczkę” oraz akcje charytatywne i działalność w ramach wolontariatu.

Pracownicy podmiotów realizujących działalność leczniczą, z którymi współpracuje Wydział Ochrony Zdrowia prowadzą zajęcia dydaktyczne na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia. Wśród nich znajdują się ratownicy medyczni, pielęgniarki, położne, lekarze, oraz osoby zajmujące stanowiska kierownicze w tych podmiotach. Dzięki współpracy z pracownikami tych instytucji studenci na kierunku ratownictwo medyczne zdobywają więcej umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyczynia się także do wzbogacania form i metod kształcenia na profilu praktycznym, formułowania celów dla kształcenia praktycznego, szczególnie praktyk zawodowych oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

Zasięganie opinii praktyków i pracodawców na temat oczekiwanych kompetencji absolwentów na rynku pracy odbywa się także poprzez udział przedstawicieli Wydziału/kierunku w targach pracy i monitorowaniu ofert pracy dla absolwentów kierunku ratownictwo medyczne. Studenci kierunku ratownictwo medyczne mogą uczestniczyć ponadto w organizowanych corocznie targach pracy oraz licznych wydarzeniach koordynowanych przez Centrum Praktyk Studenckich z Biurem Karier, gdzie mają możliwość bezpośredniego spotkania z pracodawcami i uzyskania informacji na temat ofert zatrudnienia. Ważnym elementem procesu kształcenia zapewniającym studentom kierunku ratownictwo medyczne kontakt ze specjalistami są praktyki zawodowe.

9. Karta opisu zajęć (sylabusy)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: A01 Anatomia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski/angielski		Rodzaj zajęć: nauki podstawowe	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma podstawową wiedzę z biologii, chemii, fizyki na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu anatomii, budowy organizmu ludzkiego i wykorzystanie jej w procesie kształcenia oraz w zawodzie ratownika medycznego.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W1.	mianownictwo anatomiczne.			K_W02
A.W2.	budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym.			K_W02
A.W3.	anatomiczne podstawy badania przedmiotowego.			K_W01
Umiejętności - potrafi				
A.U1.	lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie.			K_U07
A.U2.	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka.			K_U07
A.U3.	oceniać czynności narządów i układów organizmu.			K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		

TP-01	Podstawowe wiadomości o anatomii. Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcja komórki. Rodzaje tkanek i ich rola w organizmie człowieka – przykłady.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-02	Osteologia. Budowa i czynności kości. Szkielet człowieka.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-03	Artrologia i syndesmologia. Połączenia kości. Stawy. Rodzaje stawów. Przykłady występowania w organizmie człowieka.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-04	Miologia. Budowa i mechanika mięśni. Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, tułowia, kończyny górnej i dolnej.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-05	Układ oddechowy. Podział dróg oddechowych. Opłucna i jej rola w organizmie człowieka. Budowa i funkcja płuc.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-06	Układ krwionośny: serce. Budowa i funkcja serca.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-07	Układ krwionośny: Krążenie małe i duże. Budowa i funkcja.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-08	Układ krwionośny: tętnice, żyły. Krążenie płodowe.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-09	Układ trawienny, otrzewna. Budowa i rola układu pokarmowego.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej

TP-10	Budowa i funkcja wielkich gruczołów układu pokarmowego – wątroby i trzustki.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Zaliczenie w formie pisemnej
		Laboratorium		
TP-01	Podstawowe wiadomości o anatomii. Budowa ciała człowieka. Budowa i funkcja komórki. Rodzaje tkanek i ich rola w organizmie człowieka – przykłady.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-02	Osteologia. Budowa i czynności kości. Szkielet człowieka.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-03	Artrologia i syndesmologia. Połączenia kości. Stawy. Rodzaje stawów. Przykłady występowania w organizmie człowieka.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej

TP-04	Miologia. Budowa i mechanika mięśni. Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, tułowia, kończyny górnej i dolnej.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-05	Układ oddechowy. Podział dróg oddechowych. Opłucna i jej rola w organizmie człowieka. Budowa i funkcja płuc.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-06	Układ krwionośny: serce. Budowa i funkcja serca.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-07	Układ krwionośny: Krążenie małe i duże. Budowa i funkcja.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej

TP-08	Układ krwionośny: tętnice, żyły. Krażenie płodowe.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-09	Układ trawienny, otrzewna. Budowa i rola układu pokarmowego.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-10	Budowa i funkcja wielkich gruczołów układu pokarmowego – wątroby i trzustki.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Aleksandrowicz R., Ciszek B.: Mały atlas anatomiczny. PZWL, Warszawa 2020.
2. Michajlik A., Ramotowski A.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2016.
3. Sokołowska – Pituchowa J.: Anatomia Człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Aleksandrowicz R., Ciszek B., Krasucki K., (red.), Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie Anatomii człowieka A. Bochenka, M. Reichera, PZWL, Warszawa 2023.
2. Netter F. H.: Atlas anatomii człowieka : polskie mianownictwo anatomiczne. Urban & Partner, Wrocław 2020.
3. Paulsen F., Wasche J.: Sobotta atlas anatomii człowieka: łacińskie mianownictwo anatomiczne, Wrocław 2019.
4. Schunke M., Schulte E., Schumacher U.: Prometheus – Atlas anatomii człowieka, Tom1-3, Wrocław 2020.
5. Sobotta atlas anatomii człowieka : angielskie mianownictwo anatomiczne. [T.1, 2, 3], Narządy wewnętrzne / redakcja Friedrich Paulsen, Jens Waschke; redakcja wydania polskiego Kazimierz S. Jędrzejewski, Michał Polgaj; [tłumaczenie z języka niemieckiego: prof. dr hab. n. med. Kazimierz S. Jędrzejewski]. - Wrocław: Edra Urban & Partner, 2019.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta				
Lp.	Forma zajęć	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.W1, A.W2, A.W3	Zaliczenie pisemne na ocenę
2	Laboratorium	Czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z tablicami i atlasem anatomicznym.	A.U1, A.U2, A.U3, K5.	1.Wskazywanie i określanie struktur anatomicznych oraz roli wskazanej struktury dla organizmu żywego. 2.Zaliczenie: forma pisemna / prezentacja.
3	Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, napisanie pracy, praca pisemna/ prezentacja	A.U1	Prezentacja.
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca:

laboratorium - zaliczenia dotyczące działów anatomii realizowanych w programie laboratorium w formie pisemnej lub prezentacji.

wykład – brak.

Ocena podsumowująca:

laboratorium - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Zakres weryfikowanych efektów: A.U1, A.U2, A.U3, K.5.

wykład – zaliczenie pisemne

Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej; (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi).

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 51% – 60% - ocena 3.0

> 61% – 70% ocena 3.5

> 71% – 80% ocena 4.0

> 81% – 90% ocena 4.5

powyżej 91% – ocena 5.0

Zakres weryfikowanych efektów: A.W1, A.W2, A.W3, A.U1, A.U2, A.U3.

Kształtowanie oceny podsumowującej na podstawie oceny / punktacji uzyskanej z zaliczenia pisemnego według skali:

- na ocenę 2 (ndst): nie potrafi w najprostszy sposób merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania lub nie potrafi wskazać struktur anatomicznych i/lub określić podstawowych zależności czynnościowych organizmu;
- na ocenę 3 (dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi określić podstawowe zależności czynnościowe organizmu;
- na ocenę 3,5 (+ dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi określić podstawowe zależności czynnościowe organizmu ale odpowiedź nie jest w stopniu dobrym określona;
- na ocenę 4 (db): efektywnie określa i wskazuje struktury anatomiczne oraz określa podstawowe zależności czynnościowe organizmu w stopniu dobrym;
- na ocenę 4,5 (+ db): efektywnie określa i wskazuje struktury anatomiczne oraz określa podstawowe zależności czynnościowe organizmu ale odpowiedź nie jest określona w stopniu bardzo dobrym;
- na ocenę 5 (bdb): potrafi w pełni samodzielnie efektywnie określić i wskazywać struktury anatomiczne oraz określa podstawowe zależności czynnościowe organizmu w stopniu bardzo dobrym; student podaje przykłady; ocena kształtuje się według procentowego wyboru prawidłowych odpowiedzi określonych przez studenta.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A01 Anatomia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski/angielski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe: student ma podstawową wiedzę z biologii, chemii, fizyki na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej</p> <p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu anatomii, budowy organizmu ludzkiego i wykorzystanie jej w procesie kształcenia oraz w zawodzie ratownika medycznego.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W1.	mianownictwo anatomiczne.			K_W02
A.W2.	budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym.			K_W02
A.W3.	anatomiczne podstawy badania przedmiotowego.			K_W01
Umiejętności - potrafi				
A.U1.	lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie.			K_U07
A.U2.	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka.			K_U07
A.U3.	oceniać czynności narządów i układów organizmu.			K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		

TP-01	Układ nerwowy człowieka – podział układu nerwowego. Budowa i podział ośrodkowego układu nerwowego. Drogi nerwowe.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-02	Układ nerwowy obwodowy. Sploty nerwowe i nerwy obwodowe.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-03	Nerwy czaszkowe i nerwy rdzeniowe. Budowa i funkcja.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-04	Układ nerwowy autonomiczny. Podział, budowa i rola układu autonomicznego.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-05	Narządy zmysłów. Narząd wzroku, narząd słuchu; budowa i funkcja.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-06	Układ moczowy. Podział dróg moczowych w organizmie człowieka.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-07	Układ płciowy męski i żeński.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-08	Układ wewnętrzwydzielniczy. Budowa i rola.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
TP-09	Układ chłonny.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej

TP-10	Budowa i funkcja skóry.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny	Egzamin na ocenę w formie pisemnej
		Laboratorium		
TP-01	Układ nerwowy człowieka – podział układu nerwowego. Budowa i podział ośrodkowego układu nerwowego. Drogi nerwowe.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-02	Układ nerwowy obwodowy. Sploty nerwowe i nerwy obwodowe.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-03	Nerwy czaszkowe i nerwy rdzeniowe. Budowa i funkcja.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej

TP-04	Układ nerwowy autonomiczny. Podział, budowa i rola układu autonomicznego.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-05	Narządy zmysłów. Narząd wzroku, narząd słuchu; budowa i funkcja.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-06	Układ moczowy. Podział dróg moczowych w organizmie człowieka.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-07	Układ płciowy męski i żeński.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej

TP-08	Układ wewnętrzwydzielniczy. Budowa i rola.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-09	Układ chłonny.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej
TP-10	Budowa i funkcja skóry.	Laboratorium	Pokaz z wykorzystaniem stołu multimedialnego do nauki anatomii, fantomów, modeli oraz plansz anatomicznych, praca z wykorzystaniem atlasu anatomicznego	Zaliczenie w formie pisemnej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Aleksandrowicz R., Ciszek B.: Mały atlas anatomiczny. PZWL, Warszawa 2020.
2. Michajlik A., Ramotowski A.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2016.
3. Sokołowska – Pituchowa J.: Anatomia Człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Aleksandrowicz R., Ciszek B., Krasucki K., (red.), Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie Anatomii człowieka A. Bochenka, M. Reichera, PZWŁ, Warszawa 2023.
2. Netter F. H.: Atlas anatomii człowieka : polskie mianownictwo anatomiczne. Urban & Partner, Wrocław 2020.
3. Paulsen F., Wasche J.: Sobotta atlas anatomii człowieka: łacińskie mianownictwo anatomiczne, Wrocław 2019.
4. Schunke M., Schulte E., Schumacher U.: Prometeusz – Atlas anatomii człowieka, Tom1-3, Wrocław 2020.
5. Sobotta atlas anatomii człowieka : angielskie mianownictwo anatomiczne. [T.1, 2, 3], Narządy wewnętrzne / redakcja Friedrich Paulsen, Jens Waschke; redakcja wydania polskiego Kazimierz S. Jędrzejewski, Michał Polgaj; [tłumaczenie z języka niemieckiego: prof. dr hab. n. med. Kazimierz S. Jędrzejewski]. - Wrocław: Edra Urban & Partner, 2019.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,5
	Praca własna studenta		1,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta				
Lp.	Forma zajęć	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Wykład	czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	A.W1, A.W2, A.W3	Zaliczenie pisemne na ocenę
2	Laboratorium	Czytanie wskazanej literatury, zapoznanie z tablicami i atlasem anatomicznym.	A.U1, A.U2, A.U3, K5.	1.Wskazywanie i określanie struktur anatomicznych oraz roli wskazanej struktury dla organizmu żywego. 2.Zaliczenie: forma pisemna / prezentacja.
3	Samokształcenie	czytanie wskazanej literatury, napisanie pracy, praca pisemna/ prezentacja	A.U1	Prezentacja.
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca:

laboratorium - zaliczenia dotyczące działów anatomii realizowanych w programie laboratorium w formie pisemnej lub prezentacji.

wykład – brak.

Ocena podsumowująca:

laboratorium - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Zakres weryfikowanych efektów: A.U1, A.U2, A.U3, K.5.

wykład – egzamin pisemny

Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej; (min. 51% punktów poprawnych odpowiedzi).

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 51% – 60% - ocena 3.0

> 61% – 70% ocena 3.5

> 71% – 80% ocena 4.0

> 81% – 90% ocena 4.5

powyżej 91% – ocena 5.0

Zakres weryfikowanych efektów: A.W1, A.W2, A.W3

Kształtowanie oceny podsumowującej na podstawie oceny / punktacji uzyskanej z zaliczenia pisemnego według skali:

- na ocenę 2 (ndst): nie potrafi w najprostszy sposób merytorycznie udzielać odpowiedzi na zadawane pytania lub nie potrafi wskazać struktur anatomicznych i/lub określić podstawowych zależności czynnościowych organizmu;
- na ocenę 3 (dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi określić podstawowe zależności czynnościowe organizmu;
- na ocenę 3,5 (+ dst): w podstawowym zakresie odpowiada na zadawane pytania, potrafi wskazać podstawowe struktury anatomiczne oraz potrafi określić podstawowe zależności czynnościowe organizmu ale odpowiedź nie jest w stopniu dobrym określona;
- na ocenę 4 (db): efektywnie określa i wskazuje struktury anatomiczne oraz określa podstawowe zależności czynnościowe organizmu w stopniu dobrym;
- na ocenę 4,5 (+ db): efektywnie określa i wskazuje struktury anatomiczne oraz określa podstawowe zależności czynnościowe organizmu ale odpowiedź nie jest określona w stopniu bardzo dobrym;
- na ocenę 5 (bdb): potrafi w pełni samodzielnie efektywnie określić i wskazywać struktury anatomiczne oraz określa podstawowe zależności czynnościowe organizmu w stopniu bardzo dobrym; student podaje przykłady; ocena kształtuje się według procentowego wyboru prawidłowych odpowiedzi określonych przez studenta.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A02 Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii człowieka.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Poznanie zasad funkcjonowania narządów i układów oraz metabolizmu człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
A.W4.	podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne	K_W02
A.W5.	fizjologię narządów i układów organizmu	K_W02
A.W6.	mechanizmy regulacji narządów i układów organizmu oraz zależności istniejące między nimi	K_W02
A.W7.	funkcje życiowe osoby dorosłej i dziecka	K_W02
A.W8.	proces oddychania i krążenia oraz procesy neurofizjologiczne	K_W02
A.W9.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych	K_W02
A.W10.	mechanizm działania hormonów i konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej	K_W02
A.W11.	zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy, a także specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju	K_W02
A.W12.	rolę nerek w utrzymaniu homeostazy organizmu	K_W02
A.W13.	budowę i funkcje układu pokarmowego, enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń	K_W02
A.W14.	fizykochemiczne podstawy działania narządów zmysłów	K_W02
A.W15.	składniki krwi, preparaty krwi i krwiozastępcze oraz produkty krwiopochodne	K_W02
A.W16.	uwarunkowania genetyczne grup krwi oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh	K_W02
Umiejętności - potrafi		
A.U2.	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka	K_U07
A.U3.	oceniać czynności narządów i układów organizmu	K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Fizjologia układu nerwowego autonomicznego (współczulny i przywspółczulny) i somatycznego układu nerwowego.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-02	Układ hormonalny – funkcje, konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-03	Neurohormonalna regulacja procesów fizjologicznych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-04	Fizjologia układu pokarmowego. Motoryka przewodu pokarmowego i dróg żółciowych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-05	Fizjologia układu krążenia. Hemodynamika. Regulacja układu krążenia.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-06	Fizjologia układu oddechowego i mechanika oddychania.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny

TP-07	Fizjologia nerek i układu moczowego.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-08	Homeostaza. Gospodarka wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-09	Fizjologia mięśni gładkich i mięśni poprzecznie prążkowanych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-10	Fizjologia rozrodu. Hormony płciowe.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
		Laboratorium		
TP-01	Narządy zmysłów: czucie i percepcja.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-02	Odruchy. Kontrola postawy i ruchów ciała.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-03	Neurofizjologia. Komórka nerwowa. Przewodnictwo synaptyczne.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-04	Układ bodźco-przewodzący serca. Układ krążenia i serce. Bioelektryczne potencjały czynnościowe serca.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-05	Badanie czynności mięśnia sercowego. EKG.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-06	Trawienie i wchłanianie.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne

TP-07	Układ naczyniowy. Tętno serca, osłuchiwanie, różnicowanie tonów serca. Metody pomiaru tętna. Zasady pomiaru ciśnienia tętniczego krwi.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-08	Krew. Oznaczanie grup krwi układu AB0. Znaczenie diagnostyczne i oznaczanie czasu krwawienia i krzepnięcia krwi, hematokrytu, OB.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-09	Układ oddechowy. Badanie spirometryczne płuc – wyznaczanie statycznych i dynamicznych objętości i pojemności płuc.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne
TP-10	Nerki. Równowaga wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja,	zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Traczyk W.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2017.
2. Krauss H., Gibas – Dorna M.: Fizjologia człowieka: podstawy. PZWL, Warszawa 2021.
3. Traczyk W., Trzebski A.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. Wyd. 3 zmienione. PZWL, Warszawa 2004.
4. Brzozowski I., Konturek S.: Fizjologia człowieka. Urban & Partner, Wrocław 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Michajlik A., Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL, Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	---------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,5
	Praca własna studenta		1,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	A.U02., A.U03, K5.	Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	A.U02., A.U03, K5.	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do egzaminu	A.W4., A.W5., A.W6., A.W7., A.W8., A.W9., A.W10., A.W11., A.W12., A.W13., A.W14., A.W15., A.W16.	Egzamin pisemny

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

laboratorium - zaliczenia cząstkowe

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

laboratorium - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

wykład – egzamin

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A03 Biologia i mikrobiologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe		
Rok studiów: I	Semestr: 1		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Znajomość biologii na poziomie szkoły średniej			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Przedstawienie informacji dotyczących: charakterystyki różnych grup drobnoustrojów, epidemiologii zarażeń drobnoustrojami chorobotwórczymi i pasożytami, dróg ich transmisji oraz zasad postępowania przeciwepidemicznego. Zapoznanie z zasadami diagnostyki mikrobiologicznej oraz prawidłowej interpretacji wyników badań mikrobiologicznych. Przedstawienie roli i mechanizmów funkcjonowania układu odpornościowego. Zapoznanie z zasadami dezynfekcji, sterylizacji i prawidłowego postępowania aseptycznego i antyseptycznego.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
A.W17.	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii	K_W02
A.W18.	budowę materiału genetycznego	K_W02
A.W19.	epidemiologię zarażeń wirusami i bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami	K_W02
A.W20.	zasady postępowania przeciwepidemicznego	K_W01
A.W21.	genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe	K_W02
A.W22.	inwazyjne formy lub stadia rozwojowe wybranych pasożytniczych grzybów, pierwotniaków, helmintów i stawonogów	K_W02
A.W23.	zasady funkcjonowania układu pasożyt – żywiciel i podstawowe objawy chorobowe wywoływane przez pasożyty	K_W02
A.W24.	objawy zakażeń jatrogennych, drogi ich rozprzestrzeniania się i patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach	K_W02
A.W25.	zasady dezynfekcji, sterylizacji i postępowania antyseptycznego	K_W01
A.W26.	podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej	K_W02
A.W27.	podstawy rozwoju oraz mechanizmy działania układu odpornościowego, w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej	K_W02
Umiejętności - potrafi		
A.U7.	rozpoznawać zarażenia wirusami i bakteriami oraz zakażenia grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania	K_U07

A.U12.	posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi	K_U02		
A.U14.	stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	K_U04		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.05		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Wprowadzenie do mikrobiologii. Podstawy i zarys historii mikrobiologii.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-02	Charakterystyka drobnoustrojów - wirusów, bakterii i grzybów - budowa, fizjologia, występowanie, klasyfikacja.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-03	Wprowadzenie do epidemiologii chorób zakaźnych. Drobnoustroje chorobotwórcze dla człowieka.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-04	Mikrobiom człowieka i jego biologiczne znaczenie.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-05	Zakażenia związane z opieką medyczną - źródła i drogi ich rozprzestrzeniania się, patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach.	wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru

TP-06	Rola i mechanizmy funkcjonowania układu odpornościowego, Mechanizmy odporności. Immunoprofilaktyka.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-07	Podstawowe pojęcia parazytologiczne: klasyfikacja pasożytów i żywicieli, typy cykli życiowych. źródła zarażeń i drogi wnikania pasożytów do organizmu. Pierwotniaki, stawonogi, nicienie, płazińce - znaczenie medyczne i epidemiologiczne.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-08	Bezpieczeństwo mikrobiologiczne w jednostkach opieki zdrowotnej. Sterylizacja i dezynfekcja, aseptyka, antyseptyka, higiena rąk, środki ochrony.	Wykład	wykład podający	zaliczenie – test jedno/wielokrotnego wyboru
		Laboratorium		
TP-01	Bezpieczeństwo i higiena pracy obowiązujące w laboratorium mikrobiologicznym. Podstawowe metody i zasady dezynfekcji, sterylizacji i ich zastosowanie w laboratorium mikrobiologicznym oraz jednostkach opieki zdrowotnej.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta
TP-02	Metody hodowli drobnoustrojów, podział podłoży mikrobiologicznych, czynniki wpływające na ich wzrost. Metody izolacji drobnoustrojów. Określanie skuteczności działania środka antyseptycznego. Ocena czystości mikrobiologicznej powierzchni roboczej i rąk.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta
TP-03	Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej. Opis morfologii kolonii bakterii. Techniki posiewów na podłożach płynnych i stałych. Metody oznaczania wrażliwości bakterii na chemioterapeutyki – antybiogram i jego interpretacja.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta

TP-04	Teoretyczne podstawy barwienia. Morfologia bakterii. Technika sporządzania preparatów bakteriologicznych. Barwienie bakterii metodą prostą. Budowa mikroskopu i technika mikroskopowania - posługiwanie się mikroskopem immersyjnym. Oglądanie preparatów mikrobiologicznych.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta
TP-05	Barwienie złożone metodą Grama. Probiotyki.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta
TP-06	Grzyby. Podstawy diagnostyki mykologicznej. Technika sporządzania preparatów przyżyciowych. Oglądanie preparatów mykologicznych.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta
TP-07	Ocena czystości mikrobiologicznej powietrza.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Mikrobiologia* lekarska / red. nauk. Piotr B. Heczko, Marta Wróblewska, Agata Pietrzyk. Wyd. 1, - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015.
2. *Mikrobiologia* : podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych / Red. Piotr Bogumił Heczko ; Aut. Maria Basta [et al.]. Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. *Mikrobiologia* / Simon Baker, Jane Nicklin, Caroline Griffiths. Wydanie 4. - Warszawa : PWN, 2021.
2. *Mikrobiologia* ogólna / Hans G. Schlegel ; red. tł. Zdzisława Markiewicz. Wyd. 2, Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2005.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30

SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	A.W25, A.W26 , A.U7., A.U12.	Pisemne kolokwium, obserwacja pracy studenta
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	A.W17. – W27 A.U7, K.5.	Test jedno/wielokrotnego wyboru
3	Przygotowanie do zaliczenia	A.W17. – W27, A.U7, A.U14	Test jedno/wielokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenie pisemne <u>wykład</u> - brak			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - ocena z kolokwium zaliczeniowego <u>wykład</u> – zaliczenie pisemne - test Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A04 Biofizyka	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada podstawową wiedzę z biologii, chemii i fizyki.</p> <p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student posiada wiedzę dotyczącą procesów biochemicznych i biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W28.	naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią			K_W02
A.W29.	prawa fizyki wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi			K_W02
Umiejętności - potrafi				
A.U8.	wykorzystywać znajomość praw fizyki do określenia wpływu na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące			K_U03
A.U9.	stosować zasady ochrony radiologicznej			K_U02
A.U12.	posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		

TP-01	Wpływ czynników mechanicznych na organizm - ultradźwięków i infradźwięków, wibracji; przyspieszeń, zmian ciśnienia.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-02	Sposoby wymiany ciepła pomiędzy organizmem a otoczeniem. Wpływ temperatury na organizm człowieka. Termoregulacja.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-03	Wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka. Ocena zagrożeń ze strony czynników fizycznych.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-04	Podstawy fizyczne i techniczne rentgenodiagnostyki.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-05	Właściwości fal elektromagnetycznych. Zasady ochrony przed polem elektromagnetycznym.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-06	Zastosowanie promieniowania jonizującego w medycynie.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-07	Metody obrazowania z użyciem promieniowania jonizującego.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-08	Podstawy fizyczne funkcjonowania układu oddechowego i układu krążenia. Właściwości biofizyczne naczyń krwionośnych i krwi.	Wykład	wykład podający	zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Jaroszyk F. i inni, 2014, Biofizyka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa
2. Józwiak Z., Bartosz G., 2007, Biofizyka – Wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Literatura uzupełniająca:

1. Dołowy K., 2005, Biofizyka, Wydawnictwo SGGW, Warszawa

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	A.W28, A.W29, A.U8, A.U9, A.U12	Test jedno/wielokrotnego wyboru
2	Przygotowanie do zaliczenia	A.W28, A.W29, A.U8, A.U9, A.U12	Test jedno/wielokrotnego wyboru

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

wykład – zaliczenie pisemne

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia:

do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A05 Biochemia z elementami chemii	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski/angielski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada podstawową wiedzę z biologii, chemii i fizyki.
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Student posiada wiedzę dotyczącą procesów biochemicznych i biofizycznych zachodzących w organizmie człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W30.	budowę organizmu pod względem biochemicznym i podstawowe przemiany w nim zachodzące w stanie zdrowia i choroby.			K_W02
A.W31.	budowę i mechanizmy syntezy oraz funkcje białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych.			K_W02
A.W32.	równowagę kwasowo-zasadową oraz mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej.			K_W02
A.W33.	podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji.			K_W02
Umiejętności - potrafi				
A.U10.	obliczać stężenia molowe i procentowe związków oraz stężenia substancji w roztworach izoosmotycznych jedno- i wieloskładnikowych.			K_U02
A.U11.	przewidywać kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek.			K_U07
A.U12.	posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi.			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

		Wykład		
TP-01	Aminokwasy, peptydy i białka. Enzymy. Amino acids, peptides and proteins. Enzymes.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-02	Węglowodany budowa, trawienie, wchłanianie, metabolizm. Carbohydrate: structure, digestion, absorption, metabolism.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-03	Lipidy: budowa, trawienie, wchłanianie, metabolizm. Lipids: structure, digestion, absorption, metabolism.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-04	Specyfika metaboliczna tkanek i narządów. Homeostaza. Mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
TP-05	Utlenianie biologiczne. Cykl Krebsa. Hormony i witaminy.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie z oceną test jedno/wielokrotnego wyboru
		Laboratorium		
TP-01	Białka, peptydy, aminokwasy.	Laboratorium	ćwiczenia praktyczne	kolokwium, sprawozdanie z doświadczeń
TP-02	Enzymy – budowa, rola i funkcja enzymów w organizmie; aktywność enzymów i wpływ na nią czynników zewnętrznych; aktywatory i inhibitory; klasyfikacja enzymów oraz najważniejsze reakcje enzymatyczne.	Laboratorium	ćwiczenia praktyczne	kolokwium, sprawozdanie z doświadczeń

TP-03	Węglowodany - podział i rola w organizmie; budowa monosacharydów – struktura i konfiguracje, aktywność optyczna cukrów, reakcje chemiczne monosacharydów; najważniejsze dwucukrowce – budowa i zastosowania; cukry złożone: struktura i właściwości wiązań glikozydowych, reakcje polisacharydów.	Laboratorium	ćwiczenia praktyczne	kolokwium, sprawozdanie z doświadczeń
TP-04	Tłuszcze – budowa, reakcje i zastosowania, hydroliza i utwardzanie tłuszczów; nasycone i nienasycone tłuszcze roślinne i zwierzęce - metody ich otrzymywania.	Laboratorium	ćwiczenia praktyczne	kolokwium, sprawozdanie z doświadczeń
TP-05	Krew, metabolizm hemu. Rola nerki, skład moczu, gospodarka wodno-elektrolitowa, równowaga kwasowo-zasadowa organizmu.	Laboratorium	ćwiczenia praktyczne	kolokwium, sprawozdanie z doświadczeń

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Hames D. B., Hooper N. M., 2006, Biochemia. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
2. Berg J. M., Tymoczka J. L., Stryer L., 2021, Biochemia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
3. Kłyszewko-Stefanowicz L., (Red.), 2011, Ćwiczenia z Biochemii. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

1. Alberts B. i wsp., 2021, Podstawy biologii komórki. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYSPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	A.U10.-A.U12.	Kolokwia zaliczeniowe
2	Opracowanie wyników w formie sprawozdania/raportu z wykonanych doświadczeń	A.U10.-A.U12.	Sprawozdanie z wykonanych doświadczeń
3	Przygotowanie do zaliczenia	A.W30.-A.W33.	Test jedno/wielokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenia cząstkowe <u>wykład</u> - brak			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych <u>wykład</u> – zaliczenie pisemne Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia: do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A06 Farmakologia z toksykologią	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski/angielski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Brak wymagań wstępnych i wymagań dodatkowych

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

zapoznanie studenta z podstawowymi mechanizmami działania leków stosowanych w ZRM, ich właściwościami farmakologicznymi oraz zastosowaniem; student pozna działania niepożądane leków oraz interakcje zachodzące między lekami i związane z tym zasady stosowania leków

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
A.W34.	podstawowe zasady farmakoterapii	K_W02
A.W35.	pochodzenie, rodzaje i drogi podawania leków, mechanizm i efekty ich działania oraz procesy, jakim podlegają leki w organizmie, a także ich interakcje	K_W02
A.W36.	problematykę z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki wybranych leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	K_W02
A.W37.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania w organizmie i działania niepożądane	K_W02
A.W38.	wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach	K_W02
A.W39.	rodzaje leków, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego, i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną	K_W02
A.W40.	podstawy farmakoterapii u kobiet w ciąży i osób starszych w stanie zagrożenia życia	K_W02
A.W41.	różnice w farmakoterapii osób dorosłych i dzieci w zakresie dotyczącym działań ratownika medycznego	K_W02
A.W42.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	K_W02
A.W43.	problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych leków, zatruc lekami – w podstawowym zakresie	K_W02
A.W44.	objawy najczęściej występujących ostrych zatruc, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi oraz wybranymi grupami leków	K_W02
A.W45.	podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach	K_W01
Umiejętności – potrafi		
A.U13.	wykonywać podstawowe obliczenia farmakokinetyczne	K_U02
A.U15.	dobierać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w organizmie i poszczególnych narządach	K_U02
A.U16.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Podstawowe zagadnienia farmakologii ogólnej (pochodzenie i nazewnictwo leków, czynne metabolity leków i pro-leki, rodzaje reakcji organizmu na lek, działania niepożądane i toksyczne leków, czynniki wpływające na działanie leku (wiek, płeć, stany chorobowe, czynniki genetyczne, ciąża). Drogi podawania i wydalania leków.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zalicznie pisemne
TP-02	Podstawowe zagadnienia farmakologii ogólnej (mechanizmy działania leków – receptory i ich klasyfikacja, kanały jonowe i ich klasyfikacja, neuroprzeźniki i neuromodulatory, przeźniki II rzędu, zmiany wrażliwości receptorów; dawkowanie leków, losy leku w ustroju, lek innowacyjny vs. lek generyczny).	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zalicznie pisemne
TP-03	Rodzaje leków, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego (charakterystyka, drogi podawania i wydalania leków).	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zalicznie pisemne
TP-04	Charakterystyka wybranych leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zalicznie pisemne
TP-05	Wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zalicznie pisemne

TP-06	Toksykologia ogólna – podstawy toksykodynamiki i toksykometrii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-07	Leki a toksyny. Toksyczność leków, Najczęstsze zatrucia – objawy, postępowanie diagnostyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
Ćwiczenia				
TP-01	Informatory farmaceutyczne i bazy danych o produktach leczniczych.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-02	Podstawy farmakokinetyki, farmakodynamiki. Źródła informacji o lekach. Pochodzenie leków, nazewnictwo, postacie leków. Rodzaje dawek, obliczanie dawek dla dzieci.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-03	Podstawy farmakokinetyki, farmakodynamiki. Czynniki wpływające na działanie leków (wiek, płeć, stany chorobowe, czynniki genetyczne, ciąża). Drogi podawania i wydalania leków.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-04	Leki ratujące życie stosowane w ZRM (działanie i zastosowanie).	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-05	Powikłania polekowe: wstrząs anafilaktyczny, polekowe zaburzenia psychiczne i neurologiczne, powikłania hematologiczne, reakcje skórne, uszkodzenie przewodu pokarmowego (krwotoki).	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych / redakcja naukowa Katarzyna A. Mitręga, Tadeusz F. Krzemiński. 2. Farmakologia / red. nauk. Grażyna Rajtar-Cynke ; [aut. Stanisław Czuczwar et al.]. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Farmakologia: podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych / red. Grażyna Rajtar-Cynke.
2. Farmakologia: podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. 1; 2 / pod redakcją Wojciecha Kostowskiego i Zbigniewa S. Hermana.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	A.U13, A.U15, A.U16	ćwiczenia - zaliczenie z oceną
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	A.W34 – A.W45	ćwiczenia - zaliczenie z oceną wykład – zaliczenie pisemne /test
3	Przygotowanie do egzaminu	A.W34 – A.W45	Zaliczenie pisemne /test

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia – oceniany jest udział w dyskusjach

5.0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

4.5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

4.0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

3.5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami

3.0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami

2.0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia – treści programowe wchodzą w zakres egzaminu pisemnego

ocena:

< 51% - ocena 2,0

51% – 60% - ocena 3.0

61% – 70% ocena 3.5

71% – 80% ocena 4.0

81% – 90% ocena 4.5

90% < – ocena 5.0

wykład – zaliczenie pisemne, test jedno/wielokrotnego wyboru

ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

< 51% - ocena 2,0

51% – 60% - ocena 3.0

61% – 70% ocena 3.5

71% – 80% ocena 4.0

81% – 90% ocena 4.5

90% < – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: A07 Informatyka i biostatystyka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki podstawowe	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza i umiejętności praktyczne w zakresie matematyki i informatyki na poziomie szkoły ponadpodstawowej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studenta z podstawami biostatystyki w badaniach medycznych oraz narzędziami informatycznymi wspierającymi proces pobierania, analizy i prezentacji danych.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
A.W50.	zasady ergonomii i higieny pracy z komputerem			K_W01
A.W51.	podstawowe narzędzia informatyczne i metody biostatyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych i arkusze kalkulacyjne			K_W02
A.W52.	podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych			K_W02
A.W53.	możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego			K_W03
Umiejętności - potrafi				
A.U19.	dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne i posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników			K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		

TP-01	Pozyskiwanie, kodowanie i klasyfikacja danych medycznych. Internetowe bazy danych.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-02	Statystyki opisowe. Analiza struktury zbiorowości. Szeregi statystyczne. Miary średnie i miary rozproszenia.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-03	Obliczanie wskaźników struktury, miar średnich i miar rozproszenia w zastosowaniach medycznych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i programu Statistica.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-04	Metody przedstawiania wyników badań z wykorzystaniem programów komputerowych.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-05	Wykorzystywanie testów i analiz statystycznych w badaniach naukowych.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-06	Technologie informacyjne w medycynie. Podstawy telemedycyny.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Zalewska MJ, Niemirowicz W. Biostatystyka. Od podstaw do zaawansowanych metod. PZWL, Warszawa 2022
2. Rabej M. Analizy statystyczne z programami Statistica i Excel. Helion, Gliwice 2018

Literatura uzupełniająca:

1. Aviva P, Sabin C. Statystyka medyczna w zarysie; tł. Jerzy Moczko. PZWL, Warszawa 2006
2. /Roterman-Konieczna I. Statystyka na receptę: wprowadzenie do statystyki medycznej. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	A.W50. A.W51. A.W52. A.U19. K5.	Sprawdzenie wiedzy na początku zajęć laboratoryjnych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	A.W50. A.W51. A.W52. A.U19. K5.	Sprawdzenie wiedzy na początku zajęć laboratoryjnych
3	Przygotowanie do zaliczenia	A.W50. A.W51. A.W52. A.U19. K5.	Prezentacja i omówienie wyników ćwiczeń praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenia cząstkowe z wykonanych ćwiczeń praktycznych			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Istnieje możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: A08 Patologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe: Znajomość anatomii i fizjologii.</p> <p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Poznanie nieprawidłowości anatomicznych i histopatologicznych leżących u podstaw chorób występujących u człowieka.</p>
--

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
A.W46.	patofizjologię narządów i układów organizmu	K_W02
A.W47.	szczegółowe zasady rozpoznawania i leczenia wstrząsu oraz jego rodzaje	K_W01
A.W48.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej dotyczące zmian wstecznych, zmian postępowych i zapaleń	K_W01
A.W49.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu nerwowego, pokarmowego i moczowo-płciowego	K_W02
Umiejętności - potrafi		
A.U4.	rozpoznawać patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia	K_U01
A.U5.	rozpoznawać zaburzenia trawienia, z uwzględnieniem roli enzymów, w tym podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych, oraz określać skutki tych zaburzeń	K_U01
A.U6.	rozpoznawać zaburzenia czynności nerek i ich wpływ na homeostazę organizmu	K_U01
A.U17.	wiązać zmiany patologiczne stwierdzone w badaniu przedmiotowym ze zmianami zachodzącymi na poziomie komórkowym	K_U02
A.U18.	rozpoznawać zaburzenia oddychania, krążenia oraz czynności innych układów organizmu i narządów	K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Podstawowe pojęcia w patologii.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-02	Zaburzenia homeostazy. Zapalenia ostre i przewlekłe.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-03	Zaburzenia homeostazy wynikające z zaburzeń niewydolności wchłaniania.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-04	Miażdżyca i jej następstwa.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne
TP-05	Wstrząs – rodzaje, rozpoznanie, leczenie.	Wykład	Wykład podający	Zaliczenie pisemne
		Ćwiczenia		
TP-01	Wybrane zagadnienia patologii układu krążenia	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-02	Wybrane zagadnienia patologii układu oddechowego	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-03	Wybrane zagadnienia patologii układu pokarmowego.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne

TP-04	Patologia nerek.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-05	Wybrane zagadnienia patologii układu nerwowego i układu dokrewnego.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Guzek J.: Patofizjologia człowieka w zarysie Wyd. I. PZWL, Warszawa 2015. Domagała W., Chosia M., Urasińska E.: Podstawy patologii. PZWL, Warszawa 2017. Zahorska –Markiewicz B. (red.), Małecka –Tendera E. (red.), Duława J.(aut. et al.): Patofizjologia kliniczna: podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner dodruk do wyd. z 2009 r., Wrocław 2011. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Purchała M.: Zarys patofizjologii człowieka. Cz. I. Edicon, 2023. Kanikowska D., Witowski J.: Patofizjologia. PZWL, Warszawa 2018. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	A.U4., A.U5., A.U6., A.U17., A.U18.	Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	A.W46., A.W47., A.W48., A.W49.	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	A.W46., A.W47., A.W48., A.W49., A.U4., A.U5., A.U6., A.U17., A.U18., K5.	Zaliczenie pisemne

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia - zaliczenia cząstkowe

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia – zaliczenie pisemne

wykład – zaliczenie pisemne

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B09 Socjologia medycyny	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: **brak**

<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem nauczania jest zdobycie wiedzy dotyczącej podstawowych pojęć i kategorii socjologii zdrowia i choroby, oraz socjologii medycyny; zapoznanie się z socjologicznymi teoriami zdrowia i choroby, w tym z teorią wieloprzyczynowości choroby oraz akceptacji pojęcia choroby funkcjonalnej, tzn. choroby bez uchwytneho tła organicznego. Celem jest ponadto poznanie zachowań związanych ze zdrowiem i chorobą jako ważnego elementu wiedzy o społeczeństwie. Celem jest kształtowanie świadomości studentów w zakresie humanizacji medycyny, świadomości o wieloprzyczynowości choroby i konieczności holistycznego podejścia do pacjenta i jego problemów zdrowotnych.</p>				
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>				
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W1.	wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym.			K_W02
B.W8.	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej.			K_W02
B.W9.	społeczną rolę ratownika medycznego.			K_W04
B.W10.	podstawowe socjologiczne i psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie.			K_W02
B.W11.	rolę rodziny w procesie leczenia.			K_W02
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
<p>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</p>				
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		

TP-01	Socjologia jako nauka o zachowaniu. Geneza, specyfika, funkcje. Zawód ratownika medycznego – analiza socjologiczna.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Społeczno-kulturowe uwarunkowania zdrowia, choroby i zachowań zdrowotnych. Wpływ nierówności społecznych (wiek, płeć, wykształcenie, status socjoekonomiczny) na stan zdrowia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji, choroby przewlekłej i niepełnosprawności.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-04	Zbiorowości i grupy społeczne. Rodzina jako grupa i instytucja społeczna. Rodzina a problemy zdrowia i choroby.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Śmierć jako zjawisko społeczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Człowiek w społeczeństwie. Wpływ środowiska społecznego na kształtowanie osobowości, postaw i potrzeb człowieka.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-07	Socjologia ciała. Ciało i medycyna. Ciało w kulturze konsumpcyjnej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-08	Stres a zdrowie. Stres makro i mikrospołeczny. Zdrowotne konsekwencje stresu. Radzenie sobie. Stres w pracy ratownika medycznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
TP-09	Socjologiczne aspekty starości, umierania i śmierci.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe

TP-10	Relacje personel medyczny - pacjent. Proces komunikacji i interakcji.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	zaliczenie pisemne – testowe
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Giddens: Socjologia. PWN, Warszawa 2017. 2. Red. W. Piątkowski, W. A. Brodniak Zdrowie i choroba : perspektywa socjologiczna, Tyczyn : Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza w Tyczynie, 2005 				
Literatura uzupełniająca:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Majchrowska A.(red.): Wybrane elementy socjologii. Wyd. Czelej, Lublin 2003. 2. Marody M. (red): Wymiary życia społecznego. PWN Warszawa 2004. 3. Synowiec-Piłat M., Łaska-Formejster (red.), Społeczne konteksty chorób przewlekłych. Wybrane zagadnienia, Łódź: Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, 2013; ss. 223. 3. Tobiasz-Adamaczyk B.: (2000), Wybrane elementy socjologii zdrowia. Wyd. UJ, Kraków. 4. Ostrowska A. Socjologia medycyny (2009). Podejmowane problemy, kategorie analizy, Wyd. IFiS PAN, Warszawa. 5. Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), (2015), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza: nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju. Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2015, ss. 422 4. Piątkowski W. (red.). Zdrowie i choroba w badaniach socjologicznych prowadzonych na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie 1995-2013. Lublin: Uniwersytet Medyczny w Lublinie, 2013; ss. 214. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			15	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta			0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	B.W1. B.W8. B.W9. B.W10.B.W11.	- zaliczenie pisemne – test
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.W1. B.W8. B.W9. B.W10.B.W11.	- zaliczenie pisemne – test
3	Przygotowanie do zaliczenia	B.W1. B.W8. B.W9. B.W10.B.W11.	- zaliczenie pisemne – test

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

1. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
2. Zaliczenie w semestrze I w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru zawierający 40 pytań. Czas rozwiązywania 40 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkty, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% punktów poprawnych odpowiedzi) z zaliczenia testowego. Uzyskanie oceny niedostatecznej z egzaminu, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do egzaminu w drugim terminie.

Skala ocen:

Max.40 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 36-40 pkt.

Plus dobry (4,5) – 31-35 pkt.

Dobry (4,0) – 26-30 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 21-25 pkt.

Dostateczny (3,0) – 20-24 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 20 pkt.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B10 Psychologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna:			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Student posiada wiedzę na temat: psychologii jako dyscypliny naukowej i odróżnienia jej od dociekań pseudonaukowych i potocznych, podstawowych psychologicznych terminów i odniesienia ich do konkretnych zjawisk życia indywidualnego i społecznego, zwrócenie uwagi na wielość i złożoność uwarunkowań ludzkiego zachowania, problematyki psychologii zdrowia i choroby.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA:			
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W4.	rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	K_W02
B.W7.	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	K_W02
B.W8.	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej	K_W02
B.W9.	społeczną rolę ratownika medycznego	K_W04
B.W10.	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	K_W02
B.W11.	rolę rodziny w procesie leczenia	K_W02
B.W12.	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	K_W02
B.W13.	zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	K_W01
B.W19.	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego	K_W01
B.W20.	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	K_W02
B.W21.	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, poznawczych oraz interpersonalnych, a także mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	K_W02
B.W22.	techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego, a także metody zapobiegania powstaniu tego zespołu	K_W02
B.W35.	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	K_W04
B.W36.	profilaktykę zachowań antyzdrowotnych przejawiających się w postaci używania środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia tytoniu oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i psychicznych	K_W02
Umiejętności - potrafi		
B.U10.	stosować – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające	K_U02
B.U11.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia	K_U04
B.U13.	zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole	K_U02 K_U04
B.U14.	radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	K_U07

B.U15.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-00	Psychologia jako nauka – rys historyczny, przedmiot, zadania, działy psychologii. Podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny
TP-01	Główne teorie psychologiczne (psychodynamiczne, behawioralne, poznawcze) wyjaśniające zachowania człowieka w szczególności zaburzenia funkcjonowania. Zaburzenia zagrażające życiu, uzależnienia, współuzależnienia – rozpoznawanie, profilaktyka.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny
TP-02	Podstawy komunikacji interpersonalnej. Zasady komunikacji i bariery komunikacyjne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny
TP-03	Problemy psychosomatyczne i somatopsychiczne. Psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej. Rola rodziny w procesie leczenia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny
TP-04	Osobowość jako system regulacji i samoregulacji zachowań człowieka. Struktura i składniki osobowości. Wybrane koncepcje osobowości. Zaburzenia osobowości. Procesy poznawcze – percepcja, uwaga, pamięć, uczenie się, myślenie, język i mowa.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny
TP-05	Reakcje emocjonalne na sytuację trudną. Stres, PTSD, sposoby radzenia sobie ze stresem. Zespół wypalenia zawodowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	Egzamin pisemny
Ćwiczenia				

TP-01	Stres, konflikt, kryzys, psychologiczne aspekty zaburzeń nerwicowych i afektywnych oraz zaburzeń osobowości. Psychologiczne następstwa stresu traumatycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	zaliczenie ustne, praca w grupach w różnych rolach i komunikacji w grupie, rozwiązywanie problemów, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-02	Psychologia komunikacji – werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się. Modele komunikacji interpersonalnej. Pacjent w kryzysie. Zasady komunikacji w ramach interwencji kryzysowej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	zaliczenie ustne, praca w grupach w różnych rolach i komunikacji w grupie, rozwiązywanie problemów, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-03	Fizjologiczne i psychologiczne mechanizmy reakcji stresowej. Sytuacje trudne, sposoby radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i ich wpływ na życie i funkcjonowanie człowieka.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych, film	zaliczenie ustne, praca w grupach w różnych rolach i komunikacji w grupie, rozwiązywanie problemów, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-04	Trening umiejętności emocjonalno-społecznych w obliczu wystąpienia objawów PTSD.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczzenia w warunkach symulowanych, film	zaliczenie ustne, praca w grupach w różnych rolach i komunikacji i w grupie, rozwiązywanie problemów, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-05	Podstawy psychologicznych interwencji motywujących i wspierających.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja seminaryjna, pokaz z instruktążem, ćwiczzenia w warunkach symulowanych, film	zaliczenie ustne, praca w grupach w różnych rolach i komunikacji i w grupie, rozwiązywanie problemów, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczzenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Cierpiałkowska, L., Sęk, H.: Psychologia kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2020.
2. GerrigR., Zimbardo P.G.: Psychologia i życie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2021.
3. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 1: Podstawy psychologii. GWP. Gdańsk 2006.
4. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 2: Psychologia ogólna. GWP. Gdańsk 2006
5. Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3: Jednostka w społeczeństwie i elementy psychologii stosowanej. GWP. Gdańsk 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. Wojciszke, B.: Psychologia społeczna. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa 2019.
2. Boyd D., Bee H.: Psychologia rozwoju człowieka. Zysk i S-ka. Poznań 2000.
3. Heszen, I.: Psychologia stresu: korzystne i niekorzystne skutki stresu życiowego. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		60	
Praca własna studenta		60	
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2
	Praca własna studenta		2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do egzaminu	B.W4., B.W7., B.W8., B.W9., B.W10., B.W11., B.W12., B.W13., B.W19., B.W20., B.W21., B.W22., B.W35., B.W36.	egzamin pisemny – test
Ćwiczenia	- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do zajęć - studium przypadku, dyskusje, inscenizacje	B.U10., B.U11., B.U13., B.U14., B.U15., K5	zaliczenie ustne, praca w grupach w różnych rolach i komunikacji w grupie, rozwiązywanie problemów, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Aktywny udział, zadawanie pytań, dyskusja.			
2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
1) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy zgodnie z Regulaminem studiów).			
2) Zaliczenie na ocenę - zaliczenie ustne.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej co najmniej dostatecznej.
- 2) Egzamin w semestrze I, w sesji zimowej – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań z zakresu treści programowych przypisane do zajęć. Czas rozwiązania testu 30 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymanie zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (minimum 60% poprawnych odpowiedzi). Jeśli student z egzaminu otrzyma ocenę niedostateczną, wówczas ma prawo do egzaminu w drugim terminie w sesji poprawkowej.
- 3) Skala ocen:
Max. 30 pkt
Bardzo dobry (5,0) – 30-29 pkt
Plus dobry (4,5) – 28-26 pkt
Dobry (4,0) – 25-23 pkt
Plus dostateczny (3,5) – 22-20 pkt
Dostateczny (3,0) – 19- 17 pkt
Niedostateczny - poniżej 17 pkt

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Student w czasie ćwiczeń wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb, rozpoznawaniu problemów, planowaniu działań w celu rozwiązywania problemów.
- 2) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się
- 3) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B11 Dydaktyka medyczna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: I		Semestr: II	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ol style="list-style-type: none"> Opanowanie wiedzy i umiejętności pozwalających studentowi na posługiwanie się w działalności dydaktycznej podstawowymi pojęciami dydaktyki. Dostarczenie wiedzy i umiejętności w zakresie opracowania konspektu, wykorzystania sprzętu podstawowego i specjalistycznego do nauki medycznych czynności ratunkowych. 			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
1. Dostarczenie wiedzy i umiejętności w zakresie stosowanie się do zasad prowadzenia procesu dydaktycznego, kształtowania otwartej, aktywnej i samodzielnej postawy studenta oraz przygotowanie do wypełniania roli i zadań nauczyciela w ratownictwie medycznym.				
2. Kształtowanie kompetencji pedagogicznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W40.	metody promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej.			K_W02
Umiejętności - potrafi				
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym.			K_U05 K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Dydaktyka medyczna - zakres zainteresowań, podstawowe pojęcia. Nauczanie-uczenie się. Style uczenia się. Zakres zastosowania dydaktyki w ratownictwie medycznym.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru

TP-02	Efekty, cele i treści kształcenia. Metody nauczania.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Środki dydaktyczne – rodzaje, podział, zastosowanie.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Edukacja zdrowotna. Programy edukacyjno-zdrowotne.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-05	Kształcenie ustawiczne. Samokształcenie.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia				
TP-01	Planowanie pracy dydaktyczno- wychowawczej i przygotowanie się do prowadzenia zajęć.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-02	Opracowanie konspektu zajęć dydaktycznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-03	Projektowanie środków dydaktycznych do różnych typów zajęć.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-04	Metody aktywizujące wykorzystywane w ratownictwie medycznym i edukacji zdrowotnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-05	Projektowanie narzędzi do kontroli i oceny efektów uczenia się.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Herda-Płonka K., Krzemień G.: Dydaktyka szkoły wyższej o profilu medycznym. PZWL 2022.
2. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka.: Podręcznik akademicki. Impuls 2012.
3. Kruszewski K.: Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela: podręcznik akademicki. PWN 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Okoń W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Żak, Warszawa 2003.
2. M. Silberman: Metody aktywizujące w szkoleniach. Wolters Kluwers Polska, Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	Przygotowanie do zaliczenia	B.W40.	Test jednokrotnego wyboru

ćwiczenia	Przygotowanie do zajęć, Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.U12.	Obserwacja w trakcie zajęć, Zaliczenie pisemne.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Aktywny udział, zadawanie pytań, dyskusja.			
2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów).			
Ocena podsumowująca:			
I. Forma i warunki zaliczenia wykładów:			
1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut.			
2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).			
Skala ocen:			
Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt			
Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt			
Dobry (4,0) – 15 -16 pkt			
Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt			
Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt			
Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów			
W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).			
II. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną – praca zaliczeniowa lub test jednokrotnego wyboru składający się z pytań obejmujący treści programowe z zakresu ćwiczeń.			
2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).			
Kryteria oceny testu: Max.10 pkt.			
Bardzo dobry (5,0) – 10 pkt.			
Dobry plus (4,5) – 9 pkt.			
Dobry (4,0) – 8 pkt.			
Dostateczny plus (3,5) – 7 pkt.			
Dostateczny (3,0) – 6 -5 pkt.			
Niedostateczny (2,0) poniżej 5 pkt.			
W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B12 Etyka zawodowa ratownika medycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów: I	Semestr: I
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- 1) wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu podstaw ratownictwa medycznego i psychologii.
- 2) umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu etyki zawodu ratownika medycznego oraz doskonalenie umiejętności rozwiązywania dylematów etycznych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W14.	główne pojęcia, teorie, zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych.	K_W04
B.W17.	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji.	K_W04
B.W18.	podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki.	K_W02
B.W23.	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne związane z przeszczepianiem tkanek, komórek i narządów.	K_W04
Umiejętności - potrafi		
B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym.	K_U04
B.U3.	dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń.	K_U05 K_U07
B.U5.	przestrzegać zasad etycznych podczas wykonywania działań zawodowych.	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Etyka - Podstawowe pojęcia, definicje i działy etyki. Sposoby etycznej oceny czynu ludzkiego.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-02	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Deontologia i funkcje kodeksów etycznych. Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Sprzeciw sumienia, przymus w medycynie. Problem zgody pacjenta.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-05	Bioetyczne aspekty transplantacji tkanek, komórek i narządów.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia				
TP-01	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Dylematy etyczne związane z resuscytacją. Uporczywa terapia. DNAR.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-02	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Bioetyczne aspekty medycznych czynności ratunkowych u noworodków i osób starszych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne

TP-03	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Bioetyczne aspekty telemedycyny i aplikacji zdrowotnych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-04	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Bioetyczne aspekty biobankowania.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-05	Etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego. Bioetyczne aspekty szczepień, homeopatii.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brzeziński T.: Etyka lekarska. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2002. 2. Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego (https://silo.tips/download/kodeks-etyki-zawodowej-ratownika-medycznego-przyjty-na-i-ogolnopolskim-kongresie) 3. Łuków P., Pasiński T.: Etyka medyczna z elementami filozofii. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa, 2014. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Różyńska J., Chańska W. (red.): Bioetyka, LEX, Warszawa, 2013. 2. Zdrzenicka K. Etyka w medycynie: ujęcie interdyscyplinarne. MediPage, Warszawa, 2012. 3. Różyńska J., Chańska W. (red.) Bioetyka. Wolters Kluwer Polska SA, Warszawa 2013. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
forma zajęć	forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	Przygotowanie do zaliczenia	B.W14.; B.W17.; B.W18.; B.W23.	Test jednokrotnego wyboru
ćwiczenia	Przygotowanie do zajęć, Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.U5.; B.U2.; B.U3.	Obserwacja w trakcie zajęć, Zaliczenie pisemne,
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Aktywny udział, zadawanie pytań, dyskusja.

2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1) Frekwencja 100% (udział w ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów).

Ocena podsumowująca:

I. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut.

2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt

Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt

Dobry (4,0) – 15 -16 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt

Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt

Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów

W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

II. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze I przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru składający się z pytań obejmujący treści programowe z zakresu ćwiczeń.

2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).

Kryteria oceny testu: Max.10 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 10 pkt.

Dobry plus (4,5) – 9 pkt.

Dobry (4,0) – 8 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 7 pkt.

Dostateczny (3,0) – 6 -5 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 5 pkt.

W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B13 Prawo medyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza o społeczeństwie i prawie - zakres wiedzy – szkoła średnia Znajomość ogólna prawa medycznego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową problematyką dotyczącą prawa medycznego, a w szczególności z organizacją systemu ochrony zdrowia w Polsce, z zasadami wykonywania zawodu ratownika medycznego jak również z problematyką praw pacjenta			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W17.	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji			K_W04
B.W23.	aspekty prawne, organizacyjne, etyczne i społeczne związane z przeszczepianiem tkanek, komórek i narządów			K_W04
B.W24.	przepisy prawa dotyczące ratownictwa medycznego, w tym zasady odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz zawodowej ratownika medycznego			K_W03 K_W04
Umiejętności - potrafi				
B.U6.	przestrzegać praw pacjenta			K_U02
B.U9.	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować			K_U02
B.U20.	wykonywać czynności z zakresu ratownictwa medycznego i udzielać świadczeń zdrowotnych z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.			K_U02 K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		

TP-01	Pojęcie prawa medycznego – prawo medyczne i inne terminy pokrewne, źródła prawa medycznego w prawie krajowym i międzynarodowym, Konwencja Biomedyczna, orzecznictwo ETPC dotyczące ochrony zdrowia.	Wykład	Wykład problemowy, podający	Wykład; kolokwium pisemne
TP-02	Prawne podstawy odpowiedzialności cywilnej, karnej i pracowniczej ratowników medycznych	Wykład	Wykład problemowy, podający	Wykład; kolokwium pisemne
TP-03	Prawne aspekty transplantacji organów, tkanek i komórek w Polsce	Wykład	Wykład problemowy, podający	Wykład; kolokwium pisemne
TP-04	Pojęcie państwa, jego forma, funkcje i zadania. System organów państwowych i ich rola w stanowieniu prawa w Polsce.	Wykład	Wykład problemowy, podający	Wykład; kolokwium pisemne
TP-05	Pojęcie prawa i normy prawnej. Ewolucja państwa i prawa. Źródła, funkcje i zadania prawa.	Wykład	Wykład problemowy, podający	Wykład; kolokwium pisemne
		Ćwiczenia		
TP-01	Prawa człowieka oraz prawa pacjenta w kontekście obowiązujących regulacji prawnych	Ćwiczenia	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja
TP-02	Przestrzeganie, a stosowanie prawa. Status jednostki w państwie.	Ćwiczenia	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja

TP-03	Obowiązek ratowania życia. Obowiązek współpracy z wymiarem sprawiedliwości.	Ćwiczenia	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja
TP-04	Współczesne oblicza przemocy.	Ćwiczenia	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja
TP-05	Stosowanie przymusu bezpośredniego w praktyce zespołów ratownictwa medycznego	Ćwiczenia	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, opracowywanie referatów, dyskusja
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Nestorowicz, Prawo medyczne, Toruń 2022, 2. M. Paszkowska, Prawo dla ratowników medycznych, Warszawa 2019 3. D. Karkowska, Prawa pacjenta, Warszawa 2004, 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Paszkowska, System ubezpieczenia zdrowotnego w Polsce, Difin 2015, 2. G. Moroz, Z. Orzeł (red.) Prowadzenie działalności leczniczej, Warszawa 2012 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	K-W04,K-W03	Dyskusja, referaty, aktywność na zajęciach
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	K-W03,K-U06	Rozwiązywanie przypadków praktycznych, wyciąganie wniosków
3	Przygotowanie do zaliczenia	K-W04, K-U06	Praca pisemna, kolokwium
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1) Student rozwiązuje poprawnie problemy prawne. Radzi sobie nawet ze skomplikowanymi przypadkami praktycznymi.			
2) Student sporadycznie popełnia błędy przy rozwiązywaniu przypadków praktycznych ale potrafi je samodzielnie skorygować			
3) Student często popełnia błędy przy rozwiązywaniu przypadków praktycznych i nie zawsze potrafi skorygować własne rozwiązania			
4) Student nie radzi sobie z rozwiązywaniem przypadków praktycznych. Nie rozumie istoty rozwiązywania kazuów. Jego rozwiązania są na ogół błędne.			
Ocena kształtująca= ocena cząstkowa			
Kryteria oceny:			
Ocena niedostateczna- nieosiągnięcie założonych efektów kształcenia			
Ocena dostateczna, ocena dobra, ocena bardzo dobra- osiągnięcie efektów kształcenia na określonym poziomie			
Mierniki ilościowe oceny kształtującej;			
Oceny z zaliczeń			
Współczynnik zaliczeń poszczególnych zajęć w pierwszym terminie			
Ocena aktywności studentów na zajęciach			
<u>wykład</u> - brak			

Ocena podsumowująca:

Na ocenę dostateczną student posiada przeciętną wiedzę na temat z zakresu prawa medycznego.

Na ocenę dobrą student ma wysoką wiedzę w zakresie prawa medycznego i potrafi sam rozwiązywać przypadki praktyczne.

Na ocenę bardzo dobrą student ma wysoką wiedzę w zakresie prawa medycznego, potrafi samodzielnie rozwiązywać przypadki praktyczne i wyciągać logiczne wnioski

Ocena podsumowująca:

Zaliczenie - kolokwium pisemne

Kryteria oceny;

Ocena niedostateczna - nieosiągnięcie założonych efektów uczenia się

Ocena dostateczna, dobra i ocena bardzo dobra - osiągnięcie efektów uczenia się na określonym poziomie

Mierniki jakościowe oceny podsumowującej

Zgodność pytań egzaminacyjnych z efektami uczenia się

Mierniki ilościowe;

Ocena z zaliczenia

Współczynnik zaliczeń poszczególnych zajęć w pierwszym terminie

Nakład pracy przeciętnego studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B14 Zdrowie publiczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne		
Rok studiów: I	Semestr: 1		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Student posiada wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka z zakresu biologii oraz wiedzę na temat zapobiegania zakażeniom.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada wiedzę na temat organizacji, struktury i finansowania systemu opieki zdrowotnej w Polsce. 2. Student posiada wiedzę o chorobach cywilizacyjnych i zawodowych oraz potrafi identyfikować czynniki ryzyka. 3. Student zna społeczny wymiar zdrowia i choroby. 4. Student zna zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. Zasady zdrowego żywienia dzieci i dorosłych. 5. Student zna zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób. 6. Student potrafi wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W2.	zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia.	K_W04
B.W3.	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia.	K_W02
B.W5.	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych instytucjach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy.	K_W02
B.W6.	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia.	K_W02
B.W15.	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych.	K_W02
B.W26.	pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe.	K_W02
B.W27.	skutki zdrowotne wywołane działaniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na organizm, w tym zasady bezpieczeństwa własnego ratownika medycznego.	K_W02
B.W29.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób.	K_W02
B.W30.	problematykę żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz regulacje prawne w tym zakresie.	K_W02
B.W31.	epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie.	K_W02

B.W32.	podstawowe pojęcia epidemiologiczne i podstawowe metody badań epidemiologicznych.	K_W02
B.W33.	podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy.	K_W02
B.W34.	podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska.	K_W02
B.W37.	wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa, politykę zdrowotną państwa, programy zdrowotne oraz zagrożenia zdrowia, przy uwzględnieniu zmiennych takich jak wiek, miejsce zamieszkania, nauki lub pracy.	K_W02
B.W38	zadania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.	K_W02
B.W40.	metody promocji zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej.	K_W02
B.W43.	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego.	K_W02
Umiejętności - potrafi		
B.U1.	wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego.	K_U02
B.U4.	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia.	K_U02
B.U7.	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.	K_U02
B.U8.	stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych.	K_U03
B.U18.	stosować działania na rzecz ochrony środowiska.	K_U05
B.U19.	określać wzajemne relacje między człowiekiem a środowiskiem.	K_U03
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	System opieki zdrowotnej w Polsce – organizacja, struktura, finansowanie. Ewaluacja i kontrola w ochronie zdrowia.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-02	Pojęcia i definicje związane ze zdrowiem i chorobą. Choroby cywilizacyjne i zawodowe - identyfikacja czynników ryzyka.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-03	Czynniki warunkujące zdrowie jednostki i populacji. Społeczny wymiar zdrowia i choroby.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-04	Podstawowe pojęcia epidemiologiczne. Epidemiologia chorób zakaźnych. Nadzór sanitarno-epidemiologiczny. Państwowa Inspekcja Sanitarna.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-05	Globalne zagrożenia zdrowia - zadania polityki zdrowotnej. Zagrożenia zdrowia ludności w Polsce.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-06	Główne problemy zdrowotne dzieci, młodzieży, dorosłych i ludzi starszych.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-07	Promocja zdrowia i profilaktyka chorób. Programy profilaktyczne. Aktywność fizyczna a zdrowie.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-08	Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem. Zasady zdrowego żywienia dzieci i dorosłych. Nadwaga i otyłość jako problem zdrowia publicznego.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru

TP-09	Podstawy ekologii i ochrony środowiska.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
TP-10	Ochrona zdrowia pracujących. Podstawy medycyna pracy.	Wykład	wykład podający, prezentacja multimedialna	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
		Ćwiczenia		
TP-01	Czynniki determinujące zdrowie człowieka. Relacje między człowiekiem a środowiskiem.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-02	Choroby cywilizacyjne - czynniki ryzyka, profilaktyka.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-03	Palenie tytoniu jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-04	Alkohol jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-05	Narkotyki jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-06	Choroby układu krążenia jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,
TP-07	Choroby nowotworowe jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia częściowe,

TP-08	Problemy demograficzne ludności świata.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-09	Społeczno-kulturowy i psychofizyczny wymiar zdrowia i choroby.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-10	Zdrowie dzieci i młodzieży jako problem zdrowia publicznego	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-11	Czynniki psychospołeczne a zdrowie. Zaburzenia psychiczne jako problem zdrowia publicznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-12	Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Globalne i lokalne działania na rzecz ochrony środowiska.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-13	Choroby zakaźne - bezpieczeństwo zdrowia publicznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-14	Problemy zdrowotne i społeczne osób w wieku podeszłym.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-15	Zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgów,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kulig T., Pacian A. (red.): Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A. (red): Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
3. Dyaman-Sroka A., Piotrowski T.(red): Programy zdrowotne: skuteczna profilaktyka zachorowań: przykłady dobrych praktyk. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna : podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka . Wydawnictwo Naukowe PWN Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.
2. Michalik-Marcinkowska U., Lejman P., Kulik H. (red):. Aktualne problemy gerontologii wyzwaniem dla zdrowia publicznego : wymiar społeczny. Akapit Wydawnictwo Edukacyjne Toruń ; Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej, Katowice 2021.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	B.U1. B.U4. B.U7. B.U8. B.U18. B.U19.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.U1. B.U4. B.U7. B.U8. B.U18. B.U19.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
3	Przygotowanie do egzaminu	B.W2. B.W5. B.W6. B.W15. B.W26. B.W27. B.W29. B.W30. B.W31. B.W32. B.W33. B.W34. B.W37. B.W38. B.W40. B.W43.	egzamin pisemny– test jednokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. <u>ćwiczenia</u> - zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych.			
2. <u>wykład</u> - aktywny udział, zadawanie pytań, dyskusja.			
Ocena podsumowująca:			
<u>ćwiczenia</u> - zaliczenie na ocenę co najmniej dostateczną wszystkich zaliczeń cząstkowych w semestrze I przed sesją egzaminacyjną. Oceną końcową jest średnia ocen z wszystkich zaliczeń cząstkowych, obecność na ćwiczeniach zgodna z Regulaminem Studiów PANS w Jarosławiu, zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych.			
<u>wykład</u> – warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną ćwiczeń. Egzamin w semestrze I, w sesji zimowej– test jednokrotnego wyboru zawierający 60 pytań. Czas rozwiązywania testu 90 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za niepoprawną odpowiedź 0 punktów. Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.			
Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 50% punktów –poprawnych odpowiedzi) z egzaminu:			
Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu			
Do 50% - ocena 2,0			
> 50% – 60% - ocena 3.0			
> 60% – 70% ocena 3.5			
> 70% – 80% ocena 4.0			
> 80% – 90% ocena 4.5			
powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B15 Ekonomia i zarządzanie w ochronie zdrowia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne		
Rok studiów: I	Semestr: II		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1) wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu zarządzania w ochronie zdrowia i ekonomii. 2) umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie wiedzy o gospodarce rynkowej, mechanizmie rynkowym, optymalizacji decyzji gospodarczych. 2. Przekazanie wiedzy dotyczącej popytu i podaży w ochronie zdrowia oraz makroekonomicznych uwarunkowań wydatków publicznych. 3. Zapoznanie słuchaczy z mechanizmami finansowania wybranych elementów systemu ochrony zdrowia. 4. Dostarczenie wiedzy na temat procesu zarządzania. 5. Przedstawienie charakterystyki menadżera w kontekście zarządzania zasobami ludzkimi. 6. Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi formami analizy strategicznej przedsiębiorstwa. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W16.	zasady zarządzania podmiotami systemu ochrony zdrowia.	K_W02
B.W25.	strukturę i organizację systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W03
B.W28.	podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zdrowia i zarządzania finansami w systemie ochrony zdrowia.	K_W02
B.W33.	podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy.	K_W02
B.W39.	podstawowe regulacje dotyczące organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia oraz powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.	K_W02
B.W41.	zasady zarządzania jakością oraz metody zapewnienia jakości.	K_W02
Umiejętności - potrafi		
B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym	K_U04
B.U17.	oceniać narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady monitoringu ergonomicznego.	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Organizacja, funkcjonowanie i finansowanie systemu ochrony zdrowia w Polsce oraz systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-02	Podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zdrowia i zarządzania finansami w systemie ochrony zdrowia.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Kontraktowanie usług zdrowotnych w Polsce. Koszyk świadczeń gwarantowanych	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Jakość i zarządzanie jakością w ochronie zdrowia. Akredytacja w ochronie zdrowia.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
TP-05	Zasady ergonomicznej organizacji pracy.	Wykład	Wykład problemowy dyskusja	zaliczenie pisemne na ocenę – test jednokrotnego wyboru
Ćwiczenia				
TP-01	Modele i źródła finansowania opieki zdrowotnej w Polsce.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-02	Projektowanie ergonomicznego stanowiska pracy.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne

TP-03	Narodowy Fundusz Zdrowia – rola i funkcje na rynku usług medycznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-04	Sposoby monitorowania i oceny jakości opieki zdrowotnej. Badanie satysfakcji pacjentów.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-05	Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej oraz zasobami ludzkimi w organizacji.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy	obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Begg D., Fischer S., Dornbusch R.: Mikroekonomia, PWE, Warszawa, 2014. Dobska M.: Zarządzanie podmiotem leczniczym, PZWL, Warszawa 2018 (IBUK Libra). 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mankiw N. G, Taylor M. P: Mikroekonomia, PWE, Warszawa, 2022. Varian H.R.: Mikroekonomia. Kurs średni. Ujęcie nowoczesne, PWN, Warszawa 1999. Griffin R. W.: Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2017. Stoner J. A. F., Wankel C. H.: Kierowanie, PWE, Warszawa 2001. Robbins S. P., DeCenzo D. A.: Podstawy zarządzania, PWE, Warszawa 2002. Wieczorek S.: Ergonomia, Tarbonus, Kraków 2014. P. Lenio.: Publicznoprawne źródła finansowania ochrony zdrowia, Wolters Kluwer, Warszawa 2018 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	B.U17.; B.U2.	Obserwacja w trakcie zajęć, Zaliczenie pisemne,
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.U17.; B.U2.	Obserwacja w trakcie zajęć, Zaliczenie pisemne,
3	Przygotowanie do zaliczenia	B.W16.; B.W25.; B.W28.; B.W33.; B.W39.; B.W41.	Test jednokrotnego wyboru

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:
  - 1) Aktywny udział, zadawanie pytań, dyskusja.
2. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

Ocena podsumowująca:

I. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe – czas rozwiązywania testu 20 minut.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).

Skala ocen:

Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt

Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt

Dobry (4,0) – 15 -16 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt

Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt

Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów

W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

II. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze II przed sesją egzaminacyjną – praca zaliczeniowa lub test jednokrotnego wyboru składający się z pytań obejmujący treści programowe z zakresu ćwiczeń.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej (min. 50% poprawnych odpowiedzi).

Kryteria oceny testu: Max.10 pkt.

Bardzo dobry (5,0) – 10 pkt.

Dobry plus (4,5) – 9 pkt.

Dobry (4,0) – 8 pkt.

Dostateczny plus (3,5) – 7 pkt.

Dostateczny (3,0) – 6 -5 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 5 pkt.

W sytuacji, gdy student z zaliczenia otrzyma ocenę niedostateczną w pierwszym terminie, ma prawo do zaliczenia na ocenę w drugim terminie (w czasie sesji podstawowej).

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B16 Badania naukowe w ratownictwie medycznym	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne		
Rok studiów: II	Semestr: 4		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: psychologia, prawo medyczne, technologia informacyjna, etyka zawodu ratownika medycznego.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
1. Przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych w ratownictwie medycznym oraz wykorzystania badań naukowych w praktyce.				
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i rzetelnego postępowania badawczego.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W17.	prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji			K_W04
Umiejętności - potrafi				
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym.			K_U05 K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Metodologia badań naukowych.	Wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru

TP-02	Publikacja naukowa i jej rodzaje. Źródła informacji naukowej. Charakterystyka punktacji czasopism naukowych.	Wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pismenne – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Etapy postępowania badawczego.	Wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pismenne – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Etyka w badaniach naukowych. Rola i znaczenie Komisji Etycznych.	Wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pismenne – test jednokrotnego wyboru
TP-05	Ochrona własności intelektualnej.	Wykład	wykład podający, wykład konwersatoryjny	zaliczenie pismenne – test jednokrotnego wyboru
		Ćwiczenia		
TP-01	Projektowanie badania naukowego. Formułowanie przedmiotu, celu badań, hipotez i problemów badawczych.	Ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach, prezentacja projektu	zaliczenie pismenne – opracowanie projektu badawczego
TP-02	Metody i techniki badań. Zasady konstruowania narzędzi badawczych.	Ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach, prezentacja projektu	zaliczenie pismenne – opracowanie projektu badawczego

TP-03	Interpretowanie danych empirycznych i wnioskowanie.	Ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach, prezentacja projektu	zaliczenie pisemne – opracowanie projektu badawczego
TP-04	Sporządzanie przypisów i piśmiennictwa do publikacji naukowej.	Ćwiczenia	wyjaśnienie, wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach, prezentacja projektu	zaliczenie pisemne – opracowanie projektu badawczego
TP-05	Sposoby prezentacji uzyskanych wyników badań. Elementy języka naukowego i konstrukcja wypowiedzi.	Ćwiczenia	wyjaśnienie, dyskusja dydaktyczna, instruktaż, opis, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, praca w grupach, prezentacja projektu	zaliczenie pisemne – opracowanie projektu badawczego
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa, 2011. 2. Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie. Wyd. Borgis, Warszawa 2009. 3. Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych: strategie ilościowe i jakościowe. Wyd. „Żak”, Warszawa, 2001. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brzeziński J.: Metodologia badań psychologicznych. Wyd. PWN, Warszawa 2004. 2. Jędrzychowski W.: Zasady planowania i prowadzenia badań naukowych w medycynie. Wyd. UJ, Kraków 2004. 3. Serafin L. (red.): Badania naukowe w pielęgniarstwie. Wyd. Edra, Wrocław 2022. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	B.U12.; K5.	zaliczenie pisemne – zaliczenie projektu badawczego
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	B.U12.; K5.	zaliczenie pisemne – zaliczenie projektu badawczego
3	Przygotowanie do zaliczenia	B.W17.	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			
<u>wykład</u> - brak			

<p>Ocena podsumowująca:</p> <p><u>ćwiczenia</u> – zaliczenie pisemne projektu badawczego</p> <p><u>wykład</u> – zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru</p> <p>Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia</p> <p>Do 50% - ocena 2,0</p> <p>> 50% – 60% - ocena 3.0</p> <p>> 60% – 70% ocena 3.5</p> <p>> 70% – 80% ocena 4.0</p> <p>> 80% – 90% ocena 4.5</p> <p>powyżej 90% – ocena 5.0</p>
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	

Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się			
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi			
B.U16	porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.		K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do			
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		K_K05
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Charakterystyka zawodu ratownika medycznego	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Ciało człowieka – części ciała, organy wewnętrzne i zewnętrzne, jamy ciała			
TP-03	Układ mięśniowo-szkieletowy			
TP-04	Układ powłokowy			
TP-05	Układ oddechowy			
TP-06	Układ krążenia			
TP-07	Krew – grupy krwi, morfologia, choroby i zaburzenia			
TP-08	Układ pokarmowy			
TP-09	Czasy <i>Present Simple</i> i <i>Present Continuous</i> . Czasowniki statyczne i dynamiczne	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-10	Czasy <i>Past Simple</i> i <i>Past Continuous</i>			
TP-11	Stopień wyższy i najwyższy przymiotnika			
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dooley, Jenny and Clark, Alisha. <i>Career Paths. Paramedics</i>. Express Publishing, 2019. 2. Grice, Tony. <i>Nursing 1. Student's Book</i>. Oxford University Press, 2020. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. *Cambridge English for Nursing. Intermediate plus*. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
5. Evans, Virginia, Dooley, Jenny and Tran, Trang M. *Career Paths. Medical*. Express Publishing, 2013.
6. Glendinning, Eric H. and Howard, Ron. *Professional English in Use. Medicine*. Cambridge University Press, 2021.
7. Gordon, Jacek. *Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego*. Level Trading, 2020.
8. Grice, Tony and Greenan, James. *Nursing 2. Student's Book*. Oxford University Press, 2007.
9. Harrison, Adrienne. *Flash on English for Nursing*. Eli, 2016.
10. Kierczak, Anna W. *Angielski w praktyce ratownika medycznego*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011.
11. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. *English for Nurses*. Medipage, 2017.
12. Matasek, Maciej. *Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne*. Handybooks, 2017.
13. Matasek, Maciej. *Język angielski: Słownictwo. Tematyczny zbiór ćwiczeń. Tom 1*. Handybooks, 2019.
14. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.
15. Nowicka, Monika. *Język angielski dla zawodów medycznych*. Edicon, 2019.
16. Patoka, Zofia i Okulicz, Iwona. *English for Paramedics*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012.
17. *Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski*. Edgard, 2017.
18. Vince, Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014.
19. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. *English for Nursing 2*. Pearson Education, 2019.
20. Zimnoch, Katarzyna. *Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami*. Edgard, 2016.
21. Materiały opracowane przez lektora oraz źródła internetowe.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA / SAMOKSZTAŁCENIA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen otrzymanych z kolokwiów i wypowiedzi ustnej:

- poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
- 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
- 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
- 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
- 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy: Język angielski	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne		
Rok studiów: I	Semestr: 2		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U16	porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Pomiar podstawowych parametrów życiowych organizmu człowieka	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Struktura szpitala – oddziały, specjalności medyczne			
TP-03	Sprzęt diagnostyczny i terapeutyczny, wyposażenie karetki, środki ochrony osobistej			
TP-04	Leki – rodzaje, formy podania, dawkowanie			
TP-05	Choroby i towarzyszące im objawy			
TP-06	Ból – rodzaje i lokalizacja, ocena, leczenie			
TP-07	Opisywanie przyszłości - <i>Future Simple, be going to, Present Continuous</i>	Lektorat	pogadanka, analiza,	kolokwium, ocena ciągła,

TP-08	Pierwszy i drugi tryb warunkowy		praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-09	Czasy <i>Present Perfect</i> i <i>Past Simple</i>			
TP-10	Czasowniki modalne nakazu – <i>must, mustn't, have to, should</i>			
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Dooley, Jenny and Clark, Alisha</u>. <i>Career Paths. Paramedics</i>. Express Publishing, 2019. 2. Grice, Tony. <i>Nursing 1. Student's Book</i>. Oxford University Press, 2020. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. <i>Cambridge English for Nursing. Intermediate plus</i>. Cambridge University Press, 2014. 2. Donesch-Jeżo, Ewa. <i>English for Nurses</i>. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002. 3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. <i>Grammarway 3</i>. Express Publishing, 2015. 4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. <i>Career Paths. Nursing</i>. Express Publishing, 2019. 5. Evans, Virginia, Dooley, Jenny and Tran, Trang M. <i>Career Paths. Medical</i>. Express Publishing, 2013. 6. <u>Glendinning, Eric H. and Howard, Ron</u>. <i>Professional English in Use. Medicine</i>. Cambridge University Press, 2021. 7. Gordon, Jacek. <i>Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego</i>. Level Trading, 2020. 8. Grice, Tony and Greenan, James. <i>Nursing 2. Student's Book</i>. Oxford University Press, 2007. 9. Harrison, Adrienne. <i>Flash on English for Nursing</i>. Eli, 2016. 10. Kierczak, Anna W. <i>Angielski w praktyce ratownika medycznego</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011. 11. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. <i>English for Nurses</i>. Medipage, 2017. 12. Matasek, Maciej. <i>Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne</i>. Handybooks, 2017. 13. Matasek, Maciej. <i>Język angielski: Słownictwo. Tematyczny zbiór ćwiczeń. Tom 1</i>. Handybooks, 2019. 14. Murphy, Raymond. <i>English Grammar in Use. Fifth Edition</i>. Cambridge University Press, 2019. 15. Nowicka, Monika. <i>Język angielski dla zawodów medycznych</i>. Edicon, 2019. 16. <u>Patoka, Zofia i Okulicz, Iwona</u>. <i>English for Paramedics</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012. 17. <i>Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski</i>. Edgard, 2017. 18. Vince, Michael. <i>Language Practice for First: English grammar and vocabulary</i>. Macmillan, 2014. 19. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. <i>English for Nursing 2</i>. Pearson Education, 2019. 20. Zimnoch, Katarzyna. <i>Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami</i>. Edgard, 2016. 21. 21. Materiały opracowane przez lektora oraz źródła internetowe. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin *		
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30		
Praca własna studenta		20		
SUMA GODZIN:		50		

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA / SAMOKSZTAŁCENIE:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u>			
- kolokwia			
- wypowiedź ustną			
- pracę i zaangażowanie studenta			
<u>Skala ocen otrzymanych z kolokwiów i wypowiedzi ustnej:</u>			
poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)			
50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)			
61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)			
71% - 80% - ocena dobra (4.0)			
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)			
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
<u>Ocena podsumowująca:</u>			
Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.			
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
B.U16	porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Reanimacja i resuscytacja	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Urazy mięśniowo-szkieletowe – złamania i zwichnięcia			
TP-03	Urazy tkanki miękkiej			
TP-04	Urazy kręgosłupa			
TP-05	Urazy klatki piersiowej i jamy brzusznej			
TP-06	Urazy głowy			
TP-07	Przedimki <i>a/an</i> i <i>the</i>	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-08	Czasowniki modalne umiejętności – <i>can, could, be able to</i>			
TP-09	Bezokolicznik i forma gerundialna po czasowniku			
TP-10	Wyrażenia ilościowe.			

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Dooley, Jenny and Clark, Alisha. *Career Paths. Paramedics*. Express Publishing, 2019.
2. Grice, Tony. *Nursing 1. Student's Book*. Oxford University Press, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. *Cambridge English for Nursing. Intermediate plus*. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
5. Evans, Virginia, Dooley, Jenny and Tran, Trang M. *Career Paths. Medical*. Express Publishing, 2013.
6. Glendinning, Eric H. and Howard, Ron. *Professional English in Use. Medicine*. Cambridge University Press, 2021.
7. Gordon, Jacek. *Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego*. Level Trading, 2020.
8. Grice, Tony and Greenan, James. *Nursing 2. Student's Book*. Oxford University Press, 2007.
9. Harrison, Adrienne. *Flash on English for Nursing*. Eli, 2016.
10. Kierczak, Anna W. *Angielski w praktyce ratownika medycznego*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011.
11. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. *English for Nurses*. Medipage, 2017.
12. Matasek, Maciej. *Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne*. Handybooks, 2017.
13. Matasek, Maciej. *Język angielski: Słownictwo. Tematyczny zbiór ćwiczeń. Tom 1*. Handybooks, 2019.
14. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.
15. Nowicka, Monika. *Język angielski dla zawodów medycznych*. Edicon, 2019.
16. Patoka, Zofia i Okulicz, Iwona. *English for Paramedics*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012.
17. *Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski*. Edgard, 2017.
18. Vince, Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014.
19. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. *English for Nursing 2*. Pearson Education, 2019.
20. Zimnoch, Katarzyna. *Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami*. Edgard, 2016.
21. Materiały opracowane przez lektora oraz źródła internetowe.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA / SAMOKSZTAŁCENIE:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K_K05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K.05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- kolokwia
- wypowiedź ustną
- pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen otrzymanych z kolokwiów i wypowiedzi ustnej:

- poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
- 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus (3.5)
- 71% - 80% - ocena dobra (4.0)
- 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy: Język angielski		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język angielski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Opanowanie przez studentów języka angielskiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.			
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	porozumiewać się z pacjentem w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Segregacja medyczna, ocena stanu zdrowia pacjenta, badanie fizykalne	Lektorat	pogadanka, analiza, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-02	Wywiad z pacjentem, zbieranie historii choroby			
TP-03	Wstrząs			
TP-04	Nagłe wypadki (zawał mięśnia sercowego, udar mózgu, itp.)			
TP-05	Śmierć i umieranie. Stwierdzenie zgonu pacjenta			
TP-06	Problemy etyczne i moralne w zawodzie ratownika medycznego			
TP-07	Stres w pracy ratownika medycznego			

TP-08	Czasowniki modalne dedukcji – <i>may/might, must, can't</i>	Lektorat	pogadanka, analiza, praca z tekstem, praca z nagraniami audio, dyskusja, praca z wykorzystaniem różnych źródeł	kolokwium, ocena ciągła, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, obserwacja
TP-09	Zdania względne			
TP-10	Strona bierna			

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Dooley, Jenny and Clark, Alisha. *Career Paths. Paramedics*. Express Publishing, 2019.
2. Grice, Tony. *Nursing 1. Student's Book*. Oxford University Press, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Allum, Virginia and McGarr, Patricia. *Cambridge English for Nursing. Intermediate plus*. Cambridge University Press, 2014.
2. Donesch-Jeżo, Ewa. *English for Nurses*. Wydawnictwo Przegląd Lekarski, 2002.
3. Dooley, Jenny and Evans, Virginia. *Grammarway 3*. Express Publishing, 2015.
4. Evans, Virginia and Salcido, Kori. *Career Paths. Nursing*. Express Publishing, 2019.
5. Evans, Virginia, Dooley, Jenny and Tran, Trang M. *Career Paths. Medical*. Express Publishing, 2013.
6. Glendinning, Eric H. and Howard, Ron. *Professional English in Use. Medicine*. Cambridge University Press, 2021.
7. Gordon, Jacek. *Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego*. Level Trading, 2020.
8. Grice, Tony and Greenan, James. *Nursing 2. Student's Book*. Oxford University Press, 2007.
9. Harrison, Adrienne. *Flash on English for Nursing*. Eli, 2016.
10. Kierczak, Anna W. *Angielski w praktyce ratownika medycznego*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2011.
11. Kurczak, Katarzyna i Maczkowska-Czado, Anna. *English for Nurses*. Medipage, 2017.
12. Matasek, Maciej. *Język angielski: ćwiczenia oraz repetytorium gramatyczne*. Handybooks, 2017.
13. Matasek, Maciej. *Język angielski: Słownictwo. Tematyczny zbiór ćwiczeń. Tom 1*. Handybooks, 2019.
14. Murphy, Raymond. *English Grammar in Use. Fifth Edition*. Cambridge University Press, 2019.
15. Nowicka, Monika. *Język angielski dla zawodów medycznych*. Edicon, 2019.
16. Patoka, Zofia i Okulicz, Iwona. *English for Paramedics*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012.
17. *Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski*. Edgard, 2017.
18. Vince, Michael. *Language Practice for First: English grammar and vocabulary*. Macmillan, 2014.
19. Wright, Ross and Symonds Spada, Maria. *English for Nursing 2*. Pearson Education, 2019.
20. Zimnoch, Katarzyna. *Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami*. Edgard, 2016.
21. 21. Materiały opracowane przez lektora oraz źródła internetowe.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30

Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA / SAMOKSZTAŁCENIE:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium. 2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja 3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K_K05, Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła 4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K.05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej. 			
KRYTERIA OCENIANIA			
<u>Ocena kształtująca obejmuje:</u> - kolokwia - wypowiedź ustną - pracę i zaangażowanie studenta <u>Skala ocen otrzymanych z kolokwiów i wypowiedzi ustnej:</u> poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0) 50% - 60% - ocena dostateczna (3.0) 61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5) 71% - 80% - ocena dobra (4.0) 81% - 90% - ocena dobra plus (4.5) 91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)			
<u>Ocena podsumowująca:</u> Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen częściowych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy (język niemiecki)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język niemiecki/polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: 1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 Według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego 2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	porozumiewać się z pacjentem w języku niemieckim na poziomie B1+/B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Wywiad anamnestyczny.	Lektorat	pogadanka, analiza, symulacja, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, burza mózgów	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła, obserwacja
TP-02	Postępowanie i procedury przyjęcia pacjenta.			
TP-03	Komunikacja medyczna przez telefon oraz email.			
TP-04	Wywiad wstępny z pacjentem.			
TP-05	Przyjęcie pacjenta w nagłych wypadkach.			
TP-06	Dzielenie się informacjami o pacjencie z pozostałym personelem medycznym.			
TP-07	Rejestracja nagłego wypadku.			
TP-08	Rozmowa na izbie przyjęć z krewnymi pacjenta.			
TP-09	Ból, przebieg badania.			
TP-10	Zebranie wywiadu społecznego.			
TP-11	Ratownik medyczny – zakres obowiązków.			
TP-12	Badanie fizykalne, przekazywanie instrukcji pacjentom.			
TP-13	Raport z badania fizykalnego.			

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. <i>Menschen im Beruf – Medizin</i> , praca zbiorowa, Hueber Verlag 2017, München			
2. <i>Im Beruf Neu. Fachwortschatztrainer Pflege</i> , A. Schnack, V.Hagner, Hueber Verlag 2018, München			
Literatura uzupełniająca:			
1. <i>Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Kursbuch B1+/B2</i> , A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München			
2. <i>Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Arbeitsbuch, B1+/B2</i> , A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		20	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	1,2	
	Praca własna studenta	0,8	
	Ogółem:	2	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium.			
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja			
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła			
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.			
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca obejmuje:

- Kolokwium – test pisemny wielokrotny wybór, wybór jednej lub kilku odpowiedzi; wybór brakującego wyrazu, uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytanie otwarte lub zamknięte (prawda/fałsz), ustalanie kolejności lub tytułów akapitów, wskazanie błędnych wyrazów
- Odpowiedź ustna - Odpowiedź ustna na losowo wybrane pytanie (pytania otwarte lub zamknięte), opis obrazka, relacjonowanie/streszczenie wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- symulacja, polegająca na odgrywaniu sytuacji, odzwierciedlających problemy i zjawiska zachodzące w realnym świecie
- pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen dla kolokwium/testu:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)
50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)
61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)
71% - 80% - ocena dobra (4.0)
81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)
91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Student uzyskuje ocenę (odpowiedź ustna):

bardzo dobrą – gdy posiada wyczerpującą wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć i bezbłędnie odpowiada na pytania (bezbłędnie definiuje pojęcia i dokonuje ich pogłębionej charakterystyki) oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych i potrafi proponować różnorodne rozwiązania konkretnych przypadków praktycznych)

dobłą – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez poważnych błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych)

dostateczną – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki)

niedostateczną – gdy nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć i dokonać ich ogólnej charakterystyki)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy (język niemiecki)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język niemiecki/polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 Według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	porozumiewać się z pacjentem w języku niemieckim na poziomie B1+/B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Organizacja kliniki, przyjmowanie skarg i zażaleń.	Lektorat	pogadanka, analiza, symulacja, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, burza mózgów	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła, obserwacja
TP-02	Problemy zdrowotne.			
TP-03	Rozmowa z pacjentem, udzielanie porad, wyjaśnianie przebiegu badania.			
TP-04	Procedury diagnostyczne.			
TP-05	Pomiar parametrów życiowych.			
TP-06	Zdrowe odżywianie.			
TP-07	Przygotowanie łóżka pacjenta.			
TP-08	Podawanie leków pacjentom.			
TP-09	Urządzenia diagnostyczne w szpitalu.			
TP-10	Przygotowanie pacjenta z ograniczoną zdolnością do współpracy.			
TP-11	Pielęgnacja i higiena pacjenta.			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. <i>Menschen im Beruf – Medizin</i> , praca zbiorowa, Hueber Verlag 2017, München				
2. <i>Im Beruf Neu. Fachwortschatztrainer Pflege</i> , A. Schnack, V.Hagner, Hueber Verlag 2018, München				

Literatura uzupełniająca:

1. *Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Kursbuch B1+/B2*, A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München
2. *Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Arbeitsbuch, B1+/B2*, A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30	
Praca własna studenta	20	
SUMA GODZIN:	50	

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	1,2	
	Praca własna studenta	0,8	
	Ogółem:	2	

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- Kolokwium – test pisemny wielokrotny wybór, wybór jednej lub kilku odpowiedzi; wybór brakującego wyrazu, uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytanie otwarte lub zamknięte (prawda/fałsz), ustalanie kolejności lub tytułów akapitów, wskazanie błędnych wyrazów
- Odpowiedź ustna - Odpowiedź ustna na losowo wybrane pytanie (pytania otwarte lub zamknięte), opis obrazka, relacjonowanie/streszczenie wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- symulacja, polegająca na odgrywaniu sytuacji, odzwierciedlających problemy i zjawiska zachodzące w realnym świecie
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen dla kolokwium/testu:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Student uzyskuje ocenę (odpowiedź ustna):

bardzo dobrą – gdy posiada wyczerpującą wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć i bezbłędnie odpowiada na pytania (bezbłędnie definiuje pojęcia i dokonuje ich pogłębionej charakterystyki) oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych i potrafi proponować różnorodne rozwiązania konkretnych przypadków praktycznych)

dobłą – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez poważnych błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych)

dostateczną – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki)

niedostateczną – gdy nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć i dokonać ich ogólnej charakterystyki)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17 Język obcy (język niemiecki)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język niemiecki/polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: II		Semestr: 3	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 Według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	porozumiewać się z pacjentem w języku niemieckim na poziomie B1+/B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Zdrowie pacjenta – prognoza.	Lektorat	pogadanka, analiza, symulacja, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, burza mózgów	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła, obserwacja
TP-02	Organy wydalnicze.			
TP-03	Badanie kału i moczu.			
TP-04	Pobieranie krwi.			
TP-05	Omdlenie.			
TP-06	Problemy z krążkiem międzykręgowym.			
TP-07	Zakrzepica.			
TP-08	Pomoce medyczne.			
TP-09	Demencja.			
TP-10	Bóle przewlekłe.			
TP-11	Odleżyny.			
TP-12	Zrozumienie technicznego opisu procedur badania pacjenta.			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. <i>Menschen im Beruf – Medizin</i> , praca zbiorowa, Hueber Verlag 2017, München				
2. <i>Im Beruf Neu. Fachwortschatztrainer Pflege</i> , A. Schnack, V.Hagner, Hueber Verlag 2018, München				

Literatura uzupełniająca:

1. *Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Kursbuch B1+/B2*, A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München
2. *Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Arbeitsbuch, B1+/B2*, A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30	
Praca własna studenta	20	
SUMA GODZIN:	50	

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	1,2	
	Praca własna studenta	0,8	
	Ogółem:	2	

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K5. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- Kolokwium – test pisemny wielokrotny wybór, wybór jednej lub kilku odpowiedzi; wybór brakującego wyrazu, uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytanie otwarte lub zamknięte (prawda/fałsz), ustalanie kolejności lub tytułów akapitów, wskazanie błędnych wyrazów
- Odpowiedź ustna - Odpowiedź ustna na losowo wybrane pytanie (pytania otwarte lub zamknięte), opis obrazka, relacjonowanie/streszczenie wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- symulacja, polegająca na odgrywaniu sytuacji, odzwierciedlających problemy i zjawiska zachodzące w realnym świecie
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen dla kolokwium/testu:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Student uzyskuje ocenę (odpowiedź ustna):

bardzo dobrą – gdy posiada wyczerpującą wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć i bezbłędnie odpowiada na pytania (bezbłędnie definiuje pojęcia i dokonuje ich pogłębionej charakterystyki) oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych i potrafi proponować różnorodne rozwiązania konkretnych przypadków praktycznych)

dobłą – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez poważnych błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych)

dostateczną – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki)

niedostateczną – gdy nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć i dokonać ich ogólnej charakterystyki)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B17_Język obcy (język niemiecki)		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Język niemiecki/polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:	30	Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: znajomość języka docelowego na poziomie B1 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Opanowanie przez studentów języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym sprawną komunikację w różnych sytuacjach życia codziennego i zawodowego na poziomie B2 Według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			
2. Wspieranie umiejętności samokształcenia (rozwijanie strategii uczenia się).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U16.	porozumiewać się z pacjentem w języku niemieckim na poziomie B1+/B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego			K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Lektorat		
TP-01	Serce: anatomia i diagnozy.	Lektorat	pogadanka, analiza, symulacja, dyskusja, praca z tekstem, praca z nagraniami audio i wideo, burza mózgów	kolokwium, ocena krótszej lub dłuższej wypowiedzi pisemnej i ustnej, ocena ciągła, obserwacja
TP-02	Zatrzymanie układu krążenia.			
TP-03	Operacje serca.			
TP-04	Zmiana opatrunków.			
TP-05	Zgon pacjenta – dokumentacja.			
TP-06	MRSA – gronkowiec złocisty.			
TP-07	Badanie pediatryczne.			
TP-08	Choroby wieku dziecięcego.			
TP-09	Wywiad z „małym” pacjentem.			
TP-10	Przyjęcie zgłoszenia z wypadku z udziałem nieletnich i jego dokumentacja.			
TP-11	Przekazywanie informacji o pacjencie nieletnim pozostałemu personelowi medycznemu.			
TP-12	Układ mięśniowy człowieka.			
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
1. <i>Menschen im Beruf – Medizin</i> , praca zbiorowa, Hueber Verlag 2017, München				
2. <i>Im Beruf Neu. Fachwortschatztrainer Pflege</i> , A. Schnack, V.Hagner, Hueber Verlag 2018, München				

Literatura uzupełniająca:

1. *Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Kursbuch B1+/B2*, A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München
2. *Im Beruf Neu. Deutsch als Fremd-und Zweitsprache. Arbeitsbuch, B1+/B2*, A. Müller, S. Schlüter, Hueber Verlag 2019, München

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30	
Praca własna studenta	20	
SUMA GODZIN:	50	

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
		studia stacjonarne	studia niestacjonarne
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	1,2	
	Praca własna studenta	0,8	
	Ogółem:	2	

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

1. Przygotowanie do kolokwium. Symbol efektu uczenia się: B.U16. Metoda weryfikacji: kolokwium.
2. Czytanie wskazanej literatury. Symbol efektu kształcenia: B.U16. Metoda weryfikacji: ocena ciągła, obserwacja
3. Wykonywanie dodatkowych ćwiczeń. Symbol efektu kształcenia: B.U16, K_K05. Metoda weryfikacji: kolokwium, ocena ciągła
4. Przygotowanie do wypowiedzi ustnej i pisemnej. Symbol efektu uczenia się: B.U16, K_K05. Metoda weryfikacji: ocena krótszej i dłuższej wypowiedzi ustnej i pisemnej.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca obejmuje:

- Kolokwium – test pisemny wielokrotny wybór, wybór jednej lub kilku odpowiedzi; wybór brakującego wyrazu, uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytanie otwarte lub zamknięte (prawda/fałsz), ustalanie kolejności lub tytułów akapitów, wskazanie błędnych wyrazów
- Odpowiedź ustna - Odpowiedź ustna na losowo wybrane pytanie (pytania otwarte lub zamknięte), opis obrazka, relacjonowanie/streszczenie wysłuchanego lub przeczytanego tekstu
- symulacja, polegająca na odgrywaniu sytuacji, odzwierciedlających problemy i zjawiska zachodzące w realnym świecie
- aktywność, pracę i zaangażowanie studenta

Skala ocen dla kolokwium/testu:

poniżej 50% - ocena niedostateczna (2.0)

50% - 60% - ocena dostateczna (3.0)

61% - 70 % - ocena dostateczna plus (3.5)

71% - 80% - ocena dobra (4.0)

81% - 90% - ocena dobra plus (4.5)

91% - 100% - ocena bardzo dobra (5.0)

Student uzyskuje ocenę (odpowiedź ustna):

bardzo dobrą – gdy posiada wyczerpującą wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć i bezbłędnie odpowiada na pytania (bezbłędnie definiuje pojęcia i dokonuje ich pogłębionej charakterystyki) oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych i potrafi proponować różnorodne rozwiązania konkretnych przypadków praktycznych)

dobłą – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez poważnych błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych)

dostateczną – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki)

niedostateczną – gdy nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć i dokonać ich ogólnej charakterystyki)

Ocena podsumowująca:

Ocena końcowa jest średnią otrzymanych ocen cząstkowych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B18 Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Brak przeciwwskazań zdrowotnych do udziału w zajęciach w środowisku wodnym.

<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Doskonalenie umiejętności pływania. Doskonalenie umiejętności działań ratowniczych w środowisku wodnym.</p>				
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>				
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;			K_U04
B.U3.	dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń			K_U04
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
<p>UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne		
TP-01	Zajęcia organizacyjne. Zasady BHP obowiązujące na pływalni. Zasady higieny osobistej obowiązujące na pływalni.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe	bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-02	Sposoby pływania stosowane w ratownictwie wodnym.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe	bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Ćwiczenia i gry w wodzie.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe	bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Ćwiczenia z podręcznym sprzętem ratowniczym stosowanym w ratownictwie wodnym.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe	bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Chwyty ratownicze, style ratownicze, holowanie.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe	bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Udzielanie pomocy tonącemu. Wyciąganie poszkodowanego na brzeg.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe	bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G., (red.), Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
2. Hartmann-Sobczyńska R., Ślęzak D., Żuratyński P., Zasady transportu pacjenta z obrażeniami wielonarządowymi, PWSZ, Piła, 2012.
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz.U. z 2012 r. poz. 286) 5.
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne (Dz.U. z 2012 r. poz. 261)

Literatura uzupełniająca:

1. Roman A., Ratownictwo wodne w systemie bezpieczeństwa publicznego, Wydawnictwo Towarzystwa Zapobiegania Tonięciom i Ratowania Tonących w Białymstoku, Białystok 2022.
2. Kołodziej R., Tabacek-Bejster I., Dudziak A.. Ratownictwo wodne: wybrane zagadnienia - wyd. 2 zm. - Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie ze scenariuszami pozorowanych akcji ratowniczych wykonywanych podczas zajęć	B.U2, B.U3, K5.	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<ul style="list-style-type: none"> Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych na pływalni. 			
Ocena podsumowująca:			
<ul style="list-style-type: none"> Średnia ocen z każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych na pływalni. 			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: B18 Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	45	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie aktywności fizycznej o umiarkowanej intensywności.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Przygotowanie studentów do planowania, programowania i prowadzenia aktywności fizycznej w terenie. Przygotowanie studentów do działań ratowniczych w trudnych warunkach terenowych. Zapoznanie studentów ze strukturami organizacyjnymi jednostek ratowniczych GOPR, LPR. Zdobycie umiejętności współpracy w zespole ratowniczym oraz współpracy w ramach różnych jednostek ratowniczych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW			

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności – potrafi				
B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;			K_U04
B.U3.	dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń			K_U04
Kompetencji społecznych -jest gotów do				
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym			K_K04
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
Zajęcia praktyczne				
TP-01	Zajęcia topograficzne z wykorzystaniem mapy, kompasu i GPS. Zapoznanie z terenem działania (Góry Sanocko-Turczańskie, Bieszczady).	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe w terenie	rozwiązanie wskazanego zadania terenowego, ocena aktywności studenta
TP-02	Marszobieg w terenie. Umiejętność poruszania się w trudnych warunkach terenowych (wyżynnych, górskich, leśnych).	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe w terenie	rozwiązanie wskazanego zadania terenowego, ocena aktywności studenta

TP-03	Zasady i sposoby funkcjonowania Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Wykorzystywany sprzęt i infrastruktura.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia oparte o różne źródła wiedzy	prezentacja
TP-04	Sposoby powiadamiania o zdarzeniach. Aplikacja „Na ratunek”.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia oparte o różne źródła wiedzy	prezentacja
TP-05	Zasady organizacji i przeprowadzania górskiej akcji ratowniczej w różnych okresach roku (lato, zima) i porach dnia (dzień, noc). Analiza i charakterystyka niezbędnego sprzętu.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia oparte o różne źródła wiedzy	prezentacja
TP-06	Sposoby transportu poszkodowanego z wykorzystaniem sprzętu specjalistycznego i improwizowanego.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia oparte o różne źródła wiedzy	prezentacja
TP-07	Sposoby współpracy jednostek ratowniczych GOPR, LPR oraz Straży Granicznej podczas akcji poszukiwawczych oraz ratunkowych.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia oparte o różne źródła wiedzy	prezentacja
TP-08	Symulacja dziennej akcji ratunkowej w górach.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe w terenie	obserwacja studenta podczas zaliczenia praktycznego akcji ratowniczej
TP-09	Symulacja nocnej akcji ratunkowej w górach.	Zajęcia praktyczne	ćwiczenia sprawnościowe w terenie	obserwacja studenta podczas zaliczenia praktycznego akcji ratowniczej
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G., (red.), Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023. 2. Hartmann-Sobczyńska R., Ślęzak D., Żuratyński P., Zasady transportu pacjenta z obrażeniami wielonarządowymi, PWSZ, Piła, 2012. 3. USTAWA z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich. 				

Literatura uzupełniająca:			
1. Mrozowicz K., Halemba P., Ratownictwo górskie: psychologiczne i organizacyjne aspekty zarządzania bezpieczeństwem w górach, AWF Katowice, 2012.			
2. Gałązkowski R., (red.), Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, Media Press, Warszawa 2010.			
3. Styka L., (red.), Ewakuacja i transport poszkodowanego: podręcznik, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.			
4. Beattie R., Sztuka przetrwania i pierwsza pomoc, Muza, Warszawa 2007.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin*	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		90	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,5
	Praca własna studenta		1,5
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Zajęcia praktyczne	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie ze scenariuszami pozorowanych akcji ratowniczych wykonywanych podczas zajęć	B.U2, B.U3, K4.	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<ul style="list-style-type: none"> Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w terenie 			

Ocena podsumowująca:

- Średnia ocen z każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w terenie.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: B18 Zajęcia sprawnościowe z elementami ratownictwa specjalistycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki behawioralne i społeczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie aktywności fizycznej o umiarkowanej intensywności.
--

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Przekazanie zaawansowanej wiedzy i wykształcenie umiejętności z zakresu technik samoobrony				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
B.U3.	dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń			K_U04
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym			K_U05 K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne		

TP-01	Podstawy i poruszanie się w walce, techniki wyprowadzania ciosów i kopnięć oraz sposoby ich blokowania. Pady i przewroty w walce wręcz sprowadzenia do parteru z wykorzystaniem podcięć, chwytów. Uwalnianie się z chwytów, obchwytów i duszenia. Miejsca wrażliwe na ciele.	Zajęcia praktyczne	Instruktaż, praktyczne ćwiczenia ruchowe	obserwacja studenta w zakresie stosowania odpowiednich technik samoobrony
TP-02	Obrona przed atakiem nożem lub niebezpiecznym przedmiotem, obrona przed atakiem bronią palną.	Zajęcia praktyczne	Instruktaż, praktyczne ćwiczenia ruchowe	obserwacja studenta w zakresie stosowania odpowiednich technik samoobrony
TP-03	Samoobrona w praktyce i współdziałanie w różnych sytuacjach taktycznych. Praktyczne stosowanie technik samoobrony w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.	Zajęcia praktyczne	Instruktaż, praktyczne ćwiczenia ruchowe – symulacja zdarzeń losowych	obserwacja studenta w zakresie stosowania odpowiednich technik samoobrony

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G., (red.), Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023.
2. Schifferle M., Kalistenika: skuteczny trening siłowy z wykorzystaniem własnej masy ciała. Proste ćwiczenia na zdrowie i kondycję bez wychodzenia z domu, Vital, Białystok, 2021.
3. Boyle M., przekład Podlecka N., Ziewiec A., Nowoczesny trening funkcjonalny. Trenuj efektywniej i zmniejsz ryzyko kontuzji. Filmy prezentujące 71 ćwiczeń na stronie www, Galaktyka, Łódź 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Lepioszka M., Górecka K., (red.), Samoobrona I Walka Wręcz Fbi, U. S. A. F. & Canadian Provost Corps, Wydawnictwo Wojownicy 2023.
2. Dougherty M.J., Sztuka samoobrony, Wydawnictwo MAK, 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30

Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	czytanie wskazanej literatury, zapoznanie ze scenariuszami pozorowanych akcji ratowniczych wykonywanych podczas zajęć	B.U3., B.U12., K5.	zaliczenie na ocenę – umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<ul style="list-style-type: none"> Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w terenie 			
Ocena podsumowująca:			
<ul style="list-style-type: none"> Średnia ocen z każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w terenie. 			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C19 Pediatria	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika w procesie diagnozowania, leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności ratowniczych i zabiegów medycznych. 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych. 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz opieki w wybranych schorzeniach pediatrycznych. 2. Przygotowanie studenta do samodzielnego przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka, interpretacji badań dodatkowych oraz postawienia wstępnego rozpoznania. 3. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej i lekarskiej noworodkowi, niemowlęciu i dziecku starszemu. 4. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki ratowniczej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W1.	zasady postępowania w najczęstszych chorobach dzieci, z uwzględnieniem odrębności uzależnionych od wieku	K_W01
C.W2.	podstawowe normy rozwojowe badania przedmiotowego dziecka	K_W01
C.W3.	wybrane choroby układu oddechowego, układu krążenia i przewodu pokarmowego oraz choroby neurologiczne u dzieci	K_W02
C.W4.	najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego	K_W02
C.W5.	odrębności morfologiczno-fizjologiczne poszczególnych narządów i układów organizmu w wieku rozwojowym	K_W02
C.W6.	fizjologię i patofizjologię okresu noworodkowego	K_W02
C.W7.	wybrane wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie	K_W02
Umiejętności - potrafi		
C.U3.	postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych	K_U02

C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02		
C.U5.	dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka	K_U02		
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K1.	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Badanie fizykalne w okresie rozwojowym. Narzędzia do oceny rozwoju fizycznego dziecka – siatki centylowe, kalkulatory.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Wybrane choroby układu oddechowego, układu krążenia i przewodu pokarmowego oraz choroby neurologiczne u dzieci	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-04	Fizjologia i patofizjologia okresu noworodkowego i niemowlęcego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Wybrane wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka. Ocena rozwoju psychofizycznego dziecka, wykrywanie zaburzeń w rozwoju, skale, testy w pediatrii.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Rozpoznawanie stanów nagłego zagrożenia zdrowia i życia u dziecka. Postępowanie z dzieckiem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Metody diagnostyczne i pobieranie materiału do badań w pediatrii.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-04	Dostęp do naczyń oraz wklucie doszpikowe.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Podawanie leków w pediatrii. Obliczanie dawek, drogi podawania.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Badanie podmiotowe i przedmiotowe w najczęstszych chorobach wieku dziecięcego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Stany zagrożenia życia. Postępowanie z dzieckiem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. RKO według wytycznych ERC.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-03	Zaburzenia świadomości. Neuroinfekcje. Drgawki, stany drgawkowe.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Choroby przewodu pokarmowego ostre i przewlekłe. Bieguna ostra i stany odwodnienia.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Wybrane zaburzenia krzepnięcia – skazy osoczowe, naczyniowe, płytkowe.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Zaburzenia odżywiania w okresie rozwojowym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-07	Wstrząs. Posocznica.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-08	Wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego – oспа wietrzna, odra, różyczka, krztusiec, płonica, świnka.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-09	Wybrane zatrucia u dzieci.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-10	Zespół dziecka maltretowanego – rozpoznanie, postępowanie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Pediatria. 1 / redakcja naukowa Wanda Kawalec, Ryszard Grenda, Marek Kulus, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021
2. Pediatria. 2 / redakcja naukowa Wanda Kawalec, Ryszard Grenda, Marek Kulus, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021
3. Kleszczyński J.: Stany nagłe u dzieci. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Carroll W., Lissauer T.: Pediatria. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021.
2. Obuchowicz A.: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL, Warszawa 2010.
3. Pietrzyk J (red.): ABC zabiegów w pediatrii; podręcznik dla studentów medycyny, pielęgniarek i lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2010.
4. Gucwa J.: Postępowanie w stanach nagłych u dzieci Medycyna Praktyczna, Kraków, 2024.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	1,5
	Praca własna studenta		1,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.W1. C.W2. C.W3. C.W4. C.W5. C.W6. C.W7. C.U3. C.U4. C.U5. C.U65.	zaliczenie pisemne, przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej, zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U3. C.U4. C.U5. C.U65.	zaliczenie pisemne, przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej, dyskusja dydaktyczna
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W1. C.W2. C.W3. C.W4. C.W5. C.W6. C.W7.	egzamin pisemny, testowy
KRYTERIA OCENIANIA			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p><u>zajęcia praktyczne CSM</u> - zaliczenia cząstkowe z części teoretycznej w formie pisemnej lub ustnej oraz każdej umiejętności wynikającej z sylabusu przedmiotu</p> <p><u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia cząstkowe z części teoretycznej w formie pisemnej lub ustnej oraz każdej umiejętności wynikającej z sylabusu przedmiotu</p> <p><u>wykład</u> - brak</p>			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p><u>zajęcia praktyczne CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych z części teoretycznej w formie pisemnej lub ustnej oraz każdej umiejętności wynikającej z sylabusu przedmiotu</p> <p><u>zajęcia praktyczne</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych z części teoretycznej w formie pisemnej lub ustnej oraz każdej umiejętności wynikającej z sylabusu przedmiotu</p> <p><u>wykład</u> – egzamin pisemny, testowy</p> <p>Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu</p> <p>Do 50% - ocena 2,0</p> <p>> 50% – 60% - ocena 3.0</p> <p>> 60% – 70% ocena 3.5</p> <p>> 70% – 80% ocena 4.0</p> <p>> 80% – 90% ocena 4.5</p> <p>powyżej 90% – ocena 5.0</p>			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C20 Choroby wewnętrzne z elementami onkologii	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: II	Semestr: 3		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30 h w warunkach symulacji medycznych 30 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia internistycznego z elementami onkologii oraz przygotowania chorych do samoopieki. 2. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki określonych w Kodeksie Etyki Ratownika Medycznego.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W8.	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych	K_W02
C.W14.	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów	K_W02
C.W15.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej	K_W01
C.W16.	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym	K_W01
C.W23.	stany zagrożenia w chorobach nowotworowych i hematologicznych, zaburzeniach układu krzepnięcia, zespole wykrzepiania wewnątrznaczyniowego i ostrej białaczce oraz zasady postępowania przedszpitalnego w tych stanach	K_W01 K_W02
C.W31.	wybrane choroby przewodu pokarmowego	K_W02
C.W32.	zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia w endokrynologii	K_W02
C.W33.	metody oceny stanu odżywienia	K_W02
C.W35.	leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych	K_W02
C.W81.	stany zagrożenia w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń	K_W01
Umiejętności - potrafi		

C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02		
C.U32.	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego	K_U02		
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K1.	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Najczęstsze choroby wewnętrzne i onkologiczne – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Stany nagłe pochodzenia wewnętrznego i onkologicznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-03	Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach przewodu pokarmowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w wybranych stanach zagrożenia życia pochodzenia endokrynnego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Farmakoterapia najczęstszych chorób wewnętrznych i onkologicznych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w zaburzeniach układu krzepnięcia, zespole wykrzepiania wewnątrznaczyniowego i ostrej białaczce.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Ocena stanu odżywienia i sposobów odżywiania.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Pacjent w stanie terminalnym. Główne procesy patofizjologiczne towarzyszące bólowi, duszności i wyniszczeniu nowotworowemu oraz patofizjologii gojenia się ran i odleżyn. Zasady przekazywania informacji o niepomyślnym rokowaniu oraz właściwej komunikacji z najbliższymi nieuleczalnie chorego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
		Zajęcia praktyczne w CSM		

TP-01	Wybrane choroby układu oddechowego – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne. Ostra i przewlekła niewydolność oddechowa. Astma oskrzelowa i stan astmatyczny. Przewlekła obturacyjna choroba płuc i jej zaostrzenie.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-12	Wybrane stany zagrożenia życia w onkologii oraz medycynie paliatywnej – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Specyfika oddziały chorób wewnętrznych. Wywiad i badanie fizykalne w chorobach wewnętrznych i onkologii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Symptomatologia i diagnostyka różnicowa stanów zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych i onkologii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-03	Wybrane choroby układu pokarmowego – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne. Krwawienia z przewodu pokarmowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Wybrane stany zagrożenia życia w hematologii. Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w przypadku pacjenta z: zaburzeniami krzepnięcia; stanami zakrzepowo-krwotocznymi (zespół rozsianego wykrzepiania wewnątrznaczyniowego); nowotworem układu krwiotwórczego (ostra białaczka); zaburzeniami odporności (granulocytopenia, agranulocytoza); niedokrwistością.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Ostra i przewlekła niewydolność nerek. Stany zagrożenia życia pochodzenia nerkowego – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Wybrane stany zagrożenia życia pochodzenia endokrynnego. Cukrzyca, nadczynność i niedoczynność tarczycy (przełom tarczycowy, śpiączka hipometaboliczna), choroby przytarczyc (przełom hiperkalcemiczny, tężyczka), choroby nadnerczy.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-07	Wybrane internistyczne choroby przewlekłe – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-08	Badania diagnostyczne i laboratoryjne w chorobach wewnętrznych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Duda Król W., Welnicki M.: Choroby wewnętrzne: przypadki kliniczne. PZWŁ, Warszawa 2019.
2. Szczeklik A., Piotr G.: Interna Szczeklika 2021. Medycyna Praktyczna 2021.
3. Kordek R., Jassem J.: Onkologia: Podręcznik dla studentów i lekarzy. Via Medica, Gdańsk 2013.

Literatura uzupełniająca:

1. Johannes-Martin H; [tłumaczenie: Anna Starczewska].Wyd. 1 pol. / red. nauk. Anna Skoczyńska.: Checklist choroby wewnętrzne. med. Pharm Polska, Wrocław 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	90
Praca własna studenta	60
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	----------------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	3
	Praca własna studenta		2

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U1., C.U4., C.U32., C.U65., C.U66.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie udziału w symulacji, - zaliczenie kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1., C.U4., C.U32., C.U65., C.U66.	- zaliczenie umiejętności praktycznych według check-list, - zaliczenie kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W8., C.W14., C.W15., C.W16., C.W23., C.W31., C.W32., C.W33., C.W35., C.W81.	- egzamin pisemny – test

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

zajęcia praktyczne CSM - zaliczenia cząstkowe

zajęcia praktyczne - zaliczenia cząstkowe

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

wykład – egzamin

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C21 Chirurgia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30 h w warunkach symulacji medycznych 30 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	90	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, opiece nad pacjentami z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania i leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej ratownika medycznego; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych. 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student będzie posiadał wiedzę o etiologii, objawach, diagnostyce, metodach leczenia oraz opieki nad chorymi w wybranych schorzeniach chirurgicznych. 2. Student nabeździe umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji. 3. Student nabeździe kompetencje społeczne zgodne z zasadami etyki zawodowej ratownika medycznego niezbędne w sprawowaniu opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W46.	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia.	K_W01
C.W51.	zasady aseptyki i antyseptyki;	K_W01
C.W67.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności chorób wieku dziecięcego.	K_W01
C.W105.	podstawowe techniki obrazowe.	K_W01
C.W106.	wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących.	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy	K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego	K_U02

C.U24.	asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów	K_U04
C.U31.	rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu	K_U01
C.U32.	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego	K_U02
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06
C.U53.	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu	K_U02
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K1.	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Propedeutyka chirurgii, aseptyka i antyseptyka.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Podstawy opieki chirurgicznej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Chirurgia układu pokarmowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Chirurgia specjalistyczna – endokrynologiczna; naczyniowa i endowaskularna, serca i klatki piersiowej, urologiczna. Transplantologia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Podstawowe techniki obrazowe - wskazania, przeciwwskazania. Przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta. Wywiad z świadkiem/świadkami zdarzenia. Ocena stanu pacjenta i ustalenie sposobu postępowania ratunkowego. Monitorowanie czynności życiowych pacjenta podczas badania diagnostycznego.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej

TP-02	Wybrane doraźne zabiegi chirurgiczne: zgłębnikowanie żołądka, cewnikowanie pęcherza moczowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Zaopatrzenie rany prostej, zakładanie i zmiana jałowego opatrunku chirurgicznego z uwzględnieniem zasad aseptyki i antyseptyki.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Postępowanie diagnostyczno-lecznicze w przypadku krwawienia i krwotoku zewnętrznego oraz urazów kości i stawów.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-05	Postępowanie w odmie płucnowej zagrażającej życiu.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-06	Objawy obrażeń czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, miednicy oraz postępowanie ratunkowe.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-07	Zadania ratownika medycznego w czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
TP-08	Postępowanie z pacjentem po przeszczepie narządu, rozpoznawanie stanu zagrożenia życia u pacjenta.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej

TP-09	Prowadzenie i posługiwanie się dokumentacją medyczną. Interpretacja badań morfologicznych i biochemicznych krwi i moczu.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Zasady organizacji pracy w oddziale chirurgicznym. Aseptyka i antyseptyka.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Rany - rodzaje, sposoby zaopatrzenia, gojenie. Zakażenia przyranne (tężec, zgorzel gazowa, róża).	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ostry brzuch i niedrożność przewodu pokarmowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Chirurgia układu pokarmowego: przełyk, żołądek i dwunastnica, wątroba i drogi żółciowe, trzustka i śledziona.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Chirurgia układu pokarmowego: jelito cienkie i grube, choroby odbytu i okołodbytnicze.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Postępowanie chirurgiczne w przypadku obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Zabiegi i badania obrazowe. Dreny stosowane w chirurgii (drenaż grawitacyjny, drenaż podwodny, drenaż ssący, drenaż płuczący).	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Krwawienia i krwotoki w chirurgii. Zasady rozpoznawania. Podstawy kwalifikacji chorego z krwotokiem do leczenia operacyjnego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Transplantologia. Wskazania, przeciwwskazania, powikłania transplantacji narządów. Czynności przygotowawcze do transplantacji narządów.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego (wlew oczyszczający jelito grube, zgłębnikowanie żołądka, cewnikowanie pęcherza moczowego). Czynniki ryzyka występujące u chorych chirurgicznych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bączyk G., Kapała W. (red.): Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2018. 2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023. 3. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019. 2. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2020. 3. Gucwa J., Ostrowski M. (red.): Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018. 4. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008. 5. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2014. 6. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wyd. 1. PZWL, Warszawa 2016. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			90	
Praca własna studenta			60	

SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	3
	Praca własna studenta		2
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U1.; C.U4.; C.U22.; C.U23.; C.U24.; C.U31.; C.U32.; C.U37.; C.U44.; C.U51.; C.U53.; C.U60.; C.U63.; C.U65.; K1.; K2.; K5.; K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1.; C.U4.; C.U22.; C.U23.; C.U24.; C.U31.; C.U32.; C.U37.; C.U44.; C.U51.; C.U53.; C.U60.; C.U63.; C.U65.; K1.; K2.; K5.; K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W46.; C.W51., C.W67.; C.W105.; C.W106.	egzamin pisemny – testowy
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - zaliczenia cząstkowe umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych realizowanych w CSM <u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia cząstkowe umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych <u>wykład</u> - brak			

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - średnia ocen z zaliczeń częściowych umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych realizowanych w CSM

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń częściowych umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do zajęć praktycznych

wykład – egzamin

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C22 Podstawowe zabiegi medyczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	75	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizjologii wyniesiona ze szkoły ponadpodstawowej.</p> <p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.</p>
--

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U8.	oceniać stan świadomości pacjenta			K_U.02
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego z uwzględnieniem pulsoksymetrii			K_U.02
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi			K_U.02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi			K_U.02
C.U21.	oznaczать stężenie glukozy z użyciem glukometru			K_U.02
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy			K_U.02
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego			K_U.07
C.U50.	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych			K_U.02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K.05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K.06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		

TP-01	Aseptyka i antyseptyka. Segregacja odpadów.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Badanie i ocena świadomości poszkodowanych, w tym wykorzystanie skal AVPU oraz GCS.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Badanie, ocena i monitorowanie czynności układu oddechowego bez i z wykorzystaniem sprzętu nieinwazyjnego (pulsoksymetru, aparatu do mierzenia RR, stetoskopu).	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Badanie, ocena i monitorowanie czynności układu krążenia bez i z wykorzystaniem sprzętu nieinwazyjnego (pulsoksymetru, aparatu do mierzenia RR, stetoskopu).	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Badanie, ocena i monitorowanie podstawowych funkcji życiowych organizmu (temperatury ciała).	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-06	Oznaczanie stężenia glukozy z użyciem glukometru.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-07	Zakładanie i usuwanie zgłębnika żołądkowego. Płukanie żołądka.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dziechciaż M., (red.), Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 20023. 2. Campo T.M., Lafferty K.A., (red.), Stany nagłe: podstawowe procedury zabiegowe, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019. 3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., (red.), Procedury pielęgniarstwa, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kułak E., (red.), Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			75	
Praca własna studenta			45	
SUMA GODZIN:			120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U8., C.U11., C.U14., C.U18., C.U21., C.U22., C.U27., C.U50.	zaliczenie wykonywanych czynności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U8., C.U11., C.U14., C.U18., C.U21., C.U22., C.U27., C.U50.	zaliczenie wykonywanych czynności
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U8., C.U11., C.U14., C.U18., C.U21., C.U22., C.U27., C.U50.	zaliczenie wykonywanych czynności
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenia cząstkowe umiejętności i kompetencji społecznych			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych umiejętności i kompetencji społecznych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C22 Podstawowe zabiegi medyczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	75	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizjologii wyniesiona ze szkoły ponadpodstawowej.
Znajomość zasad aseptyki i antyseptyki, segregacji odpadów.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie			K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny			K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego			K_U02
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego			K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Laboratorium				

TP-01	Wykonywanie elektrokardiogramu i interpretowanie zapisu w podstawowym zakresie.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Zasady przygotowywania i podawania leków różnymi drogami.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Obliczanie dawek leków w zależności od stężenia, objętości i jednostek miar.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Podawanie leków drogą śródskórną, podskórną i domięśniową.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Zakładanie wkucia obwodowego.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-06	Podawanie leków drogą dożylną – przez igłę, przez wkucie obwodowe, z wykorzystaniem pompy infuzyjnej.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-07	Przygotowanie i podanie wlewu kroplowego, podanie leków dożylnie we wlewie kroplowym.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP_08	Insulinoterapia.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-09	Przygotowanie i podanie leków drogą przewodu pokarmowego (okołopoliczkowo, podjęzykowo, doustnie, doodbytniczo).	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-10	Przygotowanie i podanie leków drogą wziewną (z zastosowaniem inhalatorów: MDI, DPI, do nebulizacji).	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-11	Tlenoterapia.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-12	Pobieranie krwi żyłnej i włósczkowej do badań laboratoryjnych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-13	Pobieranie i zabezpieczanie materiału do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-14	Cewnikowanie pęcherza moczowego.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Dziechciaż M., (red.), Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne. Podstawy teoretyczne i katalog check-list, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 20023.
2. Campo T.M., Lafferty K.A., (red.), Stany nagłe: podstawowe procedury zabiegowe, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019.
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., (red.), Procedury pielęgniarstwa, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. Klimaszewska K., Baranowska A., Krajweska-Kułąk E., (red.), Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		75	
Praca własna studenta		75	
SUMA GODZIN:		150	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYSPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	2,5
	Praca własna studenta		2,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U13., C.U20., C.U23., C.U27.	zaliczenie wykonywanych czynności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U13., C.U20., C.U23., C.U27.	zaliczenie wykonywanych czynności
3	Przygotowanie do egzaminu	C.U13., C.U20., C.U23., C.U27.	zaliczenie wykonywanych czynności
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>laboratorium</u> – zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do laboratorium na podstawie check-list;			

Ocena podsumowująca:

- egzamin praktyczny OSCE;
- warunkiem dopuszczenia do egzaminu praktycznego OSCE jest: zaliczenie na ocenę pozytywną zajęć laboratoryjnych. Ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.
- warunkiem zaliczenia egzaminu praktycznego OSCE jest zaliczenie wybranych czynności zgodnie z regulaminem OSCE na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną.

Ocenę końcową egzaminu z laboratorium stanowi średnia ocen z zajęć laboratoryjnych oraz egzaminu praktycznego OSCE.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C23 Techniki zabiegów medycznych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	75	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w ramach przedmiotów Podstawowe zabiegi medyczne oraz Procedury ratunkowe przedszpitalne.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu technik zabiegów medycznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego			K_U07
C.U40.	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi			K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech			K_U02 K_U06
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny			K_U02 K_U06
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie			K_U02 K_U06
C.U52.	stabilizować i unieruchamiać kręgosłup			K_U02 K_U06
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne			K_U02 K_U06
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

		Laboratorium		
TP-01	Techniki bandażowania. Wykonywanie opatrunków na rany różnych okolic ciała. Alternatywne opatrywanie ran. Nowoczesne materiały opatrunkowe.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Krwotoki, przyczyny, rodzaje, objawy, zagrożenia, postępowanie ratunkowe. Tamowanie krwotoków. Alternatywne opatrywanie krwotoków.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej,
TP-03	Obrażenia narządu ruchu przyczyny, rodzaje, objawy, zagrożenia, postępowanie ratunkowe. Unieruchamianie obrażeń narządu ruchu. Unieruchamianie kręgosłupa, kończyn.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Oparzenia, odmrożenia, porażenie prądem - przyczyny, rodzaje, postępowanie ratunkowe. Zaopatrywanie ran oparzeniowych, odmrożeńiowych. Alternatywne opatrywanie zaopatrywanie oparzeń – nowoczesne „opatrunki oparzeniowe”.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej,
TP-05	Dokumentacja medyczna. Dokumentowanie wykonywanych czynności i zabiegów medycznych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Obrażenia głowy, klatki piersiowej brzucha i miednicy - przyczyny, rodzaje, postępowanie ratunkowe.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej,
TP-07	Odrębności w postępowaniu w obrażeniach ciała u dzieci, kobiet ciężarnych, pacjentów geriatrycznych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-08	Przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej,

TP-09	Tlenoterapia czynna i bierna.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym: procedury zabiegowe / Pete Gregory, Ian Mursell; [autorzy tłumaczenia: Joanna Godlewska, Joanna Moszczyńska-Stulin, Maria Witkowska]. Wydanie polskie / pod redakcją Jacka Smereki. - Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2013 2. Medyczne czynności ratunkowe / redakcja naukowa Przemysław Paciorek, Amelia Patrzala; [autorzy Szymon Bednarek, Dominik Chmiel, Małgorzata Cichańska, Mariusz Dubiel, Emillia Kłos, Piotr Kowalski, Łukasz Krypel, Tomasz Kubiak, Ilona Miśkowiec-Wiśniewska, Jowita Paciorek, Przemysław Paciorek, Amelia Patrzala, Wojciech Szkwarek, Krzysztof Wiśniewski, Ewa Zieliński, Marcin Zieliński].Wydanie 1., 3 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Medycyna ratunkowa / Lidia Pousada, Harold H. Osborn, David B. Levy ; Tł. Anna Brzecka; Red. Juliusz Jakubaszko. Wrocław: Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2005 2. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia / Wojciech Gaszyński. Wyd. 2 poprawione - 1 dodruk - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			75	
Praca własna studenta			45	
SUMA GODZIN:			120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta			1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U40., C.U43., C.U44., C.U51., C.U52., C.U60, K5, K6	Zaliczenie wykonanego zabiegu medycznego
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U40., C.U43., C.U44., C.U51., C.U52., C.U60, K5, K6	Zaliczenie wykonanego zabiegu medycznego
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U40., C.U43., C.U44., C.U51., C.U52., C.U60, K5, K6	Zaliczenie wykonanego zabiegu medycznego
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C23 Techniki zabiegów medycznych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	75	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe:</p> <p>Posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w ramach przedmiotów Podstawowe zabiegi medyczne oraz Procedury ratunkowe przedszpitalne.</p>
<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</p> <p>Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu technik zabiegów medycznych.</p>

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej			K_U02
C.U42.	wykonywać konikopunkcję			K_U02
C.U45.	prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego			K_U02
C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego			K_U02
C.U47.	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca			K_U02
C.U49.	wykonywać dostęp doszpicowy przy użyciu gotowego zestawu			K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		

TP-01	Intubacja dotchawicza.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Konikopunkcja – wskazania i technika wykonania.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Wentylacja zastępcza z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Defibrylacja elektryczna z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego – wskazania i technika wykonania.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Wskazania do kardiowersji i elektrostymulacji zewnętrznej serca – technika wykonania.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Dostęp doszpicowy – zasady i technika wykonania.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece)

1. Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym : procedury zabiegowe / Pete Gregory, Ian Mursell; [autorzy tłumaczenia: Joanna Godlewska, Joanna Moszczyńska-Stulin, Maria Witkowska].Wydanie polskie / pod redakcją Jacka Smereki. - Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2013
2. Medyczne czynności ratunkowe / redakcja naukowa Przemysław Paciorek, Amelia Patrzala; [autorzy Szymon Bednarek, Dominik Chmiel, Małgorzata Cichańska, Mariusz Dubiel, Emillia Kłos, Piotr Kowalski, Łukasz Krypel, Tomasz Kubiak, Ilona Miśkowiec-Wiśniewska, Jowita Paciorek, Przemysław Paciorek, Amelia Patrzala, Wojciech Szkwarek, Krzysztof Wiśniewski, Ewa Zieliński, Marcin Zieliński].Wydanie 1., 3 dodruk. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016

Literatura uzupełniająca:

1. Medycyna ratunkowa / Lidia Pousada, Harold H. Osborn, David B. Levy ; Tł. Anna Brzecka ; Red. Juliusz Jakubaszko.Wrocław : Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2005
2. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa : wybrane zagadnienia / Wojciech Gaszyński.Wyd. 2 poprawione - 1 dodruk - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	75
Praca własna studenta	45
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta		1,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U41., C.U42., C.U45., C.U46., C.U47., C.U49.	Zaliczenie wykonanego zabiegu medycznego
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U41., C.U42., C.U45., C.U46., C.U47., C.U49.	Zaliczenie wykonanego zabiegu medycznego
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U41., C.U42., C.U45., C.U46., C.U47., C.U49.	Zaliczenie wykonanego zabiegu medycznego
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: C24 Medyczne czynności ratunkowe		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki kliniczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	75	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w ramach przedmiotów Podstawowe zabiegi medyczne, Procedury ratunkowe przedszpitalne oraz interny, chirurgii, kardiologii i pediatrii.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu medycznych czynności ratunkowych.			

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych	K_U02
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U39.	przywracać drożność dróg oddechowych metodami bezprzrządowymi	K_U02 K_U06
C.U40.	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		
TP-01	Ostre zespoły wieńcowe - postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Zakładanie maski krtaniowej, rurki krtaniowej, I-Gel, wykonywanie konikopunkcji, wentylacja mechaniczna.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Pacjent z bólem w klatce piersiowej - wywiad, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Tachykardia, bradykardia - postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Astma oskrzelowa, zaburzenia rytmu serca, anafilaksja, zaburzenia elektrolitowe postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Wstrząs - wywiad, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-07	Szybkie badanie urazowe, badanie miejscowe, powtórne badanie ITLS, dalsze badanie ITLS, monitorowanie pacjenta podczas transportu. Kwalifikowanie do CU.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-08	Odwracalne przyczyny NZK. RKO według ERC. Opieka poresuscytacyjna.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-09	Poszkodowany z mnogimi obrażeniami ciała. Skale ciężkości obrażeń.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Medyczne czynności ratunkowe / redakcja naukowa Przemysław Paciorek, Amelia Patrzała; [autorzy Szymon Bednarek, Dominik Chmiel, Małgorzata Cichańska, Mariusz Dubiel, Emillia Kłos, Piotr Kowalski, Łukasz Krypel, Tomasz Kubiak, Ilona Miśkowiec-Wiśniewska, Jowita Paciorek, Przemysław Paciorek, Amelia Patrzała, Wojciech Szkwarek, Krzysztof Wiśniewski, Ewa Zieliński, Marcin Zieliński].Wydanie 1., 3 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016
2. Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym: procedury zabiegowe / Pete Gregory, Ian Mursell; [autorzy tłumaczenia: Joanna Godlewska, Joanna Moszczyńska-Stulin, Maria Witkowska].Wydanie polskie / pod redakcją Jacka Smereki. - Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Medycyna ratunkowa / Lidia Pousada, Harold H. Osborn, David B. Levy; Tł. Anna Brzecka; Red. Juliusz Jakubaszko.Wrocław: Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2005
2. EKG w medycynie ratunkowej. 2 / Amal Mattu, William Brady; wydanie 1. polskie pod redakcją Jerzego Krzysztofa Wrancza; [autorzy tłumaczenia wydania polskiego Marcin Rosiak, Zbigniew Szafraniec].Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2011

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
------------------	-----------------

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		75	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4., C.U7., C.U11., C.U27., C.U28., C.U30., C.U39., C.U40., C.U43., C.U63. K5., K6.	Zaliczenie symulacji medycznej
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4., C.U7., C.U11., C.U27., C.U28., C.U30., C.U39., C.U40., C.U43., C.U63	Zaliczenie symulacji medycznej
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4., C.U7., C.U11., C.U27., C.U28., C.U30., C.U39., C.U40., C.U43., C.U63, K5., K6.	Zaliczenie symulacji medycznej
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C24 Medyczne czynności ratunkowe	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	75	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w ramach przedmiotów Podstawowe zabiegi medyczne, Procedury ratunkowe przedszpitalne oraz interny, chirurgii, kardiologii i pediatrii.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu medycznych czynności ratunkowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii	K_U02
C.U38.	przewodzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora)	K_U02
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej	K_U02
C.U42.	wykonywać konikopunkcję	K_U02
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego	K_U02
C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	K_U02 K_U06
C.U47.	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca	K_U02
C.U64.	identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		
TP-01	Intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej przez usta i nos, ekstubacja w warunkach szczególnych / trudna intubacja.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Niewydolność oddechowa. Podstawy gazometrii. Monitorowanie czynności układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii. Wentylacja mechaniczna. Odbarczenie odmy płucnowej.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Defibrylacja, kardiowersja, elektrostymulacja.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Medyczne czynności ratunkowe u dzieci.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Medyczne czynności ratunkowe w sytuacjach szczególnych – tonięcie, hipotermia, oparzenia, odmrożenia, zatrucia, tamponada osierdzia, zator płucny.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	udział w symulacji medycznej, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Medyczne czynności ratunkowe / redakcja naukowa Przemysław Paciorek, Amelia Patrzyła; [autorzy Szymon Bednarek, Dominik Chmiel, Małgorzata Cichańska, Mariusz Dubiel, Emillia Kłos, Piotr Kowalski, Łukasz Krypel, Tomasz Kubiak, Ilona Miśkowiec-Wiśniewska, Jowita Paciorek, Przemysław Paciorek, Amelia Patrzyła, Wojciech Szkwerek, Krzysztof Wiśniewski, Ewa Zieliński, Marcin Zieliński].Wydanie 1., 3 dodruk. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016
2. Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym: procedury zabiegowe / Pete Gregory, Ian Mursell; [autorzy tłumaczenia: Joanna Godlewska, Joanna Moszczyńska-Stulin, Maria Witkowska].Wydanie polskie / pod redakcją Jacka Smereki. - Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2013

Literatura uzupełniająca:

1. Medycyna ratunkowa / Lidia Pousada, Harold H. Osborn, David B. Levy ; Tł. Anna Brzecka; Red. Juliusz Jakubaszko. Wrocław: Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2005
2. EKG w medycynie ratunkowej. 2 / Amal Mattu, William Brady; wydanie 1. polskie pod redakcją Jerzego Krzysztofa Wrancza; [autorzy tłumaczenia wydania polskiego Marcin Rosiak, Zbigniew Szafranec]. Wrocław: Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2011

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	75
Praca własna studenta	75
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	2,5
	Praca własna studenta		2,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U11., C.U38., C.U41., C.U42., C.U45., C.U46., C.U47., C.U64.,	Zaliczenie symulacji medycznej. Zaliczenie egzaminu praktycznego.
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U11., C.U38., C.U41., C.U42., C.U45., C.U46., C.U47., C.U64.,	Zaliczenie symulacji medycznej. Zaliczenie egzaminu praktycznego.
3	Przygotowanie do egzaminu	C.U11., C.U38., C.U41., C.U42., C.U45., C.U46., C.U47., C.U64., K.5., K.6.	Zaliczenie symulacji medycznej. Zaliczenie egzaminu praktycznego.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - egzamin praktyczny; - warunkiem dopuszczenia do egzaminu praktycznego jest: zaliczenie na ocenę pozytywną zajęć laboratoryjnych. Ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną. - warunkiem zaliczenia egzaminu praktycznego jest zaliczenie wybranych czynności zgodnie z regulaminem egzaminu na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną. Ocenę końcową egzaminu z laboratorium stanowi średnia ocen z zajęć laboratoryjnych oraz egzaminu praktycznego.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C25 Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	45 h w warunkach symulacji medycznych 30 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu anatomii oraz podstawowych zabiegów medycznych zdobyte podczas kształcenia na pierwszym semestrze studiów.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania procedur ratunkowych wewnątrzszpitalnych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii	K_U02
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram	K_U02
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U21.	oznaczać stężenie glukozy z użyciem glukometru	K_U02
C.U50.	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	K_U02
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Wykorzystanie technik symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych;	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	BHP w SOR. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym. Zakres zadań ratownika medycznego w SOR.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Diagnozowanie stanu pacjenta w SOR. Ocena stanu pacjenta. Wywiad, badanie fizykalne, badanie ITLS	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi – EKG (wykonanie), pomiar ciśnienia tętniczego, tętna.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-05	Monitorowanie czynności układu oddechowego metodami nieinwazyjnymi – pulsoksymetria.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych, pomiar glukozy gleukometrem.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	BHP w SOR. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym. Zakres zadań ratownika medycznego w SOR.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Diagnozowanie stanu pacjenta w SOR. Ocena stanu pacjenta. Wywiad, badanie fizykalne, badanie ITLS	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-03	Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi – EKG (wykonanie), pomiar ciśnienia tętniczego, tętna.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Monitorowanie czynności układu oddechowego metodami nieinwazyjnymi – pulsoksymetria.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych, pomiar glukozy gleukometrem.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Dokumentowanie działań w SOR	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Białka Sz., Ilczak T., (red.), Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne. T. 2, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2023.			
2. Fleischmann T., Hohenstein Ch., (red.), Medycyna ratunkowa: zabiegi i procedury, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Podlewski R. (red.), Stany zagrożenia życia i zdrowia, Wydawnictwo PZWL Warszawa, 2019			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		75	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4, C.U11, CU13, CU14, CU18, C.U19, C.U21., C.U50., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4, C.U11, CU13, CU14, CU18, C.U19, C.U21., C.U50., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4, C.U11, CU13, CU14, CU18, C.U19, C.U21., C.U50., C.U62. K5., K6.	zaliczenie wykonywanych czynności
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

zajęcia praktyczne CSM - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.

zajęcia praktyczne - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.

zajęcia praktyczne - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C25 Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	45 h w warunkach symulacji medycznych 30 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu podstawowych zabiegów medycznych oraz technik zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania procedur ratunkowych wewnątrzszpitalnych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W62.	wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej, a także technikę jej wykonania;	K_W01
C.W65.	wskazania do podawania leków drogą dożylną, w tym przez porty naczyniowe, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną, doodbytniczą, wziewną i doszpikową oraz techniki tego podawania;	K_W01
C.W72.	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych;	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie	K_U02
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstępiania od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy	K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego	K_U02
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta	K_U02 K_U06
C.U61.	transportować pacjenta w warunkach wewnątrzszpitalnych	K_U02
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	EKG – wykonywanie, interpretacja wyników, monitorowanie pracy serca.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Oznaczanie parametrów krytycznych.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Podawanie leków i płynów drogą dożylną, domięśniową, podskórną, wziewną.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-04	Transport wewnątrzszpitalny, układanie chorego w zależności od stanu i odniesionych obrażeń.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	EKG – wykonywanie, interpretacja wyników, monitorowanie pracy serca.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Oznaczanie parametrów krytycznych.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Podawanie leków i płynów drogą dożylną, domięśniową, podskórną, wziewną.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-04	Transport wewnątrzszpitalny, układanie chorego w zależności od stanu i odniesionych obrażeń.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Białka Sz., Ilczak T., (red.), Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne. T. 2, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2023. Fleischmann T., Hohenstein Ch., (red.), Medycyna ratunkowa: zabiegi i procedury, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2023. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Podlewski R. (red.), Stany zagrożenia życia i zdrowia, Wydawnictwo PZWL Warszawa, 2019 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			75	
Praca własna studenta			45	
SUMA GODZIN:			120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta			1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U19, C.U20., C.U21., C.U22., C.U23., C.U30., C.U43., C.U61., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W62., C.W65., C.W72., C.U19, C.U20., C.U21., C.U22., C.U23., C.U30., C.U43., C.U61., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W62., C.W65., C.W72., C.U19, C.U20., C.U21., C.U22., C.U23., C.U30., C.U43., C.U61., C.U62. K5., K6.	zaliczenie wykonywanych czynności
KRYTERIA OCENIANIA			
<p>Ocena kształtująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć. <u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.</p>			
<p>Ocena podsumowująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną. <u>zajęcia praktyczne</u> - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.</p>			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C25 Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	45 h w warunkach symulacji medycznych 30 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu podstawowych zabiegów medycznych oraz technik zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania procedur ratunkowych wewnątrzszpitalnych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W73.	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie leków;	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych	K_U02
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólowe	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego	K_U02
C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	K_U02 K_U06
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Podawanie leków i płynów drogą dożylną, domięśniową, podskórną.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Tlenoterapia bierna i czynna. Podawanie leków w nebulizacji. Wspomaganie oddechu workiem AMBU.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Opatrywanie ran. Tamowanie krwotoków i krwawień, asystowanie przy zabiegach chirurgicznych.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-04	Wykonywanie defibrylacji elektrycznej z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Dokumentowanie działań w SOR	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Podawanie leków i płynów drogą dożylną, domięśniową, podskórną.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Tlenoterapia bierna i czynna. Podawanie leków w nebulizacji. Wspomaganie oddechu workiem AMBU.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-03	Opatrywanie ran. Tamowanie krwotoków i krwawień, asystowanie przy zabiegach chirurgicznych.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Wykonywanie defibrylacji elektrycznej z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Dokumentowanie działań w SOR	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Białka Sz., Ilczak T., (red.), Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne. T. 2, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2023. 2. Fleischmann T., Hohenstein Ch., (red.), Medycyna ratunkowa: zabiegi i procedury, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2023. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podlewski R. (red.), Stany zagrożenia życia i zdrowia, Wydawnictwo PZWL Warszawa, 2019 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		75	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	2,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U19., C.U20., C.U28., C.U29., C.U43., C.U44., C.U45., C.U46., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W73., C.U19., C.U20., C.U28., C.U29., C.U43., C.U44., C.U45., C.U46., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W73., C.U19., C.U20., C.U28., C.U29., C.U43., C.U44., C.U45., C.U46., C.U62. K5., K6.	zaliczenie wykonywanych czynności
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>zajęcia praktyczne CSM</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
<u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.

zajęcia praktyczne - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C25 Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: III	Semestr: 5		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 5	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	45 h w warunkach symulacji medycznych 30 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	75	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu podstawowych zabiegów medycznych oraz technik zabiegów medycznych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania procedur ratunkowych wewnątrzszpitalnych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W64.	zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu;	K_W01
C.W65.	wskazania do podawania leków drogą dożylną, w tym przez porty naczyniowe, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną, doodbytniczą, wziewną i doszpikową oraz techniki tego podawania;	K_W01
C.W91.	zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR;	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstępiania od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych	K_U02
C.U42.	wykonywać konikopunkcję	K_U02
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego	K_U02
C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	K_U02 K_U06
C.U49.	wykonywać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu	K_U02
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Farmakoterapia w SOR.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Podawanie leków i płynów drogą dożylną, domięśniową, podskórna, dożwiłkową, dotchawiczą.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Bezprzyrządowe i przyrządowe techniki zabezpieczania drożności dróg oddechowych.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-04	Wykonywanie dostępu doszpikowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Monitorowanie pacjenta uwzględniając rodzaj schorzenia, odniesionych obrażeń.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Dokumentowanie działań w SOR	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż, dyskusja	udział w symulacji medycznej, ocena wykonywanej czynności, obserwacja studenta wykonującego czynność
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Farmakoterapia w SOR.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-02	Podawanie leków i płynów drogą dożylną, domięśniową, podskórną, doszpikową, dotchawiczą.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Bezprzyrządowe i przyrządowe techniki zabezpieczania drożności dróg oddechowych.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Wykonywanie dostępu doszpikowego.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-05	Monitorowanie pacjenta uwzględniając rodzaj schorzenia, odniesionych obrażeń.	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Dokumentowanie działań w SOR	Zajęcia praktyczne	Pokaz, instruktaż, dyskusja	ocena wykonywanej czynności realizowanej w warunkach rzeczywistych, obserwacja studenta wykonującego czynność

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Białka Sz., Ilczak T., (red.), Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne. T. 2, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2023.
2. Fleischmann T., Hohenstein Ch., (red.), Medycyna ratunkowa: zabiegi i procedury, Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.

Literatura uzupełniająca:

1. Podlewski R. (red.), Stany zagrożenia życia i zdrowia, Wydawnictwo PZWL Warszawa, 2019

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	75
Praca własna studenta	75
SUMA GODZIN:	150

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 5	2,5
	Praca własna studenta		2,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U19., C.U20., C.U28., C.U42., C.U45., C.U46., C.U49., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W64., C.W65., C.W91., C.U19., C.U20., C.U28., C.U42., C.U45., C.U46., C.U49., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W64., C.W65., C.W91., C.U19., C.U20., C.U28., C.U42., C.U45., C.U46., C.U49., C.U62.	zaliczenie wykonywanych czynności
KRYTERIA OCENIANIA			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p><u>Zajęcia praktyczne w CSM</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.</p> <p><u>Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych</u> - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.</p>			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p><u>Zajęcia praktyczne w CSM</u></p> <p>- egzamin praktyczny;</p> <p>- warunkiem dopuszczenia do egzaminu praktycznego jest: zaliczenie na ocenę pozytywną zajęć praktycznych w CSM. Ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.</p> <p>- warunkiem zaliczenia egzaminu praktycznego jest zaliczenie wybranych czynności zgodnie z regulaminem egzaminu na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną.</p> <p>Ocenę końcową egzaminu z zajęć praktycznych w CSM stanowi średnia ocen z zajęć oraz egzaminu praktycznego.</p> <p>Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych</p> <p>Ocenę końcową stanowi średnia ocen umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć zaliczonych na co najmniej ocenę dostateczną.</p>			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C26 Procedury ratunkowe przedszpitalne - pierwsza pomoc	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizjologii wyniesiona ze szkoły ponadpodstawowej.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania pierwszej pomocy.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W17.	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W02
C.W22.	techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny;	K_W02
C.W24.	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych;	K_W01
C.W25.	zasady badania przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	K_W01
C.W41.	zasady łańcucha przeżycia	K_W01
C.W42.	zasady udzielania pierwszej pomocy pacjentom nieurazowym	K_W01
C.W43.	zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu	K_W01
C.W44.	zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków	K_W01
C.W54.	wskazania do układania pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń	K_W01
C.W55.	przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia	K_W02
C.W56.	zasady prowadzenia podstawowej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osób dorosłych i dzieci	K_W01
C.W61.	wskazania do wykonania defibrylacji manualnej, zautomatyzowanej i półautomatycznej oraz techniki ich wykonania	K_W01
C.W78.	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych i dzieci	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U8.	oceniać stan świadomości pacjenta	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02

C.U10.	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02		
C.U38.	przewodzić podstawowe czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków	K_U02		
C.U39.	przywracać drożność dróg oddechowych metodami bezprzyrządowymi	K_U02 K_U06		
C.U46.	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	K_U02		
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02		
C.U52.	stabilizować i unieruchamiać kręgosłup	K_U02		
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02		
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Ogólne zasady postępowania na miejscu zdarzenia. Zasady bezpieczeństwa ratującego i ratowanego. Rozpoznanie sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu człowieka. Łańcuch przeżycia.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-02	Przyczyny i mechanizmy nagłego zatrzymania krążenia (NZK).	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny

TP-03	Badanie podmiotowe – zasady, zakres niezbędny do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-04	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa osób dorosłych według wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji (ERC) 2021.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-05	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dzieci według wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji (ERC) 2021.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-06	Automatyczna defibrylacja zewnętrzna.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-07	Niedrożność dróg oddechowych spowodowana ciałem obcym. Rozpoznanie. Pierwsza pomoc.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-08	Obrażenia poszczególnych okolic ciała. Rany. Zasady unieruchamiania złamań kości długich. Postępowanie w skręceniach lub zwichnięciach.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-09	Udar - rozpoznanie, pierwsza pomoc.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-10	Obrażenia spowodowane czynnikami fizycznymi: tonięcie, porażenie prądem elektrycznym i piorunem.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-11	Obrażenia spowodowane czynnikami fizycznymi: oparzenie, odmrożenie.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny

TP-12	Pierwsza pomoc na miejscu wypadku komunikacyjnego. Sposoby wyciągania, wynoszenia i transportowania rannych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-13	Zastosowanie symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny – techniki i zasady.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
		Laboratorium		
TP-01	Badanie przedmiotowe poszkodowanego.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-02	Ocena stanu świadomości poszkodowanego. Zabezpieczenie drożności dróg oddechowych, pozycja bezpieczna.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Podstawowe czynności resuscytacyjne u osób dorosłych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Podstawowe czynności resuscytacyjne u dzieci.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-05	Podstawowe czynności resuscytacyjne osób dorosłych i dzieci z użyciem Automatycznego Defibrylatora Zewnętrzny (AED).	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Podstawowe czynności resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci w sytuacjach szczególnych: kobieta ciężarna, podtopienie, zatrucia, hipotermia, hipertermia, porażenie prądem i piorunem, wstrząs.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-07	Ciało obce w drogach oddechowych u osoby dorosłej i dziecka. Rozpoznanie. Pierwsza pomoc.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-08	Pierwsza pomoc w przegrzaniu, wychłodzeniu, oparzeniu, odmrożeniu, porażeniu prądem i piorunem, wstrząsie.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-09	Pierwsza pomoc w urazach: głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha, miednicy, kończyn.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-10	Pierwsza pomoc na miejscu wypadku komunikacyjnego. Chwył Rauteka. Sposoby wyciągania, wynoszenia i transportowania rannych.	Laboratorium	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Andres J., (red.), Wytyczne resuscytacji 2021, Europejska Rada Resuscytacji, Polska Rada Resuscytacji, Kraków, 2022. Ilczak T., (red.), Procedury ratunkowe: przedszpitalne, T.1, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Goniewicz M., Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2016. Guła P., Machała W., Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2021. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta			0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U10., C.U66.	Zaliczenie umiejętności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W17., C.W22., C.W24., C.W25., C.W41., C.W42., C.W43., C.W44., C.W54., C.W55., C.56., C.W78.	Egzamin pisemny
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W17., C.W22., C.W24., C.W25., C.W41., C.W42., C.W43., C.W44., C.W54., C.W55., C.56., C.W78.	Egzamin pisemny

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

laboratorium - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do laboratorium na podstawie check-list;

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

laboratorium - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do laboratorium, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.

wykład – egzamin pisemny

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C27 Procedury ratunkowe przedszpitalne - kwalifikowana pierwsza pomoc	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	30 h w warunkach symulacji medycznych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w ramach przedmiotu Procedury ratunkowe przedszpitalne – pierwsza pomoc.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania kwalifikowanej pierwszej pomocy.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W24.	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych;	K_W01
C.W25.	zasady badania przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	K_W01
C.W45.	zasady i technikę wykonania opatrunków	K_W01
C.W50.	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	K_W01
C.W58.	wskazania do przyrządowego i bezprzyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonania	K_W01
C.W72.	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych;	K_W01
C.W73.	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie leków;	K_W01
C.W74.	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia	K_W01
C.W75.	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_W01
C.W76.	techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu	K_W01
C.W77.	techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych	K_W01
C.W79.	rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego;	K_W01
C.W82.	zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;	K_W01
C.W95.	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach czaszkowo-mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu;	K_W01
Umiejętności - potrafi		

C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02		
C.U38.	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora)	K_U02		
C.U40.	przyrzędowo udrażniać drogi oddechowe metodami nagłośniowymi	K_U02		
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech.	K_U02		
C.U55.	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych	K_U02		
C.U58.	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_U02, K_U03		
C.U61.	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i wewnątrzszpitalnych	K_U02		
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Kwalifikowana pierwsza pomoc – podstawy prawne. Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych i dzieci. Taktyka działań ratowniczych. Współpraca systemu PRM z KRSG.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny

TP-02	Ocena miejsca zdarzenia i mechanizmy urazu, ocena stanu poszkodowanego, badanie wstępne ITLS. Segregacja medyczna przedszpitalna.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-03	Kwalifikowana Pierwsza Pomoc – zaopatrywanie poszkodowanego z obrażeniami ciała; układanie w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń; ewakuacja z miejsca zdarzenia.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-04	Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym. Przyrządowe i bezprzyrządowe techniki udrażniania dróg oddechowych w KPP.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-05	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa - dorosłych, dzieci i niemowląt w KPP.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-06	Ciała obce w drogach oddechowych - postępowanie według aktualnych wytycznych KPP.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-07	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
TP-08	Poród nagły w warunkach pozaszpitalnych.	Wykład	Wykład podający	Egzamin pisemny
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia. Taktyka działań ratowniczych w wypadkach mnogich, masowych, i katastrofach. Segregacja medyczna przedszpitalna.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-02	Ocena stanu poszkodowanego: badanie ABC, skale przytomności, wywiad SAMPLE.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-03	Szybkie badanie urazowe, badanie miejscowe, Szybkie rozpoznanie stanów bezpośredniego zagrożenia zdrowotnego.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-04	Przyrządowe i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych. Niedrożność dróg oddechowych spowodowane ciałem obcym.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-06	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa - dorosłych, dzieci i niemowląt w KPP.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-08	Postępowanie w obrażeniach ciała, zaopatrywanie obrażeń narządu ruchu w KPP.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność

TP-09	Ewakuacja poszkodowanego przy pomocy sprzętu do tego przeznaczonego.	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
TP-10	Przyjęcie porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych	Zajęcia praktyczne w CSM	Pokaz, instruktaż	Ocena wykonywanej czynności na podstawie check-list, obserwacja studenta wykonującego czynność
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G. (red.) Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2023 Ilczak T., (red.), Procedury ratunkowe: przedszpitalne, T.1, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Goniewicz M., Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2016. Guła P., Machała W., Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 2021. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚAN YCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U10, C.U38, C.U40, C.U43, C.U55, C.U58.	Zaliczenie umiejętności
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W24., C.W25.,C.W45., C.W50. C.W58., C.W72., C.W73., C.W74, C.W75., C.W76., C.W77., C.W79., C.W82., C.W95.	Egzamin pisemny
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W24., C.W25.,C.W45., C.W50. C.W58., C.W72., C.W73., C.W74, C.W75., C.W76., C.W77., C.W79., C.W82., C.W95.	Egzamin pisemny

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

zajęcia praktyczne CSM - zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych przypisanych do zajęć na podstawie check-list;

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - ocenę z zaliczenia zajęć stanowi średnia ocen każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanej do zajęć, zaliczonych co najmniej na ocenę dostateczną.

wykład – egzamin pisemny

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C28 Neurologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności medycznych.

Student zna techniki zabiegów medycznych i posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat chorób układu nerwowego. Student potrafi samodzielnie udzielać profesjonalnej pomocy osobom z chorobami neurologicznymi.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W35.	leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych	K_W02
C.W36.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego	K_W01 K_W02
C.W37.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności w udarze mózgu oraz padaczce	K_W01 K_W02
C.W38.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych	K_W01 K_W02
C.W39.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych	K_W01 K_W02
Umiejętności - potrafi		
C.U8.	oceniać stan świadomości pacjenta	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U17.	oceniać stan neurologiczny pacjenta	K_U02
C.U48.	oceniać nagłe zagrożenia neurologiczne u pacjenta	K_U01 K_U06
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Najczęstsze choroby układu nerwowego – przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-02	Farmakoterapia najczęstszych chorób układu nerwowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-03	Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-04	Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w zakażeniach układu nerwowego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
TP-05	Przyczyny, objawy, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w chorobach otępiennych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – test
		Zajęcia praktyczne w CSM		

TP-01	Rozpoznawanie stanów zaburzenia przytomności i świadomości pacjenta.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych CSM
TP-02	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego po urazie czaszkowo-mózgowym, urazie kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych CSM
TP-03	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z padaczką.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych CSM
TP-04	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: mózgu i zespołów ciasnoty wewnątrzczaszkowej.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych CSM
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		

TP-01	Rozpoznawanie najczęstszych klinicznych objawów i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów naglących w przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Ocena stanu świadomości i stanu neurologicznego pacjenta.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: chorób i wad naczyniowych mózgu (udar mózgu, tętniak, naczyniak).	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z zespołami bólowymi głowy, bólami kręgosłupowo-korzeniowymi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-05	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z neuralgiami i ostrymi uszkodzeniami wielonerwowymi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-6	Rozpoznawanie, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne u chorego z zespołami otępiennymi, zespołami ubytkowymi neurologicznymi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Fiszer U., Michałowska M.: Współczesna neurologia. Gdańsk, VM Media, 2018.
2. Sienkiewicz – Jarosz H.: Stany nagłe:neurologia. Warszawa, Medical Tribune Polska, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Kozubski W. (red. nauk.), Liberski P.: Neurologia: podręcznik dla studentów medycyny. T. 1, T.2. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.
2. Kozubski W. (red. nauk.): Neurologia: kompendium. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W35., C.W36., C.W37., C.W38., C.W39., C.U8., C.U10., C.U17., C.U48., C.U65., K5., K6.	egzamin pisemny – test, kolokwium ustne – aktywny udział w symulacji, bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność praktyczną oraz bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W35., C.W36., C.W37., C.W38., C.W39., C.U8., C.U10., C.U17., C.U48., C.U65.	egzamin pisemny – test, kolokwium ustne – aktywny udział w symulacji,
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W35., C.W36., C.W37., C.W38., C.W39.	egzamin pisemny – test,
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych <u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia cząstkowe <u>wykład</u> - brak			

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

wykład – egzamin – test

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C29 Psychiatria	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, pielęgnowaniu pacjentów z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz pielęgnowania chorych w wybranych zaburzeniach psychicznych.
2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia psychiatrycznego, przygotowania chorych do samoopieki oraz rodzin chorych do świadczenia opieki nieprofesjonalnej.
3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki pielęgniarskiej nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi określonych w Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W9.	symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych.	K_W02
C.W10.	objawy najczęstszych chorób psychicznych, zasady ich diagnozowania i postępowania terapeutycznego.	K_W01
C.W11.	specyfikę zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i osób starszych.	K_W02
C.W12.	regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego.	K_W04
C.W13.	rodzaje środków przymusu bezpośredniego i zasady ich stosowania w systemie ochrony zdrowia.	K_W01 K_W04
C.W35.	leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych.	K_W02
C.W39.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych.	K_W01 K_W02
C.W107.	mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych.	K_W02

Umiejętności - potrafi				
C.U8.	oceniać stan świadomości pacjenta.			K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.			K_U02
C.U15.	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.			K_U02
C.U16.	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi.			K_U02
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych.			K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta.			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Psychopatologia ogólna - objawy psychopatologiczne, pojęcie normalności w psychiatrii. Zasady klasyfikacji zaburzeń psychicznych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-02	Organiczne zaburzenia psychiczne - ośpienia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-03	Schizofrenia, zaburzenia schizotypowe i zaburzenia urojeniowe.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe

TP-04	Zaburzenia afektywne. Zaburzenia lękowe.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-05	Zaburzenia występujące pod postacią somatyczną, zaburzenia dysocjacyjne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-06	Zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-07	Zaburzenia osobowości.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-08	Zaburzenia psychiczne związane z używaniem substancji psychoaktywnych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-09	Stany nagłe w psychiatrii (ocena ryzyka samobójstwa, zachowania agresywne i gwałtowne, zaburzenia świadomości). Zasady stosowania przymusu bezpośredniego	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
TP-10	Aspekty prawne w psychiatrii - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne – testowe
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Agresja u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.	zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej

TP-02	Zastosowanie przymusu bezpośredniego- bezpieczeństwo pacjenta.	zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Badanie psychiatryczne – ocena stanu psychicznego pacjenta. Zasady kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Ocena stanu psychicznego, diagnostyka i terapia pacjenta z zaburzeniem depresyjnym nawracającym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ocena stanu psychicznego, diagnostyka i terapia pacjenta z zaburzeniem afektywnym dwubiegunowym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Ocena stanu psychicznego, diagnostyka i terapia pacjenta z zaburzeniem urojeniowym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Ocena stanu psychicznego, diagnostyka i terapia pacjenta ze schizofrenią.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Ocena stanu psychicznego, diagnostyka i terapia pacjenta z zaburzeniem lękowym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Ocena stanu psychicznego, diagnostyka i terapia pacjenta z zaburzeniem psychicznym związanym ze stosowaniem substancji psychoaktywnych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Sytuacje traumatyczne, wypadkowe, urazowe – ocena świadomości, stanu emocjonalnego oraz funkcji poznawczych poszkodowanego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Przedawkowanie i zatrucia lekami oraz ostre zespoły polekowe. Zespoły odstawienia (abstynencyjne).	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Ocena ryzyka samobójstwa i zachowań agresywnych u pacjenta z zaburzeniami psychicznymi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gałęcki P., Szulc A.: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2018. 2. Pużyński S., Rybakowski J., Wciórka J./red/: Psychiatria. Edra, Urban & Partner, Wrocław 2017. 3. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Namysłowska I./red/ Badura MadejW.: Psychiatria dzieci i młodzieży. PZWL, Warszawa 2016. 2. Marwick K., Birrell S., Sidorowicz S.K./red polskiego wydania/: Psychiatria. Elsevier, Urban&Partner 2014. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta			0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	czytanie wskazanej literatury przygotowanie do zaliczenia testu	C.W9., C.W10., C.W11., CW12., C.W13., C.W35.,C.W39.,C.W107	- zaliczenie pisemne – test
Zajęcia praktyczne w CSM	przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się z scenariuszem zajęć	C.U8., C.U15.,C.U28., C.U65.,C.U66., K5., K6	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, - zaliczenie udziału w symulacji medycznej
Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych	przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - zapoznanie z check-listami umiejętności wykonywanych podczas zajęć, - zapoznanie się z scenariuszem zajęć, - pisemne opracowanie procesu pielęgnowania	C.U8., C.U10., C.U15., C.U16.,C.U28., C.U65.,C.U66., K5., K6	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych - zaliczenie pisemnie opracowanego procesu pielęgnowania

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów: brak.
2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:
  - 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza” i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
  - 2) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej – w przypadku zajęć praktycznych realizowanych w CSM.
  - 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej – „Proces pielęgnowania”. Kryteria oceny pracy pisemnej - „Proces pielęgnowania”, realizowanego podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:
    - 1) Opis przypadku klinicznego pacjenta/tki – od 0 do 3 pkt.
    - 2) Trafność i forma postawienia diagnozy pielęgniarskiej – od 0 do 3 pkt.
    - 3) Trafność wyłonienia celu działania – od 0 do 3 pkt.
    - 4) Umiejętność przedstawienia planu opieki – od 0 do 3 pkt.
    - 5) Umiejętność przedstawienie sposobu realizacji opieki – od 0 do 3 pkt.
    - 6) Umiejętność dokonania oceny stopnia osiągnięcia celów – od 0 do 3 pkt.
    - 7) Umiejętność posługiwania się językiem medycznym – od 0 do 3 pkt.
    - 8) Estetyka pracy (praca zszyta, podpisana i czytelna) – od 0 do 3 pkt.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:
  - 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej.
  - 2) Zaliczenie w semestrze V przed sesją egzaminacyjną – test jednokrotnego wyboru zawierający 30 pytań. Czas rozwiązywania testu 30 minut. Za każdą poprawną odpowiedź student uzyska 1 punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów.

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 60% poprawnych odpowiedzi). Uzyskanie oceny niedostatecznej z zaliczenia, skutkuje niezaliczeniem zajęć, wówczas student ma prawo do zaliczenia w drugim terminie.

Skala ocen:

Max.30 pkt.:

Bardzo dobry (5,0) – 29-30 pkt.

Plus dobry (4,5) – 28-26 pkt.

Dobry (4,0) – 25-23 pkt.

Plus dostateczny (3,5) – 22-20 pkt.

Dostateczny (3,0) – 19-17 pkt.

Niedostateczny (2,0) poniżej 17 pkt.

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Średnia ocen z każdej umiejętności i kompetencji społecznej przypisanych do zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych, opisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 2) Ocena z pracy pisemnej „Proces pielęgnowania”, realizowanej podczas zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych.
- 3) Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w CSM stanowi średnia dwóch ocen cząstkowych, tj. oceny z umiejętności i oceny z kompetencji społecznych.
- 4) Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych, tj. oceny z pracy pisemnej „Procesu pielęgnowania”, oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.
- 5) Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych stanowi średnia dwóch ocen: oceny końcowej z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz oceny końcowej z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C30 Choroby zakaźne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wiedza z zakresu biologii, mikrobiologii, fizjologii, chorób wewnętrznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem kształcenia w zakresie chorób zakaźnych jest zdobycie wiedzy na temat wybranych chorób zakaźnych, ich rozpoznawania, w tym stanów zagrożenia życia w chorobach zakaźnych. 2. Poznanie zasad postępowania ratowniczego i podstaw leczenia w stanach zagrożenia życia w chorobach zakaźnych. 3. Poznanie zasad postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny, HBV, HIV 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W4.	najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego	K_W02
C.W34.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych	K_W01 K_W02
C.W52.	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Wstęp do chorób zakaźnych – etiologia, epidemiologia, zakażenia szpitalne, immunologia chorób zakaźnych. COVID-19 jako przykład nowo powstałej choroby zakaźnej o zasięgu pandemicznym	Wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-02	Zatrucie pokarmowe. Różnicowanie biegunek z uwzględnieniem zakażenia <i>Clostridioides difficile</i> . Stany zagrożenia życia w chorobach zakaźnych: tężec, zatrucie jadem kiełbasianym	Wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Wirusowe zapalenia wątroby. Różnicowanie żółtaczek. Stany zagrożenia życia w chorobach zakaźnych: śpiączka wątrobowa	Wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-04	Stany zagrożenia życia w chorobach zakaźnych: inwazyjna choroba meningokokowa, inwazyjna choroba pneumokokowa, posocznica. Różnicowanie stanów gorączkowych.	Wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-05	Zakażenie HIV. Profilaktyka poekspozycyjna HIV.	Wykład	Wykład podający, Wykład problemowy	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
		Zajęcia praktyczne w CSM		

TP-01	Procedura pobierania wymazu w kierunku diagnostyki COVID-19	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Udział w rozpoznaniu pacjenta z podejrzeniem zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, symulacja medyczna	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Pacjent gorączkujący, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-02	Pacjent z biegunką, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta

TP-03	Pacjent z żółtaczką, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-04	Pacjent z wysypką, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-05	Pacjent z neuroinfekcją, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Zajęcia praktyczne	instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Duszczek E., Dziubek Z.: Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL, Warszawa 2017. Wróblewska M., Dzieciatkowski T., Borszewska-Kornacka M.: Choroby wirusowe w praktyce klinicznej. PZWL, Warszawa 2017. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Afeltowicz Ł., Wróblewski M.: Socjologia epidemii: wyłaniające się choroby zakaźne w perspektywie nauk społecznych. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2021. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W4., C.W34., C.W52., C.U4., C.U66., K5., K6.	zaliczenie ustne, zaliczenie umiejętności praktycznych, zaliczenie pisemne testu
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W4., C.W34., C.W52., C.U4., C.U66., K5., K6.	zaliczenie ustne, zaliczenie umiejętności praktycznych, zaliczenie pisemne testu
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W4., C.W34., C.W52., C.U4., C.U66., K5., K6.	zaliczenie pisemne testu
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

zajęcia praktyczne w CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w CSM w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

zajęcia praktyczne - zaliczenia cząstkowe

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:

1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w warunkach rzeczywistych w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

2) Ocenę końcową z zajęć praktycznych wystawia nauczyciel realizujący zajęcia w warunkach rzeczywistych, który również dokonuje wpisu w protokole w systemie USOS. Ocena końcowa jest średnią ocen ze wszystkich zaliczonych umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe zasady realizacji zajęć praktycznych zostały określone regulaminie kształcenia praktycznego.

wykład - brak

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne w CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chorób zakaźnych, realizowanych w CSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze V w CSM stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z chorób zakaźnych, realizowanych w CSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV w CSM stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

wykład – zaliczenie pisemne

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C31 Choroby tropikalne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia: 15	Ćwiczenia:
Laboratorium:	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki zawodowe:	Praktyki zawodowe:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 15	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne i dodatkowe: Wiedza z zakresu biologii, mikrobiologii, fizjologii, chorób wewnętrznych.	

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem kształcenia w zakresie chorób tropikalnych jest zdobycie wiedzy na temat wybranych chorób tropikalnych, ich rozpoznawania, w tym stanów zagrożenia życia w chorobach tropikalnych. 2. Poznanie zasad postępowania ratowniczego i podstaw leczenia w stanach zagrożenia życia w chorobach tropikalnych. 3. Poznanie zasad postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny, HBV, HIV. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W34.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych	K_W01 K_W02
C.W38.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych	K_W01 K_W02
C.W52.	zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		
TP-01	Egzotyczne choroby pasożytnicze i zakaźne importowane do Polski z obszarów odmiennej strefy klimatyczno-środowiskowej i sanitarno-higienicznej o gwałtownym przebiegu klinicznym, bezpośrednio zagrażające życiu lub stanowiące potencjalne zagrożenie epidemiologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem malarii, dengi i innych wirusowych gorączek krwotocznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-02	Rola wątroby i śledziona w chorobach pasożytniczych człowieka. Zespoły chorobowe przebiegające z hepatosplenomegalią (m.in. malaria, leiszmaniozy, schistosomoza, pełzakowica pozajelitowa, bąblowica jednojamowa, alweokokoza).	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-03	Cholera, dur brzuszny i dury rzekome, pełzakowica, anizakioza, biegunka podróżników	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-04	Trąd, owrzodzenie Buruli, dżuma, melioidoza	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.

TP-05	Zasady profilaktyki zdrowotnej przy wyjeździe do krajów strefy międzyzwrotnikowej, subtropikalnej i śródziemnomorskiej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-06	Pacjent z gorączką, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-07	Pacjent z biegunką, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-08	Pacjent z pasożytnictwem tkankowym, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-09	Pacjent z wysypką, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.
TP-10	Pacjent z neuroinfekcją, interpretacja wyników badań, diagnostyka różnicowa, zasady leczenia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Duszczyk E., Dziubek Z.: Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL, Warszawa 2017.
2. Wróblewska M., Dzieciatkowski T., Borszewska-Kornacka M.: Choroby wirusowe w praktyce klinicznej. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Korzeniewski K.: Medycyna podróży: compendium. PZWL, Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W34. C.W38. C.W52. C.U10. C.U66. K5. K6.	Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach.
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W34. C.W38. C.W52. C.U10. C.U66. K5. K6.	Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach.
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W34. C.W38. C.W52. C.U10. C.U66. K5. K6.	Zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			
Ocena podsumowująca: <u>ćwiczenia</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych			
1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
1) Zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru zawierający 20 pytań z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązania testu 20 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (powyżej 50% poprawnych odpowiedzi).			
2) Kryteria oceny zaliczenia pisemnego: Max. 20 pkt			
Skala ocen:			
Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt			
Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt			
Dobry (4,0) – 15 -16 pkt			
Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt			
Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt			
Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów			
Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia			
Do 50% - ocena 2,0			
> 50% – 60% - ocena 3.0			
> 60% – 70% ocena 3.5			
> 70% – 80% ocena 4.0			
> 80% – 90% ocena 4.5			
powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
 (data, podpis Kierownika Zakładu/
 Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
 (data, podpis Koordynatora
 odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C32 Kardiologia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wymagania wstępne anatomia prawidłowa i patologiczna, fizjologia i patofizjologia układu krążenia, stany nagłe w kardiologii - zakres podstawowy.		
Student ma wiedzę na temat chorób układu krążenia. Zna metody diagnozowania oraz leczenia farmakologicznego oraz zabiegowego w chorobach układu krążenia. Wie jak należy postępować w stanach zatrzymania krążenia, w ostrych zespołach wieńcowych: niestabilnej dławicy piersiowej, NSTEMI, STEMI. W ostrych zespołach aortalnych. Ostrej niewydolności serca w obrzęku płuc. Ostrej zatorowości płucnej w zaostrzeniu przewlekłej niewydolności serca. Potrafi rozpoznać tachykardię, bradykardię. Potrafi podjąć działania farmakologiczne w przełomie nadciśnieniowym i omdleniu.		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Cel przedmiotu Realizacja przedmiotu ma na celu zaznajomienie studenta z objawami chorób oraz postępowaniem diagnostycznym a także metodami leczenia schorzeń kardiologicznych ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych, a także doskonalenie praktycznych umiejętności wykorzystywanych w nagłym zatrzymaniu krążenia.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W26.	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę	K_W02
C.W27.	problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej	K_W02
C.W83.	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak: elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaoortalna (Intra-aortic balloon pump, IABP), dializa, sztuczna wentylacja i formy krążenia pozaustrojowego	K_W01
C.W96.	procedurę kardiowersji elektrycznej i elektrostymulacji zewnętrznej	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie	K_U02
C.U47.	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca	K_U02

C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Choroba niedokrwienna serca. Ostre zespoły wieńcowe. Zawał serca.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Wstrząs kardiogeny. Obrzęk płuc.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Nadciśnienie tętnicze. Rozwarstwienie aorty. Ostre niedokrwienie kończyny.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Żyłna choroba zakrzepowozatorowa. Zatorowość płucna.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia wewnętrznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Wywiad i badanie fizykalne w kardiologii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Diagnostyka stanów nagłych w kardiologii.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Wybrane choroby i stany zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Elektrokardiograficzne rozpoznawanie chorób serca.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Procedury specjalistyczne w stanach nagłych w kardiologii.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Wywiad i badanie fizykalne w kardiologii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-02	Diagnostyka stanów nagłych w kardiologii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-03	Wybrane choroby i stany zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych student
TP-04	Elektrokardiograficzne rozpoznawanie chorób serca.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych student

TP-05	Procedury specjalistyczne w stanach nagłych w kardiologii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych student
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Red. Krystyn Sosada, PZWL, 2017 Interna Szczeklika - mały podręcznik 2023/2024. Piotr Gajewski, Roman Jaeschke Wydawca Medycyna Praktyczna. Kraków, 2023. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Stany nagłe - kardiologia - Tomasz Hryniewiecki, Piotr Pruszczyk. Wydawca: Medical Tribune Polska. Warszawa, 2020. Interna Szczeklika 2022. Andrzej Szczeklika, Piotr Gajewski. Wydawca Medycyna Praktyczna. Kraków, 2022. Kardiologia - kompendium. David Laflamme - red. wyd. pol. Grzegorz Opolski. Wydawca PZWL. Warszawa, 2023. Interpretacja EKG. Kurs podstawowy. Małgorzata Kurpesa, Bartosz Szafran. Wydawca PZWL. Warszawa, 2018. Elektrokardiografia dla lekarza praktyka. Tomasz Tomasik, Adam Windak, Anna Skalska, Jolanta Kulczycka-Życzkowska, Jozef Kocemba. Wydawca Vesalius. Kraków 1998. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2		1,5

DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W26. C.W27. C.W83. C.W96. C.U4. C.U13. C.U47. C.U65. K5. K6.	zaliczenie ustne, zaliczenie umiejętności praktycznych, zaliczenie pisemnie testu końcowego
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W26. C.W27. C.W83. C.W96. C.U4. C.U13. C.U47. C.U65. K5. K6.	zaliczenie ustne, zaliczenie umiejętności praktycznych, zaliczenie pisemnie testu końcowego
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W26. C.W27. C.W83. C.W96. C.U4. C.U13. C.U47. C.U65. K5. K6.	zaliczenie pisemnie testu końcowego
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>zajęcia praktyczne CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w CSM w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.			
2) <u>Zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia cząstkowe			
Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych:			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w warunkach rzeczywistych w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.			
2) Ocenę końcową z zajęć praktycznych wystawia nauczyciel realizujący zajęcia w warunkach rzeczywistych, który również dokonuje wpisu w protokole w systemie USOS. Ocena końcowa jest średnią ocen ze wszystkich zaliczonych umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe zasady realizacji zajęć praktycznych zostały określone regulaminie kształcenia praktycznego.			
<u>wykład</u> - brak			

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z Kardiologii, realizowanych w CSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV w CSM stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z Kardiologii realizowanych w CSM i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzeganie praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV – stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C33 Medycyna katastrof	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: III	Semestr: 6		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa znajomość zasady udzielania pierwszej pomocy, Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy, Medycznych Czynności Ratunkowych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest przygotowanie studentów do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zasad prowadzenia akcji ratunkowej w wypadkach masowych i katastrofach oraz zasad udzielania pomocy poszkodowanym w miejscu w zdarzeniach o charakterze masowym. 2. Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest przygotowanie studentów do planowania działań ratowniczych, oceny ryzyka oraz prowadzenia akcji ratunkowej w zdarzeniach masowych oraz współpracy z innymi służbami. 3. Celem kształcenia w zakresie medycyny katastrof jest ukształtowanie postawy w trosce o zdrowie i życie poszkodowanych w zdarzeniach masowych oraz odpowiedzialności za ich bezpieczeństwo. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W21.	zasady dekontaminacji	K_W02
C.W74.	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia	K_W01
C.W75.	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_W01
C.W85	zagrożenia środowiskowe	K_W02
C.W86.	rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach, a także w zdarzeniach z wystąpieniem zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych lub nuklearnych	K_W01 K_W02
C.W87.	etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach mnogich i masowych oraz katastrofach	K_W04
C.W102.	zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	K_W03
C.W103.	rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne	K_W03
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U25.	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	K_U01
C.U26.	przygotowywać pacjenta do transportu	K_U04

C.U58.	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_U02 K_U03		
C.U59.	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U04		
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Medycyna katastrof – definicje, klasyfikacje, przedmiot i zakres działań.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-02	Organizacja pomocy medycznej w wypadku masowym i katastrofie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-03	Czynniki masowego rażenia: rodzaje, objawy, skutki działania.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru

TP-04	Charakterystyka chorób wywołanych przez niektóre czynniki biologiczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-05	Zespoły popromienne. Podstawowe zasady ochrony radiologicznej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-06	Terroryzm i bioterroryzm.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-07	Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-08	Prawa człowieka w sytuacjach nadzwyczajnych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-09	Psychologiczne następstwa zdarzenia masowego i katastrofy.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-10	Uwarunkowania środowiskowe w medycynie katastrof: niebezpieczne materiały, urazy termiczne, katastrofy chemiczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
		Ćwiczenia		
TP-01	Organizacja akcji ratunkowej w wypadku masowym i katastrofie. Rola i zadania szpitalnego oddziału ratunkowego w warunkach wypadku masowego i katastrofy.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-02	Medyczne czynności ratunkowe i zasady ewakuacji poszkodowanych w wypadku masowym i katastrofie.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-03	Wstępne i wtórne badanie urazowe pacjenta w wypadku masowym i katastrofie.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-04	Segregacja medyczna w wypadku masowym i katastrofie.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-05	Dekontaminacja w wypadku masowym i katastrofie.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-06	Specyfika wybranych obrażeń w wypadku masowym i katastrofie.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-07	Postępowanie służb ratowniczych w przypadku ataku terrorystycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-08	Zasady współpracy i pomocy międzynarodowej w przypadku katastrof.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-09	Medyczne zabezpieczenie imprezy masowej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP- 10	Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja, ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Mackway-Jones K., Marsden J., Windle J. (red.): Triage : ratunkowa segregacja medyczna / Wyd. 1 pol. (red.) Jakubaszko J./ Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2020.
2. Zawadzki A.(red.): Medycyna ratunkowa i katastrof : podręcznik dla studentów uczelni medycznych; (aut. Andrzej Basiński i in.). - Wyd. 1, (dodr.). PZWL, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Podlasin A., Stęпка A.: Zdarzenia masowe i konflikty zbrojne. Organizacja i procedury postępowania. PZWL, Warszawa 2022
2. Trzos A.: Szpitalny Oddział Ratunkowy w zdarzeniu masowym. Elamed Katowice 2019.
3. Trzos A.: Ratownictwo medyczne wobec współczesnych zagrożeń. Elamed Katowice 2019
4. Skoczek K.: Znaczenie ćwiczeń służb oraz podmiotów funkcjonujących w dziedzinie bezpieczeństwa dla ich gotowości operacyjnej do działań ratowniczych w wypadkach masowych i katastrofach. Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2018.
5. Medycyna wypadków w transporcie / pod red. Krzysztofa Klukowskiego ; aut. Wiesław Błady [i in.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
6. Łyziński K.:Wypadki mnogie i masowe, akty terroru, segregacja rannych [w : bezpieczeństwo oraz taktyka działań.]. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U4.,C.U25., C.U26.,C.U58., C.U59.,C.U60., K2.,K4.,K5.,K6.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4.,C.U25., C.U26.,C.U58., C.U59.,C.U60., K2.,K4.,K5.,K6.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W21.,C.W74., C.W 75., C.W85., C.W86.,C.W87., C.W102.,C.W103.,K5.	test zaliczeniowy- pisemny
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. <u>Wykład</u> : brak			
2. <u>Ćwiczenia</u> :			
1) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof.			
2) Uzyskania oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.			
Ocena podsumowująca:			
1. <u>Wykładów</u> :			
1). Zaliczenie pisemne-test wyboru			
Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia			
Do 50% - ocena 2,0			
> 50% – 60% - ocena 3.0			
> 60% – 70% ocena 3.5			
> 70% – 80% ocena 4.0			
> 80% – 90% ocena 4.5			
powyżej 90% – ocena 5.0			
2. <u>Ćwiczeń</u> :			
1).Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof.			
Punktacja i kryteria oceny z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof:			
1) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;			
2) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;			
3) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;			
4) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;			
5) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof:			
5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt); 4,5 – plus dobry (13 pkt); 4,0 – dobry (11-12 pkt); 3,5 – plus dostateczny (10 pkt); 3,0 – dostateczny (8-9 pkt); 2,0 - niedostateczny (7 pkt i poniżej).			
2). Zaliczenie na ocenę pozytywną kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.			
Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny katastrof oraz ocena z kompetencji społecznych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C34 Medycyna taktyczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: III	Semestr: 6		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Wiedza z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycyny ratunkowej.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student będzie znał zagadnieniami dotyczące medycyny taktycznej, różnice pomiędzy udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w warunkach bojowych, taktycznych i cywilnych. 2. Student będzie znał specyfikę i sposoby postępowania z charakterystycznymi obrażeniami ciała powstającymi w wyniku działania materiałów wybuchowych oraz broni palnej. 3. Student będzie znał przyczyny „zgonów do uniknięcia” w warunkach taktycznych i będzie umiał im przeciwdziałać stosując odpowiednie postępowanie i procedury medyczne zależne od miejsca udzielania pomocy. 4. Student będzie znał materiały, środki, urządzenia medyczne oraz leki stosowane w udzielaniu pomocy w warunkach taktycznych. 5. Student będzie znał szczególne uprawnienia i zakres czynności ratownika medycznego SZ RP i MSWiA 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W74.	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia	K_W01
C.W75.	zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_W01
C.W78.	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych i dzieci	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02
C.U25.	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	K_U01
C.U26.	przygotowywać pacjenta do transportu	K_U04
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06
C.U58.	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_U02 K_U03
C.U59.	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U04

C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K1.	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Podstawy ratownictwa taktycznego. Różnice pomiędzy ratownictwem taktycznym a medycznym.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-02	Podstawowe i zaawansowane procedury medyczne na polu walki.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-03	Badanie poszkodowanego w środowisku taktycznym	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru

TP-04	Medyczne czynności ratunkowe z podziałem na strefy działania.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-05	Uprawnienia i kompetencje ratownika medycznego Sił Zbrojnych RP w kontekście zapisów ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym i wymogów medycyny pola walki.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
		Ćwiczenia		
TP-01	Przygotowanie do działań ratowniczych na polu walki. Podział na strefy działania według wytycznych TCCC.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-02	Algorytm badania poszkodowanego TPA oraz protokół MARCHE.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-03	Obrażenia na polu walki – wskaźnik „śmierci do uniknięcia”.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-04	Środki indywidualne i zespołowe w ratownictwie taktycznym.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-05	Ewakuacja taktyczna (TECEVAC) i ewakuacja medyczna (MEDEVAC).	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podlasin A.: Taktyczne ratownictwo medyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2019. 2. Czerwiński M., Makowiec P.: Podstawy ratownictwa taktycznego. Wydawnictwo Difin, Warszawa, 2014. 3. Sanak, T. J., Dąbrowski, M., Brzozowski, R., Guła, P.: Podstawy ratownictwa taktycznego i taktyczno-ratunkowego postępowania z poszkodowanym [w : podstawy ratownictwa taktycznego i taktyczno-ratunkowego postępowania z poszkodowanym]. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016. 				

Literatura uzupełniająca:

1. Sanak T., Dąbrowski, M., ; Kluj P., ; Dąbrowska A., ; Sip M.; Specyfika udzielania pierwszej pomocy medycznej poszkodowanemu w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC Część II. Zapewnienie hemostazy miejscowej podczas wykonywania zabiegów ratowniczych w fazie taktyczno-bojowej opieki nad poszkodowanym na bazie standardu TCCC. Anaesthesiology & Rescue Medicine / Anestezjologia i Ratownictwo, 2013.
2. Browski M., ; Sanak T., ; Kluj P., Browska A., ; Sip M. : Specyfika udzielania pierwszej pomocy medycznej w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC Część I. Przyczyny zgonów oraz odmienności w postępowaniu z poszkodowanym w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC.
3. Anaesthesiology & Rescue Medicine / Anestezjologia i Ratownictwo, 2013.
4. Dąbrowski M., Dąbrowska A., Sanak T., Kluj P., Sip M.: Specyfika udzielania pierwszej pomocy medycznej w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC. Cz. 5. Wstrząs jako stan zagrożenia życia w środowisku taktycznym - rozpoznanie i postępowanie na bazie standardu TCCC, Anestezjologia i Ratownictwo, 2014 :
5. Sip M., Dąbrowski M., Sanak T., Dąbrowska A., Zieliński M., Kluj P.: Specyfika udzielania pierwszej pomocy medycznej w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC. Cz. 6. Zestawy medyczne, jako element wyposażenia medycznego i zabezpieczenia indywidualnego żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych. Anestezjologia i Ratownictwo, 2014
6. Kluj P., Dąbrowski M., Sanak T., Dąbrowska A., Sip M., Gaszyński T.: Specyfika udzielania pierwszej pomocy medycznej w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC. Cz. IV. Zaopatrywanie obrażeń klatki piersiowej podczas wykonywania zabiegów ratowniczych w środowisku taktycznym w oparciu o standard TCCC. Anestezjologia i Ratownictwo, 2014
7. Marek Dąbrowski, Tomasz Sanak, Agata Dąbrowska, Przemysław Kluj, Maciej Sip, Marcin Zieliński : Badanie poszkodowanego w środowisku taktycznym Wyd. Lekarz Wojskowy ,2014
8. Dąbrowski M., Sanak T., Kluj P., Dąbrowska A., Sip M.: Specyfika udzielania pierwszej pomocy medycznej poszkodowanemu w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC Część I. Przyczyny zgonów oraz odmienności w postępowaniu z poszkodowanym w warunkach bojowych w środowisku taktycznym na bazie standardu TCCC, Wyd. Anestezjologia i ratownictwo 2013;

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4.,C.U9.,C.U25., C.U26.,C.U51.,C.U58., C.U59.,C.U60., K1.,K2.,K4.,K5.,K6.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4.,C.U9.,C.U25., C.U26.,C.U51.,C.U58., C.U59.,C.U60., K1.,K2.,K4.,K5.,K6.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W74.,C.W75., C.W78. K5.	test zaliczeniowy- pisemny

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

wykład : brak.

Ćwiczenia:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej.
- 2) Uzyskania oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:

Wykład:

1). Zaliczenie pisemne-test wyboru

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

Ćwiczenia:

1) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej.

Punktacja i kryteria oceny z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej:

6) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;

7) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;

8) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;

9) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;

10) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt); 4,5 – plus dobry (13 pkt); 4,0 – dobry (11-12 pkt); 3,5 – plus dostateczny (10 pkt); 3,0 – dostateczny (8-9 pkt); 2,0 - niedostateczny (7 pkt i poniżej).

2) Zaliczenie na ocenę pozytywną kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny taktycznej oraz ocena z kompetencji społecznych.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C35 Farmakologia i toksykologia kliniczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: II	Semestr: 3		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student zna przyczyny zatruc, zaliczony przedmiot Farmakologia z toksykologią			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: zapoznanie studenta z mechanizmami działania toksyn, właściwościami; student pozna działania niepożądane leków oraz interakcje zachodzące między lekami i związane z tym zasady stosowania leków			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W18.	mechanizmy działania podstawowych grup leków i leków podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego	K_W02
C.W19.	metody ograniczania bólu, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii dzieci	K_W02
C.W89.	zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w takich zaburzeniach	K_W01
C.W107.	mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych	K_W02
Umiejętności – potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U16.	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi	K_U02
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólowe	K_U02
C.U33.	interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych	K_U02
C.U34.	rozpoznawać toksydromy	K_U02
C.U35.	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci	K_U04
C.U36.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Wykład				
TP-01	Wprowadzenie do toksykologii. Podstawowe pojęcia z zakresu toksykologii. Ogólne zasady leczenia ostrych zatruc. Mechanizmy działania podstawowych grup leków i leków podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Zatrucie alkoholem etylowym – objawy, diagnostyka, zasady postępowania terapeutycznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Zatrucie substancjami psychoaktywnymi – objawy, diagnostyka, zasady postępowania terapeutycznego	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Trujące rośliny. Grzyby trujące. Grupy toksyczności roślin. Zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Zwierzęta jadowite. Zasady postępowania w przypadku ukąszenia przez żmiję zygzakowatą. Zootoksyny.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
Ćwiczenia				
TP-01	Mechanizmy działania leków i toksyn. Leki ratujące życie. Interakcje i niepożądane działania leków. Toksydromy.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-02	Toksykologia szczegółowa. Zatrucia gazami – objawy, zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną

TP-03	Toksykologia szczegółowa. Zatrucia lekami działającymi depresyjnie na OUN – objawy, zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-04	Toksykologia szczegółowa. Zatrucia lekami działającymi na układ sercowo – naczyniowy – objawy, zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
TP-05	Toksykologia szczegółowa. Zatrucia środkami ochrony roślin oraz środkami żrącymi i innymi związkami stosowanymi w gospodarstwie domowym – objawy, zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda trybunału	zaliczenie z oceną
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toksykologia współczesna / pod red. Witolda Seńczuka ; aut. Tadeusz Bogdanik [et al.]. 2. Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych / redakcja naukowa Katarzyna A. Mitręga, Tadeusz F. Krzeziński. 3. Farmakologia / red. nauk. Grażyna Rajtar-Cynke ; [aut. Stanisław Czuczwar et al.]. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toksykologia. 1; 2 / redakcja naukowa dr n. chem. Kamil Jurowski, prof. dr hab. n. med. Wojciech Piekoszewski. 2. Farmakologia : podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych / red. Grażyna Rajtar-Cynke. 3. Farmakologia : podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. 1; 2 / pod redakcją Wojciecha Kostowskiego i Zbigniewa S. Hermana. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U4, C.U16, C.U33, C.U34, C.U35, C.U36	ćwiczenia - zaliczenie z oceną
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W18, C.W19, C.W89, C.W107, C.U4, C.U16, C.U33, C.U34, C.U35, C.U36	ćwiczenia - zaliczenie z oceną wykład – zaliczenie pisemne/test
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W18, C.W19, C.W89, C.W107	zaliczenie pisemne/test
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>ćwiczenia</u> – oceniany jest udział w dyskusjach			
5.0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne			
4.5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne			
4.0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne			
3.5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami			
3.0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami			
2.0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.			
<u>wykład</u> – brak			

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia – treści programowe wchodzą w zakres zaliczenia pisemnego

ocena:

< 51% - ocena 2,0

51% – 60% - ocena 3.0

61% – 70% ocena 3.5

71% – 80% ocena 4.0

81% – 90% ocena 4.5

90% < – ocena 5.0

wykład – zaliczenie pisemne, test jedno/wielokrotnego wyboru

ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

< 51% - ocena 2,0

51% – 60% - ocena 3.0

61% – 70% ocena 3.5

71% – 80% ocena 4.0

81% – 90% ocena 4.5

90% < – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C36 Medycyna ratunkowa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa znajomość anatomii i fizjologii, kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem kształcenia w zakresie medycyny ratunkowej jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej istoty medycznych czynności ratunkowych, stanów zagrożenia życia. 2. Poznanie zasad postępowania w stanach zagrożenia życia, standardów postępowania ratowniczego w stanach zagrożenia życia, przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do wykorzystania ogólnych zasad, standardów i algorytmów i procedur postępowania ratowniczego w stanach zagrożenia życia. 3. Przygotowanie studentów do podejmowania medycznych czynności ratunkowych, kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności z zakresu medycznych czynności ratunkowych. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W17.	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W02
C.W20.	skale oceny bólu i możliwości wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego;	K_W01 K_W02
C.W66.	wybrane skale oceny śpiączki oraz skale urazowe i rokownicze	K_W01
C.W70.	objawy i rodzaje odmy opłucnowej	K_W02
C.W71.	objawy krwaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber	K_W02
C.W80.	rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w SOR	K_W01
C.W84.	wskazania do leczenia hiperbarycznego	K_W01
C.W92.	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR	K_W01
C.W93.	rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci	K_W01
C.W94.	zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci	K_W02
C.W95.	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo-mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02

C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02		
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02		
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02		
C.U53.	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu	K_U02		
C.U56.	decydować o niepodjęciu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia	K_U02		
C.U57.	rozpoznawać pewne znamiona śmierci	K_U01		
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07		
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02		
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02		
C.U67.	monitorować stan pacjenta podczas badania obrazowego	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
			Wykład	
TP-01	Zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego – postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru

TP-02	Zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego – postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-03	Dokumentacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia i w SOR.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-04	Rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w SOR.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-05	Obrażenia: czaszkowo-mózgowe, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-06	Wstrząs.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-07	Skale oceny poszkodowanego stosowane w medycynie ratunkowej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-08	Hiperbaria tlenowa – wskazania, metody.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-09	Zasady współdziałania i koordynacji służb ratowniczych – ZRM, SOR CU.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-10	Zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
		Zajęcia praktyczne w CSM		

		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Postępowanie w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy
TP-02	Postępowanie z pacjentem z bólem w klatce piersiowej. OZW – ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy,
TP-03	Postępowanie z pacjentem z objawami „ostrego brzucha” - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy
TP-04	Postępowanie z pacjentem po urazie głowy, kręgosłupa, tępym i przenikającym urazie brzucha, miednicy, kończyn - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy,
TP-05	Postępowanie z pacjentem z MOC - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy

TP-06	Postępowanie z pacjentem po urazie klatki piersiowej - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy
TP-07	Postępowanie z pacjentem we wstrząsie - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy,
TP-08	Postępowanie z pacjentem w niewydolności oddechowej po urazie - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy
TP-09	Postępowanie w stanach zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego - ZRM/SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy,
TP-10	Diagnostyka obrazowa i laboratoryjna w medycynie ratunkowej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie na ocenę umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych przypisanych zajęciom. Test wiedzy

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Wytyczne resuscytacji 2021. Red. Naukowy Janusz Andres. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2021. https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html
2. Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Jarosław Gucwa, Tomasz Madej, Maciej Ostrowski [red.]; Medycyna Praktyczna, wyd.V,s.417-419. Kraków 2023.
3. International Trauma Life Support - Ratownictwo przedszpitalne w urazach / International trauma life support = Ratownictwo przedszpitalne w urazach / Roy L. Alson, Kye H. Han, John E. Campbell; redakcja wydania polskiego Jarosław Gucwa, Paweł Kukła, Maciej Ostrowski, Bartosz Wróbel, Iwona Żurek - Kraków : Medycyna Praktyczna, 2022.
4. Interna Szczeklika 2021 , Andrzej Szczekliki, red. prowadzący Piotr Gajewski, Medycyna Praktyczna, Polski Instytut Evidence Based Medicine, 2021
5. Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej : repetytorium / Wojciech Gaszyński. - Wyd. 1 (dodr.). - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010. 6. Postępowanie w obrażeniach ciała w praktyce SOR, Przemysław Guła, Waldemar Machała, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.
6. Brown A. , Cadogan M.: Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie. ./ wyd.pol. (red.) Ładny J.R., Wojewódzka-Żeleznikowicz M., Edra Urban & Partner", Wrocław 2023.

Literatura uzupełniająca:

1. Gregory P., Mursell I.: Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym: Procedury zabiegowe. /wyd. pol.(red.) Smreka J. autorzy tłumaczenia:. Godlewska J., Moszczyńska-Stulin J.,Witkowska M./ . Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2016.
2. Sosada K., Żurawiński W.: Ostre stany zagrożenia życia w obrażeniach ciała. PZWL, Warszawa 2018.
3. Kusz D., Bienek T.: Kompendium ortopedii. PZWL, Warszawa 2009.
4. Flake F.,Hoffmann B.A.: Leki w medycynie ratunkowej i intensywnej terapii. ./ wyd.pol. (red.) Ładny J.R., Wojewódzka-Żeleznikowicz M., Edra Urban & Partner", Wrocław 2013
5. Herwig Stopfkuchen : Nagłe zagrożenia zdrowotne u dzieci : postępowanie ratunkowe / Wyd. 1 pol. / red. Juliusz Jakubaszko. MedPharm Polska, Wrocław 2010.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5

ZAJĘĆ	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U1.,C.U4.,C.U10.,C.U37.,C.U53.,C.U56.,C.U57.,C.U62.,C.U63.,C.U66.,C.U67.,K5.,K6.	zaliczenie z oceną – test wyboru
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1.,C.U4.,C.U10.,C.U37.,C.U53.,C.U56.,C.U57.,C.U62.,C.U63.,C.U66.,C.U67.,K5.,K6.	zaliczenie z oceną – test wyboru
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W17.,C.W.66.,C.W70.,C.W71.,C.W8.,C.W84.,C.W92.,C.W93.,C.W94.,C.W95	zaliczenie z oceną – test wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych <u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia cząstkowe <u>wykład</u> - brak			
Ocena podsumowująca: <u>zajęcia praktyczne CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych - Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w CSM - Udział w symulacji medycznej w przypadku zajęć realizowanych w CSM <u>zajęcia praktyczne</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem, opisanej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie Ratownika medycznego” i „Dzienniku zajęć praktycznych” <u>wykład</u> – zaliczenie pisemne-test wyboru Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C37 Ginekologia i położnictwo	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail

Jednostka organizacyjna: **Wydział Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

wymagania formalne: Anatomia, Fizjologia, Interna, Farmakologia, Podstawy pielęgniarstwa, Socjologia, Psychologia, Zagadnienia prawne.

wymagania wstępne: student ma wiedzę o budowie i czynności układu rozrodczego, farmakologii stosowanej w położnictwie i ginekologii, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, o udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji

<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Kształtowanie umiejętności samodzielnego rozpoznawania ostrych zagrożeń zdrowotnych. Nauczenie zasad udzielania pomocy medycznej we wszystkich nagłych stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego i środowiskowego zanim nadzór nad pacjentem obejmie lekarz. Opanowanie procedur służących zabezpieczeniu podstawowych czynności życiowych, a także zaopatrzenie ostrych stanów zagrożenia życia w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych. Prowadzenie resuscytacji u dorosłych i dzieci zgodne z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji 2021 r.. Ponadto student powinien posiadać wiedzę z zakresu komunikowania się z chorym i jego rodziną, a także mieć poczucie odpowiedzialności za jakość udzielanej pomocy i prezentować właściwą postawę etyczną</p>		
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p>		
<p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W17.	wyjaśnić mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W02
C.W101.	wyjaśnić stany zagrożenia zdrowotnego w ginekologii i położnictwie	K_W02
C.W6.	omówić fizjologię i patofizjologię okresu noworodkowego	K_W02
C.W7.	omówić wybrane wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie	K_W02
C.W77.	wyjaśnić techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U6.	oceniać stan noworodka w skali APGAR	K_U02 K_U03
C.U55.	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Fizjologia ginekologiczna.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Wybrane stany nagłe w ginekologii endokrynologicznej, onkologicznej, urologicznej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-03	Prawno-etyczne problemy w ginekologii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Wybrane stany zagrożenia życia w ginekologii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Fizjologia i patofizjologia okresu noworodkowego. Ocena stanu ogólnego noworodka bezpośrednio po porodzie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Anatomiczne i fizjologiczne uwarunkowania porodu. Charakterystyka poszczególnych okresów porodu. Zasady postępowania w poszczególnych okresach porodu.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Wybrane wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-08	Stany zagrożenia zdrowotnego w położnictwie. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Diagnostyka ginekologiczna: badanie ginekologiczne, metody diagnostyczne (biofizyczne i biochemiczne).	zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Fizjologia i patofizjologia okresu noworodkowego. Ocena stanu ogólnego noworodka bezpośrednio po porodzie.	zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Monitorowanie stanu ciężarnej/rodzącej oraz stanu zdrowia i rozwoju dziecka w przebiegu ciąży fizjologicznej/ poszczególnych okresach porodu. Ocena ryzyka położniczego.	zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-04	Specyfika oddziały ginekologicznego. Badanie ginekologiczne.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-05	Diagnostyka obrazowa i laboratoryjna w ginekologii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Stany nagłe w ginekologii: urazy.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-07	Stany nagłe w ginekologii: krwawienie do jamy brzusznej, zapalenia przydatków, zapalenie otrzewnej.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-08	Stany nagłe w ginekologii: torbiele jajników, skręt torbieli jajnika, ciąża pozamaciczna.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-09	Anatomiczne i fizjologiczne uwarunkowania porodu. Poród prawidłowy. Diagnostyka w okresie okołoporodowym.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-10	Powikłania przebiegu porodu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-11	Monitorowanie stanu płodu w czasie porodu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-12	Postępowanie z rodzącą w I, II, III, IV okresu porodu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-13	Wybrane stany nagłe w poszczególnych okresach porodu. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-14	Postępowanie z ciężarną/rodzącą po urazie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-15	Poród nagły w warunkach pozaszpitalnych. Ratunkowe cięcie cesarskie.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-16	Wybrane stany zagrożenia życia w okresie okołoporodowym. Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne. Profilaktyka.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-17	Ocena stanu ogólnego noworodka bezpośrednio po porodzie. Postępowanie z noworodkiem w stanie zagrożenia życia.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-18	Ocena stanu ogólnego noworodka bezpośrednio po porodzie. Postępowaniem z noworodkiem dojrzałym/niedojrzałym podczas porodu i bezpośrednio po urodzeniu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Bremborowicz G.H/red/.: Położnictwo i ginekologia. Repetitorium. PZWL, Warszawa 2019.
2. Bremborowicz G.H/red/.: Sytuacje kliniczne w ginekologii, onkologii ginekologicznej i urologicznej. PZWL, Warszawa 2017.
3. Bałanda-Bałdyga A., Pilewska-Kozak A.B., Kanadys K. M.: Opieka nad noworodkiem urodzonym przedwcześnie. PZWL, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

1. Bremborowicz G.H/red/.: Medycyna matczyno płodowa. PZWL, Warszawa 2012.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	90

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W6. C.W7. C.W17. C.W77. C.W101. , C.U4. C.U6. C.U10. C.U44. C.U55.C.U65. C.U66. K5. K6.	zaliczenie ustne, zaliczenie umiejętności praktycznych, zaliczenie pisemnie testu końcowego
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W6. C.W7. C.W17. C.W77. C.W101. , C.U4. C.U6. C.U10. C.U44. C.U55.C.U65. C.U66. K5. K6.	zaliczenie ustne, zaliczenie umiejętności praktycznych, zaliczenie pisemnie testu końcowego
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W6. C.W7. C.W17. C.W77. C.W101. , C.U4. C.U6. C.U10. C.U44. C.U55.C.U65. C.U66. K5. K6.	zaliczenie pisemnie testu końcowego
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>zajęcia praktyczne w CSM</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych 1. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w CSM w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”. <u>zajęcia praktyczne</u> - zaliczenia cząstkowe Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych: 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, realizowanych w warunkach rzeczywistych w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”. 2) Ocenę końcową z zajęć praktycznych wystawia nauczyciel realizujący zajęcia w warunkach rzeczywistych, który również dokonuje wpisu w protokole w systemie USOS. Ocena końcowa jest średnią ocen ze wszystkich zaliczonych umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe zasady realizacji zajęć praktycznych zostały określone regulaminie kształcenia praktycznego. <u>wykład</u> - brak			

Ocena podsumowująca:

1. Zajęcia praktyczne w CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego, realizowanych w CSM wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)
- 4,0 – dobry (11 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV w CSM stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze IV.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z położnictwa, ginekologii realizowanych w CSM i „Dzienniku zajęć praktycznych”.
- 3) Zaliczenie symulacji medycznej.
- 4) Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:
  - 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
  - 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
  - 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
  - 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
  - 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

- 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)
- 4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)
- 4,0 – dobry (11 pkt.)
- 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)
- 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)
- 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV – stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.

Ocenę końcową z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych stanowi średnia trzech ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze IV wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C38 Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: III	Semestr: 5		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Znajomość anatomii i fizjologii narządu ruchu			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Celem jest przygotowanie studenta w zakresie interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: przyczyn, objawów i sposobów leczenia urazów narządu ruchu oraz nabycia praktycznych umiejętności ratowniczych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W40.	rodzaje badań obrazowych oraz obraz radiologiczny podstawowych chorób	K_W02
C.W46.	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia	K_W01
C.W68.	wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej	K_W02
C.W92.	procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR	K_W01
C.W93.	rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci	K_W01
C.W105.	podstawowe techniki obrazowe	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U2.	układać pacjenta do badania obrazowego	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02

C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Postępowanie z pacjentem urazowym na miejscu wypadku, w transporcie i SOR. Zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny oraz wykład podający,	Egzamin w formie pisemnej
TP-02	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w urazach ostrych. Patologia i biologia złamań i urazów stawów.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny oraz wykład podający	Egzamin w formie pisemnej
TP-03	Powikłania w leczeniu złamań kości. Złamania zmęczeniowe i patologiczne.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny oraz wykład podający	Egzamin w formie pisemnej
TP-04	Wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej i ortopedii dziecięcej (wady wrodzone, zaburzenia rozwojowe, nowotwory).	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny oraz wykład podający	Egzamin w formie pisemnej

TP-05	Rodzaje badań obrazowych, podstawowe techniki obrazowania w ortopedii i traumatologii. Obraz radiologiczny podstawowych chorób ortopedycznych.	Wykład	Wykład konwencjonalny, oraz wykład konwersatoryjny oraz wykład podający	Egzamin w formie pisemnej
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Rozpoznawanie stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-02	Prowadzenie medycznych czynności ratunkowych i udzielanie świadczeń zdrowotnych dotyczących urazów narządu ruchu.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM

TP-03	Trening oceny stanu pacjenta po urazie narządu ruchu w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-04	Przeprowadzanie badania przedmiotowego pacjenta po urazie narządu ruchu.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-05	Przeprowadzanie wywiadu medycznego z pacjentem dorosłym oraz z dzieckiem w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych (w obrębie narządu ruchu).	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM

TP-06	Przeprowadzanie badania fizykalnego pacjenta dorosłego i dziecka w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-07	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i unieruchamianie kończyn po urazie. Zaopatrywanie ran i krwawień zewnętrznych po urazach.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-08	Identyfikowanie zagrożeń obrażeń : - klatki piersiowej - jamy brzusznej - kończyn oraz wdrażanie postępowania ratunkowego w przypadku tych obrażeń.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM

TP-09	<p>Identyfikowanie zagrożeń obrażeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> - czaszkowo mózgowych - kręgosłupa i rdzenia kręgowego <p>oraz wdrażanie postępowania ratunkowego w przypadku tych obrażeń.</p>	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM</p>
TP-10	Podawanie pacjentowi leków i płynów.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM</p>
TP-11	Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	<p>bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM</p>

TP-12	Dokonywanie oceny stopnia nasilenia bólu według znanych skal.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-13	Stosowanie leczenia przeciwbólowego u pacjentów po urazach.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
TP-14	Dokonywanie oceny w zakresie wskazań do transportu pacjenta do specjalistycznych ośrodków: - toksykologii, - leczenia hiperbarycznego, - replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej, - centrum leczenia oparzeń, - centrum urazowego - centrum urazowego dla dzieci.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM

TP-15	Trening praktyczny w zakresie układania pacjenta do badania obrazowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych CSM
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Ocenia stanu ogólnego pacjenta urazowego/nieurazowego, ustalenie sposobu postępowania ratunkowego. Zasady aseptyki i antyseptyki, zaopatrywanie ran, rodzaje opatrunków. Unieruchamianie kończyn po urazie, unieruchamianie kręgosłupa i miednicy.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych
TP-02	Obrażenia czaszkowo-mózgowe, obrażenia klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Postępowanie ZRM i SOR.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych

TP-03	Urazy naczyń towarzyszące złamaniom, zwichnięciom – rozpoznawanie, sposoby zaopatrzenia, tamowanie krwotoków zewnętrznych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych
TP-04	Specyfika urazów układu kostno-stawowego u dzieci.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych
TP-05	Podstawowe techniki obrazowania w ortopedii i traumatologii. Pozycjonowanie pacjenta do badań obrazowych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, trening umiejętności	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie wykonywania zadań praktycznych / zaliczenie częściowe na ocenę z zajęć praktycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):			
1. Campbell J.: International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna. Kraków 2022.			
2. Guła P., Machała W.: Postępowanie w obrażeniach ciała w praktyce SOR. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2021.			
Literatura uzupełniająca:			
1. Gaździk T.S. Ortopedia i traumatologia. T.I, T.II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010,			
2. Marczyński W. Ortopedia pediatria : Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009r.			
3. Tylman D.; Dziak A. Traumatologia narządu ruchu. T.I, T.II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1987.			
Czasopismo naukowe:			
1. Ortopedia, Traumatologia, Rehabilitacja. Vol. Rok: (2020, 2021, 2022, 2023, 2024).			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		45	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.W40, C.W46, C.W68, C.W92, C.W93, C.W105, C.U1, C.U2, C.U10, C.U37, C.U44, C.U51, C.U63, C.U65, K5. K6.	1.Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2.Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania. 4.Zaliczeni praktyczne umiejętności.
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W40, C.W46, C.W68, C.W92, C.W93, C.W105, K5.	1.Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2.Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania. 4.Zaliczenie praktyczne umiejętności.
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W40, C.W46, C.W68, C.W92, C.W93, C.W105, K5.	1.Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2.Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania. 3.Egzamin; forma: pisemna.
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

zajęcia praktyczne w CSM oraz zajęcia praktyczne w miejscu odbywania - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz zajęć praktycznych realizowanych zgodnie z harmonogramem studiów; opisanej w Karcie przedmiotu.

Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych w CSM:

1. Realizacja zajęć zgodnie z harmonogramem.
2. Pozytywna ocena za każdą z wymaganych umiejętności przynajmniej na ocenę dostateczną. Ocena wystawia nauczyciel; praktyk prowadzący zajęcia tematyczne.
3. Końcowa ocena z zajęć praktycznych jest średnią arytmetyczną ocen z uzyskanych umiejętności.
4. Wykonanie umiejętności przypisanej do karty przedmiotu z zajęć praktycznych w CSM oraz w miejscu wykonywania zajęć praktycznych według punktacji:
  - 0 pkt. - nie wykonanie czynności / umiejętności lub jej wykonanie w sposób nieprawidłowy - ocena 2,0 (ndst). Uwagi: umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – braki: w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych.
  - 1 punkt - wykonanie czynności / umiejętności w sposób zadowalający, w sposób prawidłowy - ocena 3,0 (dst) umiejętności opanowane przeciętnie Uwagi: student robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę i umiejętności oraz kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,
  - 2 punkty - wykonanie czynności / umiejętności w sposób zadowalający, w sposób prawidłowy - ocena 3,5 (+ dst) umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie. Uwagi: Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,
  - 3 punkty - wykonanie czynności / umiejętności w sposób dobry, w sposób prawidłowy - ocena 4 (dobry) umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Uwagi: Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,
  - 4 punkty - wykonanie czynności / umiejętności w sposób dobry, w sposób prawidłowy - ocena 4,5 (+ db) umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Uwagi: Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,
  - 5 punktów - wykonanie czynności / umiejętności w sposób bardzo dobry, w sposób prawidłowy – samodzielnie - ocena 5 (bdb) umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Uwagi: Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,
  - 6 Zakres weryfikowanych efektów zgodny z Kartą przedmiotu.

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych, opisanej w Karcie przedmiotu.

Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1. Realizacja zajęć zgodnie z harmonogramem.
2. Pozytywna ocena za każdą z wymaganych umiejętności przynajmniej na ocenę dostateczną. Ocena wystawia nauczyciel; praktyk prowadzący zajęcia tematyczne.
3. Końcowa ocena z zajęć praktycznych jest średnią arytmetyczną ocen z uzyskanych umiejętności w miejscu odbywania zajęć.

Ocena kształtująca:

wykład – brak.

Ocena podsumowująca:

zajęcia praktyczne CSM - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

zajęcia praktyczne - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

wykład – egzamin

Wykłady

Ocena podsumowująca z wykładowej formy realizacji zajęć ocenia opanowanie materiału nauczania oraz pracy własnej studenta.

Egzamin w formie pisemnej z zakresu materiału opisanego w karcie przedmiotu.

Uzyskanie z egzaminu pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej; (min. 61%/ punktów poprawnych odpowiedzi). Skala ocen; 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

Wykład - egzamin:

5,0 – wyróżniający zasób wiedzy, umiejętności opanowane biegle, kompetencje społeczne bardzo wysokie – zaangażowany w czasie zajęć. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,

4,5 (wiedza bardzo duża, umiejętności opanowane bardzo dobrze, kompetencje społeczne bardzo wysokie – student bardzo aktywny. Posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,

4,0 (wiedza duża, umiejętności opanowane dobrze, kompetencje społeczne wysokie – aktywny. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,

3,5 (wiedza zadowalająca, umiejętności opanowane przeciętnie, kompetencje społeczne średnie). Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,

3,0 (wiedza zadowalająca – z brakami, umiejętności opanowane przeciętnie – robi błędy mało istotne, kompetencje społeczne średnie – mała motywacja. Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych,

F – niedostateczny – 2,0 (wiedza niezadowalająca – bardzo duże braki, umiejętności – nie opanowane w sposób prawidłowy, kompetencje społeczne niskie – uwagi. Braki: w wiedzy, w umiejętnościach i w kompetencjach społecznych uniemożliwiają samodzielne wykonywanie czynności ratowniczych.

**INFORMACJA O PRZEWDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C39 Intensywna terapia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	15 h w warunkach symulacji medycznych 15 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, patofizjologii, farmakologii, chorób wewnętrznych, pediatrii, chirurgii, ortopedii z traumatologią oraz ginekologii i położnictwa

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Student ma opanowaną wiedzę na temat: sposobów leczenia chorych na oddziale intensywnej terapii; poznanie zasad postępowania adekwatnego do rozpoznanego stanu zdrowia pacjenta; nabycie umiejętności obserwacji i monitorowania funkcji życiowych, prowadzenia, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych, specjalistycznych metod podtrzymujących życie oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi na oddziale intensywnej opieki medycznej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W28.	problematykę ostrej niewydolności oddechowej	K_W02
C.W29.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole ostrej niewydolności oddechowej, zaostreniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie płucnowej	K_W01 K_W02
C.W46.	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia	K_W01
C.W48.	zasady wykonywania toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego.	K_W01
C.W49.	zasady wykonywania toalety u pacjenta z założoną rurką tracheostomijną i pielęgnacji tracheostomii;	K_W01
C.W57.	wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania;	K_W01
C.W59.	wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej powietrzem lub tlenem, ręcznie lub mechanicznie – z użyciem respiratora i techniki ich wykonywania;	K_W01
C.W60.	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do prowadzenia wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania;	K_W01
C.W63.	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_W01
C.W69.	wskazania do stosowania intensywnej terapii i zasady jej stosowania.	K_W01
C.W98.	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka;	K_W01
C.W104.	zasady wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu.	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.	K_U02

C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii.	K_U02		
C.U12.	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową.	K_U02		
C.U24.	asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów.	K_U04		
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólowe.	K_U02		
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej.	K_U02		
C.U42.	wykonywać konikopunkcję.	K_U02		
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny.	K_U02 K_U06		
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego.	K_U02		
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U02		
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Oddział Intensywnej Terapii – organizacja, zadania, wskazania do leczenia w OIT. Monitorowanie chorych w stanie zagrożenia życia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-02	Ostre stany zagrożenia życia. Wytyczne ERC.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy

TP-03	Ostra niewydolność oddechowa – patofizjologia, objawy, leczenie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-04	Chory z ostrą niewydolnością oddechową metody drażnienia dróg oddechowych przyrządowe i bezprzyrządowe.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-05	Dostępy naczyniowe stosowane w intensywnej terapii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-06	Tlenoterapia – bierna, czynna, wskazania, przeciwwskazania, powikłania.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-07	Ostra niewydolność nerek w OIT. Ciągła terapia nerkozastępcza.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-08	Komunikacja z pacjentem z zastosowaną wentylacją mechaniczną.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-09	Zasady wysuwania podejrzenia, diagnozowanie i orzekanie śmierci mózgu.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
TP-10	Terapia darna problem intensywnej terapii.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	egzamin pisemny – testowy
		Zajęcia praktyczne w CSM		

TP-01	Monitorowanie parametrów życiowych u chorych w OIT.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, instruktaż, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Chory z ostrą niewydolnością oddechową w OIT - metody monitorowania i leczenia.	Zajęcia praktyczne w CSM	opis, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Chory w stanie zagrożenia życia zasady resuscytacji.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, instruktaż, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Respiratoroterapia. podstawowe tryby sztucznej wentylacji płuc i wspomaganie oddychania.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, instruktaż, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		

TP-01	Metody udrażniania dróg oddechowych przyrządowe i bezprzyrządowe. Sztuczna droga oddechowa.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Metody zastępowania funkcji narządów – techniki, aparatura, wskazania, powikłania. Opieka nad dawcą narządów.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Dostępy naczyniowe – rodzaje, sposoby wykonywania, pielęgnacja.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Ból i jego leczenie w intensywnej terapii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-05	Aminy katecholowe w intensywnej terapii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-06	Sedacja i analgesedacja w intensywnej terapii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gaszyński W. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. Wydanie 2 poprawione - 2 dodruk Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2018 2. Smith G. F, Yeung J. (red. nauk.); Gaszyński T. (red. nauk. tłumaczenia): Intensywna terapia – wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2017. Dyk D., Gutysz-Wojnicka A. (red. nauk.) Pielęgniarstwo anestezyjologiczne i intensywnej opieki. Wydawnictwo PZWL Warszawa 2018. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marino P.L, Intensywna terapia. Kübler A. (red. wyd. polskiego) Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2017 2. Kowalik R., Fojt A., Ozierański K, Głowczyńska R. (red. nauk.) Intensywna terapia kardiologiczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2022 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45	
Praca własna studenta			15	

SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W28. C.W29. C.W46. C.W48. C.W69. C.W104.	- egzamin pisemny – test
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W28. C.W29. C.W46. C.W48. C.W49. C.W57. C.W59. C.W60. C.W63. C.W69. C.W104.	- egzamin pisemny – test
3	Przygotowanie do egzaminu	C.W28. C.W29. C.W46. C.W48. C.W49. C.W57. C.W59. C.W60. C.W63. C.W69. C.W104.	- egzamin pisemny – test
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów</u> : brak			
Forma i warunki zaliczenia <u>zajęć praktycznych CSM</u> – zaliczenie cząstkowe			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych w CSM			
2) Zaliczenie udziału w symulacji medycznej w CSM.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.			
Forma i warunki zaliczenia <u>zajęć praktycznych</u> - zaliczenia cząstkowe			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z intensywnej terapii, realizowanych w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.			

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Uzyskanie z egzaminu pisemnego semestrze VI w sesji letniej oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach egzaminu

- Do 50% - ocena 2,0
- 50% – 60% - ocena 3.0
- 60% – 70% ocena 3.5
- 70% – 80% ocena 4.0
- 80% – 90% ocena 4.5
- powyżej 90% – ocena 5.0

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1. Zaliczenie na ocenę w semestrze VI.
2. Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze VI stanowi średnia dwóch ocen: z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych.
3. Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze VI wylicza Koordynator kształcenia praktycznego i przekazuje Koordynatorowi zajęć, który wpisuje ocenę końcową z zajęć praktycznych do protokołu w systemie USOS.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C40 Neurochirurgia	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student ma wiedzę: o budowie i czynności układu nerwowego, o patologii układu nerwowego, o lekach działających na ośrodkowy i obwodowy układ nerwowy, o zasadach postępowania przy wykonywaniu czynności medycznych.

Student zna techniki zabiegów medycznych i posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Student zapamięta i zrozumie podstawowe wiadomości na temat chorób układu nerwowego. Student potrafi samodzielnie udzielać profesjonalnej pomocy osobom z chorobami neurologicznymi.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W37.	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności w udarze mózgu oraz padaczce	K_W01 K_W02
C.W40.	rodzaje badań obrazowych oraz obraz radiologiczny podstawowych chorób	K_W02
C.W95.	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo-mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu.	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U57.	rozpoznawać pewne znamiona śmierci	K_U01
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Podstawowe jednostki chorobowe OUN – diagnostyka, leczenie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne
TP-02	Podstawowe jednostki chorobowe rdzenia kręgowego - diagnostyka, leczenie.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne
TP-03	Urazy ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, postępowanie przedszpitalne i szpitalne.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne
TP-04	Wodogłowie oraz wady wrodzone OUN.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne
TP-05	Przyszłość w neurotraumatologii. Nowe metody diagnostyki i leczenia.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie pisemne
		Ćwiczenia		
TP-01	Stany zagrożenia życia w neurochirurgii. Rokowanie i śmiertelność w neurotraumatologii.	Ćwiczenia	seminarium, metoda przypadków, dyskusja	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
TP-02	Urazy rdzenia kręgowego.	Ćwiczenia	seminarium, metoda przypadków, dyskusja	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne

TP-03	Urazy nerwów obwodowych.	Ćwiczenia	seminarium, metoda przypadków, dyskusja	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pismenne
TP-04	Krwawienie podpajęczynówkowe. Wzmożone ciśnienie śródczaszkowe.	Ćwiczenia	seminarium, metoda przypadków, dyskusja	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pismenne
TP-05	Postępowanie ratunkowe przedszpitalne i szpitalne z poszkodowanym z urazem układu nerwowego.	Ćwiczenia	seminarium, metoda przypadków, dyskusja	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pismenne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sienkiewicz – Jarosz H.: Stany nagłe:neurologia. Warszawa, Medical Tribune Polska, 2020. 2. Lindsay K. W., Callander R., Bone I., Kozubski W. (red.): Neurologia i neurochirurgia. Wrocław, Elsevier Urban & Partner, 2008. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kozubski W. (red. nauk.), Liberski P.: Neurologia: podręcznik dla studentów medycyny. T. 1, T.2. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017 2. Kozubski W. (red. nauk.): Neurologia: kompendium. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W37., C.W40., C.W95., C.U1., C.U10., C.U57., C.U63., C.U65., K5., K6.	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W37., C.W40., C.W95., C.U1., C.U10., C.U57., C.U63., C.U65.	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W37., C.W40., C.W95., C.U1., C.U10., C.U57., C.U63., C.U65.	wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe <u>wykład</u> - brak			
Ocena podsumowująca: <u>ćwiczenia</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych <u>wykład</u> – zaliczenie pisemne Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: C41 Okulistyka		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki kliniczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 h w warunkach symulacji medycznych 5 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie, czynnościach i patologii poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka szczególnie narządu wzroku, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania, udzielania fachowej pomocy leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności ratunkowych i zabiegów medycznych. 2. Student przestrzega zasady etyczne zawarte w Kodeksie Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego. 3. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności ratunkowych i zabiegów medycznych. 			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz udzielania pomocy w wybranych schorzeniach okulistycznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności udzielania pomocy i sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi interwencji/leczenia okulistycznego. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w udzielaniu pomocy medycznej 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W99.	wybrane stany nagłe okulistyczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Mechanizmy nagłego zagrożenia zdrowia i życia pacjenta/poszkodowanego. Ocena stanu pacjenta/poszkodowanego okulistycznego.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-02	Jaskra – objawy, postacie kliniczne, stany nagłe.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-03	Objawy oczne chorób ogólnoustrojowych (cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, RZS).	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-04	Stany nagłe w przebiegu proces w zapalnych.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-05	Nowoczesne metody leczenia operacyjnego chorób narządu wzroku.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Badanie narządu wzroku jako element badania fizykalnego poszkodowanego. Rozpoznawanie stanów patologicznych w obrębie oka.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych

TP-02	Postępowanie w stanach nagłych w przebiegu procesów zapalnych w okulistyce.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Badanie narządu wzroku jako element badania fizykalnego poszkodowanego.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Nagła utrata widzenia.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Przewlekła utrata widzenia.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Stany nagłe przebiegające z objawami „czerwonego oka”.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych

TP-05	Urazy narządu wzroku.	zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Brown Anthony F. T., Cadogan Michael D., Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie.; redakcja wydania polskiego Ładny J. R., Wojewódzka-Żeleznikowicz M.; [tłumaczenie z języka angielskiego: lek. Sonia Nogalska], Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023, Wydanie VIII. Grzybowski A., Okulistyka, Wrocław: Edra Urban & Partner, 2020. Figurska M., Rękas M., Stany nagłe : okulistyka, Warszawa : Medical Tribune Polska, 2019. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Allen R.C., Harper R.A., Okulistyka, Wydawca: Edra Urban & Partner, 2020. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

PRACA WŁASNA STUDENTA

Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1.	Przygotowanie do zajęć	C.W99, C.U1., C.U10., C.U18., C.U65., K5., K6.,	Zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
2.	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W99, C.U1., C.U10., C.U18., C.U65., K5., K6.	Zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
3.	Przygotowanie do zaliczenia	C.W99, C.U1., C.U10., C.U18., C.U65., K5., K6.,	Zaliczenie pisemne

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów: brak

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z okulistyki, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej w semestrze piątym do 50% - ocena 2,0
- > 50% – 60% - ocena 3.0
- > 60% – 70% ocena 3.5
- > 70% – 80% ocena 4.0
- > 80% – 90% ocena 4.5
- powyżej 90% – ocena 5.0

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 2) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z okulistyki, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze V stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych oraz z kompetencji społecznych.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: C42 Laryngologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki kliniczne	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne :	10 h w warunkach symulacji medycznych 5 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach i patologii poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka szczególnie narządu obszar głowy i szyi, a bardziej konkretnie narządów takich, jak nos, gardło, uszy, krtani, zatoki i drobniejsze, pokrewne części struktur głowy i szyi., metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania i udzielania fachowej pomocy, leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności ratunkowych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności ratunkowych, podstawowych i zabiegów medycznych 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz udzielania pomocy w wybranych schorzeniach otolaryngologicznych. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności udzielania pomocy i sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi interwencji/leczenia otolaryngologicznego. 3. Kształtowanie postaw etycznych określonych w Kodeksie Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W100.	wybrane stany nagłe laryngologiczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Metody diagnostyczne w otolaryngologii.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-02	Urazy w obrębie głowy i szyi. Krwawienia w otolaryngologii.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-03	Dusznosc krtaniowa i pozakrtaniowa w otolaryngologii.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-04	Stany zapalne w obrębie głowy i szyi.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-05	Choroby przewlekłe i nowotworowe w otolaryngologii.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
		Zajęcia praktyczne w CSM		

TP-01	Metody diagnostyczne stosowane w otolaryngologii.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Ocena stanu pacjenta i udzielanie pomocy doraźnej w wybranych przypadkach otolaryngologicznych	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Mechanizmy nagłego zagrożenia zdrowia i życia poszkodowanego. Ocena stanu pacjenta w otolaryngologii. Wywiad i badanie laryngologiczne.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Zaopatrywanie krwawienia w obrębie głowy i szyi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Ocena pacjenta pourazowego i pomoc doraźna po urazach głowy i szyi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Ocena pacjenta z dusznością i pomoc doraźna. Procedury przywracające drożność dróg oddechowych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych

TP-05	Ciała obce w obrębie głowy i szyi.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań w trakcie zajęć praktycznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <p>1. Brown Anthony F. T., Cadogan Michael D., Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie.; redakcja wydania polskiego Jerzy Robert Ładny, Marzena Wojewódzka-Żeleznikowicz; [tłumaczenie z języka angielskiego: lek. Sonia Nogalska], Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023, Wydanie VIII.</p>				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1. Czasopisma naukowe, specjalistyczne</p>				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W100., C.U10. C.U44.,C.U65., K5., K6.	Zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W100., C.U10. C.U44.,C.U65., K5., K6.,	Zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W100., C.U10. C.U44.,C.U65., K5., K6.	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów</u> : brak			
2. Forma i warunki zaliczenia <u>zajęć praktycznych</u> :			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z okulistyki, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej w semestrze piątym do 50% - ocena 2,0
  - > 50% – 60% - ocena 3.0
  - > 60% – 70% ocena 3.5
  - > 70% – 80% ocena 4.0
  - > 80% – 90% ocena 4.5
  - powyżej 90% – ocena 5.0

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

- 1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z okulistyki, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze V stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych oraz z kompetencji społecznych.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

- 4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)
- 4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)
- 3,76 – 4,25 – dobry (4,0)
- 3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)
- 3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)
- poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: C43 Urologia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki kliniczne	
Rok studiów: III		Semestr: 6	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:	10 h w warunkach symulacji medycznych 5 h w warunkach rzeczywistych	Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach i patologii poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka szczególnie układu moczowo-płciowego mężczyzny i kobiety, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania i udzielania fachowej pomocy leczenia i rehabilitacji, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności ratunkowych i zabiegów medycznych, Kodeksie Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności i zabiegów medycznych. 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz udzielania pomocy w wybranych schorzeniach układu moczowo-płciowego u kobiety i mężczyzny. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności udzielania pomocy i sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi interwencji/leczenia urologicznego. 3. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w udzielaniu pomocy medycznej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W30.	przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej niewydolności nerek	K_W01 K_W02
C.W47.	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym	K_W01
C.W97.	zasady cewnikowania pęcherza moczowego	K_W01
Umiejętności - potrafi		
C.U4	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Symptomatologia chorób urologicznych.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-02	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (ostra kolka nerkowa, kamica nerki, kamica moczowodu, kamica pęcherza moczowego, kamica cewki moczowej)	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-03	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (łagodny rozrost gruczołu krokowego, neurogenna dysfunkcja dolnych dróg moczowych, urazy układu moczowego i płciowego, nowotwory układu moczowego)	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne

TP-04	Cewnikowanie pęcherza moczowego.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
TP-05	Stany nagłe nieurazowe w urologii.	Wykład	wykład podający/ wykład problemowy	Zaliczenie pisemne
		Zajęcia praktyczne w CSM		
TP-01	Diagnostyka i ocena stanu pacjenta w wybranych schorzeniach urologicznych z uwzględnieniem badania przedmiotowego i podmiotowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-02	Postępowanie przedszpitalne w wybranych schorzeniach urologicznych	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Cewnikowanie pęcherza moczowego.	Zajęcia praktyczne w CSM	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
		Zajęcia praktyczne w warunkach rzeczywistych		
TP-01	Ocena stanu pacjenta w schorzeniach urologicznych z uwzględnieniem badania przedmiotowego i podmiotowego.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

TP-02	Monitorowanie przyrządowe i bez przyrządowe w stanach zagrożenia życia w urologii	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-03	Działania ratunkowe w ostrym zatrzymaniu moczu.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-04	Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach nerek, pęcherza, dróg moczowych i narządów płciowych.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych
TP-05	Podstawowe zabiegi endoskopowe i laparoscopia w urologii.	Zajęcia praktyczne	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność oraz jego zachowań studenta w trakcie zajęć praktycznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Urologia: ilustrowany podręcznik dla studentów i stażystów / redakcja naukowa Tomasz Drewa, Kajetan Juszcak, Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2022.
2. Thurtle D., Biers S., Sut M., Armitage J., Urologia na dyżurze; redakcja [naukowa wydania polskiego Antoniewicz A.], Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2022.

Literatura uzupełniająca:

1. Brown Anthony F. T., Cadogan Michael D., Medycyna ratunkowa: diagnostyka i leczenie.; redakcja wydania polskiego Jerzy Robert Ładny, Marzena Wojewódzka-Żeleznikowicz; [tłumaczenie z języka angielskiego: lek. Sonia Nogalska], Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023, Wydanie VIII.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.W30., C.W47. C.W97., C.U4 C.U10., C.U23. C.U65., K4., K5., K6.	Zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.W30.,C.W47. C.W97., C.U4 C.U10., C.U23. C.U65., K4., K5., K6.	Zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W30.,C.W47. C.W97., C.U4 C.U10., C.U23. C.U65., K4., K5., K6.	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. Forma i warunki zaliczenia <u>wykładów</u> : brak			
2. Forma i warunki zaliczenia <u>zajęć praktycznych</u> :			
1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z okulistyki, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną pracy pisemnej.			
3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej przypisanej do zajęć praktycznych.			

Ocena podsumowująca:

1. Forma i warunki zaliczenia wykładów:

1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej w semestrze piątym do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

2. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych:

1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.

2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć praktycznych z okulistyki, realizowanych w CSM oraz w warunkach rzeczywistych w kontakcie z pacjentem.

Ocenę końcową z całości zajęć praktycznych realizowanych w semestrze V stanowią dwie oceny: ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w CSM oraz ocena końcowa z zajęć praktycznych realizowanych w warunkach rzeczywistych oraz z kompetencji społecznych.

Zasady wyliczenia oceny końcowej:

4,60 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

4,26 – 4,59 – plus dobry (4,5)

3,76 – 4,25 – dobry (4,0)

3,26 – 3,75 – plus dostateczny (3,5)

3,0 – 3,25 – dostateczny (3,0)

poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C44 Medycyna sądowa	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Znajomość podstaw anatomii topograficznej, fizjologii oraz patomorfologii.
2. Podstawy wiedzy w zakresie patomechanizmu chorób i skutków urazów ciała.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zrozumienie roli i zadań medycyny sądowej jako dyscypliny pomostowej. 2. Poznanie podstawowych zasad opiniowania sądowo-lekarskiego. 3. Znajomość zasad dotyczących postępowania na miejscu zdarzenia. 4. Zapoznanie z zasadami zabezpieczania materiału biologicznego do badań dodatkowych. 5. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do wykorzystania zdobytej wiedzy w ratownictwie medycznym. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
C.W43.	zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu	K_W01
C.W.53.	zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych, w tym w przypadku rozpoznania zgonu	K_W01
C.W104.	zasady wysuwania podejrzenia i rozpoznawania śmierci mózgu	K_W01
C.W108.	podstawowe zagadnienia z zakresu medycyny sądowej.	K_W02
Umiejętności - potrafi		
C.U19.	prować dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U33.	interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych	K_U02
C.U34.	rozpoznawać toksydromy	K_U02
C.U54	stosować skale ciężkości obrażeń	K_U02
C.U56	decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia	K_U02
C.U57	rozpoznawać pewne znamiona śmierci	K_U01
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Wykład		
TP-01	Pojęcie śmierci, znamiona śmierci i zasady postępowania na miejscu znalezienia zwłok.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-02	Oględziny i sekcja zwłok ludzkich, oględziny lekarskie i sekcja sądowo - lekarska.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-03	Wybrane zagadnienia genetyki sądowej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-04	Wybrane zagadnienia toksykologii sądowej.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
TP-05	Katastrofy komunikacyjne - postępowanie na miejscu zdarzenia. Obrażenia występujące u ofiar wypadków komunikacyjnych.	Wykład	wykład podający, wykład problemowy	zaliczenie z oceną – test wyboru
		Ćwiczenia		

TP-01	Tanatologia sądowo-lekarska. Rola i udział ratownika medycznego w stwierdzeniu zgonu i udokumentowaniu jego znamion.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-02	Pobieranie i zabezpieczanie materiału biologicznego, który może być przydatny w rozpoznaniu zatrucia oraz innych dowodów rzeczowych do badań toksykologicznych. Pobieranie materiału biologicznego od osób żywych – podstawy prawne i protokół pobrania krwi.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-03	Rodzaje śmierci z uduszenia gwałtownego – mechanizm zgonu, diagnostyka sekcyjna. Broń palna i jej skutki biologiczne. Cechy przyżyciowości obrażeń.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
TP-04	Toksyczność alkoholu etylowego. Prawna definicja stanu nietrzeźwości. Metody oznaczania etanolu w materiale biologicznym i powietrzu wydychanym. Metabolizm alkoholu. Skutki długotrwałego nadużywania i interakcja z innymi związkami chemicznymi. Postępowanie w przypadkach zatruc. Rodzaje środków działających podobnie jak etanol i ich toksyczność. Inne najczęściej spotykane zatrucia (tlenek węgla, glikol etylenowy, metanol, środki ochrony roślin, siarkowodór, kwasy i zasady). Mechanizmy toksycznego działania.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć

TP-05	Sądowo-lekarskie aspekty wypadkowości drogowej. Obrażenia występujące u ofiar wypadków komunikacyjnych. Różnicowanie obrażeń kierowcy i pasażera.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Błąd medyczny / Zdzisław Marek. Kraków: Krakowskie Wydawnictwo Medyczne, 1999 2. Transplantacja w prawie polskim: aspekty karnoprawne / Juliusz Duda. Kraków: Zakamycze, 2004 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polska medycyna sądowa A.D. 2016 - raport konsultanta krajowego. Archives of Forensic Medicine & Criminology / Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii, 2016, Vol. 66 Issue 4, p262-304, 43p. 2. Gryglewski R.: Medycyna sądowa PZWL, Warszawa 2015. 3. Konopka T.: Medycyna sądowa PZWL, Warszawa 2015. 4. Groszek B.: Znaczenie i interpretacja wyników badań toksykologicznych i biochemicznych w postępowaniu z zatrutym pacjentem; The importance and value of the toxicological and biochemical results in the management of the poisoned patient. Przegląd Lekarski, T. 64, nr 4-5, s. 191-193; Kraków 2007 5. Krajewski K.: Kryminologia, kryminalistyka, medycyna sądowa; Criminology, criminalistics, forensic medicine, Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii, T. 51, nr 2, s. 83-92. 6. Medyczo-sądowe oraz prawno-karne aspekty opiniowania i orzekania w przypadkach intoksykacji środkami odurzającymi i działającymi podobnie do etanolu. Archives of Forensic Medicine & Criminology / Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii, 2015 7. Borowska-Solonynko A., Dąbkowska A., Moskała A, Teresiński G.,: Badania radiologiczne u ofiar katastrof masowych - stanowisko Komisji Badań Obrazowych w Medycynie Sądowej działającej przy Polskim Towarzystwie Medycyny Sądowej i Kryminologii Archives of Forensic Medicine & Criminology/Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii, 2018. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U19.,C.U33., C.U34.,C.U54., C.U56.,C.U57., K5.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U19.,C.U33., C.U34.,C.U54., C.U56.,C.U57., K5.	przedstawienie opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej- prezentacja , ocena zachowań i zaangażowania studenta w czasie zajęć
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W43.,C.W53., C.W104., C.W108.	test zaliczeniowy- pisemny
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Wykład : brak

Ćwiczenia:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej.
- 2) Uzyskania oceny co najmniej dostatecznej z kompetencji społecznych.

Ocena podsumowująca:

Wykład:

1). Zaliczenie pisemne - test wyboru

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

Ćwiczenia:

1. Uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej.

Punktacja i kryteria oceny z przygotowania i przedstawienia opracowania wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej:

- 11) 1-3 pkt. – zgodność prezentacji z tematem;
- 12) 1-3 pkt – poprawność merytoryczna;
- 13) 1-3 pkt – aktualność zagadnień;
- 14) 1-3 pkt – atrakcyjność prezentacji multimedialnej;
- 15) 2-3 pkt – atrakcyjność przekazu.

Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt); 4,5 – plus dobry (13 pkt); 4,0 – dobry (11-12 pkt); 3,5 – plus dostateczny (10 pkt); 3,0 – dostateczny (8-9 pkt); 2,0 - niedostateczny (7 pkt i poniżej).

2. Zaliczenie na ocenę pozytywną kompetencji społecznych przypisanych do zajęć.

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia dwóch ocen: ocena z przygotowania i przedstawienia opracowania (prezentacja multimedialna) wskazanego problemu z zakresu medycyny sądowej oraz ocena z kompetencji społecznych.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.1a – Zajęcia do wyboru: Dyspozytor medyczny w systemie ratownictwa medycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia:	Ćwiczenia:
Laboratorium: 30	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki zawodowe:	Praktyki zawodowe:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 30	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada wiedzę z zakresu nauk klinicznych oraz posiada wiedzę i umiejętności z praktyk zawodowych ratownika medycznego.	

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student potrafi dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta 2. Student posiada wiedzę w jaki sposób należy identyfikować wskazania transportu poszkodowanego do centrum urazowego. 3. Student zna kwalifikacje, zadania, sposób i tryb odbywania doskonalenia zawodowego dyspozytora medycznego. 				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U64.	identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu dziecięcego			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.			K_K03
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.			K_K04
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

		Laboratorium		
TP-01	System powiadamiania ratunkowego.	Laboratorium	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgow, pokaz, opis, instruktaż,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-02	Centrum Powiadamiania Ratunkowego (CPR) - organizacja, zadania, funkcjonowanie.	Laboratorium	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgow, pokaz, opis, instruktaż,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-03	Dyspozytor medyczny – kwalifikacje, zadania, sposób i tryb odbywania doskonalenia zawodowego.	Laboratorium	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgow, pokaz, opis, instruktaż,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-04	System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM).	Laboratorium	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgow, pokaz, opis, instruktaż,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
TP-05	Wojewódzki koordynator ratownictwa medycznego.	Laboratorium	dyskusja, metoda sytuacyjna, metoda przypadków, burza mózgow, pokaz, opis, instruktaż,	kolokwium – zaliczenia cząstkowe,
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Liczak T.: Procedury ratunkowe – przedszpitalne tom1. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023. Podlewski R.: Stany zagrożenia życia i zdrowia : schematy postępowania dla ZRM typu P. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021. Guła P.; Machała W.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Aehlert B., Smereka J.: ACLS zaawansowane czynności resuscytacyjne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U64. C.U66. K3. K4.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U64. C.U66. K3. K4.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U64. C.U66. K3. K4.	kolokwium – zaliczenia cząstkowe
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
1. <u>laboratorium</u> - zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych.			
Ocena podsumowująca:			
1. <u>laboratorium</u> - zaliczenie na ocenę co najmniej dostateczną wszystkich zaliczeń cząstkowych w semestrze V przed sesją egzaminacyjną. Oceną końcową jest średnia ocen z wszystkich zaliczeń cząstkowych.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.1b – Zajęcia do wyboru: Telemedycyna i teleopieka w praktyce ratownika medycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
--	--

Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:
Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Język wykładowy: **polski**   Rodzaj zajęć: **nauki kliniczne**

Rok studiów: **III**   Semestr: **5**

Liczba punktów ECTS przypisana
zajęciom: **2**   Koordynator zajęć
Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail

Jednostka organizacyjna: **Wydział Ochrony Zdrowia**

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wiedza i umiejętności praktyczne w zakresie informatyki na poziomie szkoły ponadpodstawowej.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami w zakresie telemedycyny i teleopieki w praktyce ratownika medycznego oraz z systemami informatycznymi wykorzystywanymi w e-zdrowiu, a także ukształtowanie umiejętności praktycznych w zakresie obsługi sprzętu i oprogramowania stosowanego w telemedycynie i teleopiece.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego			K_U02
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych			K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym			K_K04
K5.	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierować się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

		Laboratorium		
TP-01	Obsługa informatycznego systemu dedykowanego telemedycynie i teleopiece.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-02	Przygotowanie pacjenta do korzystania z urządzeń zdanej diagnostyki.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-03	Obsługa zdalnych konsultacji medycznych.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
TP-04	Wykonywanie wybranych badań diagnostycznych w oparciu o system telemedyczny.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ćwiczenia praktycznego
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koenner M., Malinowska A. Telemedycyna - aspekty prawne. Wydawnictwo AsteriaMed, Gdańsk 2020 2. Dokumentacja oprogramowania systemu telemedycznego i teleopieki 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maciejewski R., Zubrzycki J. Inżynieria biomedyczna: telemedycyna. Politechnika Lubelska 2015 (dostępna on-line) 2. Demitrescu T. Telemedycyna. Poradnik dla lekarzy. HELP MED, 2021 3. Szpor G., Świerczyński M., Lipowicz I. Telemedycyna i e-Zdrowie. Prawo i informatyka. Wolters Kluwer, 2019 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	

SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U1., C.U7., C.U18., C.U66.	Sprawdzenie wiedzy i umiejętności w trakcie zajęć laboratoryjnych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1., C.U7., C.U18., C.U66.	Sprawdzenie wiedzy i umiejętności w trakcie zajęć laboratoryjnych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U1., C.U7., C.U18., C.U66., K4., K5.	Prezentacja i omówienie wyników ćwiczeń praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenia cząstkowe z wykonanych ćwiczeń praktycznych			
Ocena podsumowująca: <u>laboratorium</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.2a – Zajęcia do wyboru: Badanie fizykalne w ratownictwie medycznym	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia:	Ćwiczenia:
Laboratorium: 30	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki zawodowe:	Praktyki zawodowe:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 30	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych układów, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji) oraz o udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji. 2. Student posiada podstawowe umiejętności gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji). 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z zagadnieniami przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego pacjentów w różnym wieku, samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego wykonywania badania fizykalnego i oceny stanu zdrowia, a także interpretacji podstawowych badań diagnostycznych oraz oceny i rozpoznania stanów zagrożenia życia. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	ocenić stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalania jego stanu.	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		
TP-01	Badanie podmiotowe i przedmiotowe.	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-02	Badanie stanu ogólnego : wzrost, masa ciała, typ budowy, aktywność ruchowa, mowa, parametry życiowe.	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-03	Elementy badania układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, nerwowego, mięśniowo-szkieletowego, moczowo-płciowego, skóry i węzłów chłonnych	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

TP-04	Badanie stanu psychicznego	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> Douglas G., Nicol F., Robertson C.: Macleod Badanie kliniczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017. Dyk D. (red.): Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2020. Maxwell A. Allan., James Marsh., wydanie pod redakcją F. Kokota.: Wywiad i badanie przedmiotowe. Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2012 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kokot F. (red.): Wywiad i badanie przedmiotowe. Urban & Partner, Wrocław 2004. Kabata J., Kalinowski L., Szczepańska – Konkel M., Angielski S.: Badania laboratoryjne w codziennej praktyce. MAK media, Gdańsk 2005. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Laboratorium	czytanie wskazanej literatury, nabywanie umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U1., C.U10., C.U65., C.U66, K3, K4, K5, K6	zaliczenie umiejętności praktycznych, obserwacja, zaliczenie kompetencji społecznych, refleksja nad postawą studenta

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć”.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z badania fizykalnego, realizowanych w CSM wymienionej w „Dzienniku zajęć praktycznych”.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.2b – Zajęcia do wyboru: USG w ratownictwie medycznym	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Kształcenie w diagnostyce obrazowej wymaga znajomości zagadnień związanych z budową i funkcją ciała człowieka tj. anatomii, fizjologii, oraz patologii.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
<ol style="list-style-type: none"> Przyswojenie i zrozumienie przez studenta podstaw działania wybranych technik diagnostyki obrazowej w medycynie dotyczącej budowy i funkcjonowania organizmu człowieka. W zakresie umiejętności przygotowanie studenta do : <ul style="list-style-type: none"> stosowania procedur przygotowania pacjenta do badań obrazowych; interpretacja wyników badań obrazowych; wykorzystywanie wyników badań do opisu stanu zdrowia oraz planowanie opieki nad pacjentem; Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu diagnostyki obrazowej i zastosowanie poznanej wiedzy w praktyce zawodowej. 				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego			K_U02
C.U62.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego			K_U07
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #

Laboratorium				
TP-01	Podstawy ultrasonografii. Rodzaje, budowa, zastosowanie i obsługa aparatu ultrasonograficznego.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku pokaz praktyczny, instrukcja, praca w parach, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-02	Zasady wykonywania badania ultrasonograficznego w stanach nagłych. Charakterystyka wybranych protokołów badań USG. Interpretacja wyników i dokumentowanie badania USG.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku pokaz praktyczny, instrukcja, praca w parach, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-03	Protokół FAST - wskazania, zasady badania, prezentacja przypadków.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku pokaz praktyczny, instrukcja, praca w parach, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne

TP-04	Protokół FATE - wskazania, zasady badania, prezentacja przypadków.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku pokaz praktyczny, instrukcja, praca w parach, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
TP-05	Wklucia donaczyniowe pod kontrolą ultrasonografii.	Laboratorium	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku pokaz praktyczny, instrukcja, praca w parach, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	Obserwacja podczas zajęć, zaliczenie pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rak M.(red.):POCUS-y: ultrasonografia ratunkowa. PZWL, Warszawa 2021 2. Daniel B., Pruszyński B.: Anatomia radiologiczna: Rtg, TK, MR, USG, S.C. PZWL, Warszawa 2005. 3. Brooks A. (red.): Ultrasonografia w medycynie ratunkowej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2009. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Block B.: Anatomia ultrasonograficzna. Kolorowy atlas. PZWL, Warszawa 2023. 2. Görg Ch., Schmidt G.: Ultrasonografia. MediPage, 2021 3. Braun B., Seitz K.: Ultrasonografia Od wskazania do interpretacji. Edra Urban & Partner, 2020. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem:2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
PRACA WŁASNA STUDENTA			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Laboratorium	przygotowanie do zajęć, czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do zaliczenia	C.U1.;C.U62; C.U65; C.U66; K5.; K6.	Obserwacja w trakcie zajęć Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Uzyskanie oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej z każdej umiejętności zawartej w „Dzienniku Zajęć”.			

Ocena podsumowująca:

II. Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

- 1) Zaliczenie pisemne na ocenę – pytania testowe oraz krótkie ustrukturyzowane pytania obejmujące treści programowe.
- 2) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (powyżej 50% poprawnych odpowiedzi).
- 3) Kryteria oceny zaliczenia pisemnego: Max.20 pkt.

Skala ocen:

Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt

Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt

Dobry (4,0) – 15 -16 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt

Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt

Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.3a – Zajęcia do wyboru: Techniki położnicze i prowadzenie porodu	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne		
Rok studiów: III	Semestr: 5		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa wiedza z zakresu nauk biologicznych, anatomii i fizjologii człowieka			

<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zakresem i charakterem opieki położniczej okołoporodowej w odniesieniu do rodzącej, położnicy i noworodka • przygotowanie do podstawowej oceny stanu zdrowia i sytuacji położniczej rodzącej a także doboru właściwych metod i technik opieki położniczej dostosowanych do jej stanu • kształtowanie umiejętności wykonywania podstawowych technik położniczych i prowadzenia porodu • kształtowanie postawy odpowiedzialności za wykonywane działania i zrozumienia dla problemów zdrowotnych podopiecznych • kształtowanie umiejętności manualnych niezbędnych do opieki położniczej w sali porodowej – prowadzenia porodu prawidłowego i asystowania podczas porodu zabiegowego poznanie specyfiki pracy położnej z rodzącą (i osobą jej towarzyszącą) w zależności od jej stanu, warunków i organizacji pracy w oddziale 		
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U6.	oceniać stan noworodka w skali APGAR	K_U02 K_U03
C.U38.	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora)	K_U02
C.U55.	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierować się dobrem pacjenta	K_K06
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
<p>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA</p>		
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		
TP-01	Postępowanie z rodzącą w I, II, III, IV okresie porodu.	Laboratorium	burza mózgów, obserwacja, pokaz, studium przypadku, pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
TP-02	Postępowanie w stanach nagłych w poszczególnych okresach porodu.	Laboratorium	burza mózgów, obserwacja, pokaz, studium przypadku, pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
TP-03	Ocena stanu ogólnego noworodka i postępowanie z noworodkiem w stanie zagrożenia życia bezpośrednio po urodzeniu.	Laboratorium	burza mózgów, obserwacja, pokaz, studium przypadku, pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,

TP-04	Monitorowanie stanu płodu w czasie porodu.	Laboratorium	burza mózgów, obserwacja, pokaz, studium przypadku, pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
TP-05	Powikłania przebiegu porodu. Postępowanie diagnostyczno- terapeutyczne.	Laboratorium	burza mózgów, obserwacja, pokaz, studium przypadku, pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Troszyński M., Położnictwo: ćwiczenia, Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2009 2. Dudenhausen J. W., Pschyrembel W.: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bień A, Iwanowicz-Palus G. (red.): Techniki położnicze i prowadzenie porodu. PZWL Warszawa 2022. 2. Bręborowicz G. (red.): Położnictwo i ginekologia. Tom I. Położnictwo. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4. C.U6. C.U38. C.U55. C.U66. K5. K6.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4. C.U6. C.U38. C.U55. C.U66. K5. K6.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4. C.U6. C.U38. C.U55. C.U66. K5. K6.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność,
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>laboratorium</u> - zaliczenia cząstkowe 1) Forma i warunki zaliczenia laboratorium: 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej z umiejętności przypisanej do laboratorium w „Dzienniku zajęć praktycznych”. 3) Ocenę końcową wystawia nauczyciel koordynator, który również dokonuje wpisu w protokole w systemie USOS. Ocena końcowa jest średnią ocen ze wszystkich zaliczonych umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowe zasady realizacji zajęć praktycznych zostały określone regulaminie kształcenia praktycznego			

Ocena podsumowująca:

laboratorium - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

1) Zaliczenie na ocenę w semestrze V.

2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć z technik położniczych i prowadzenia porodu wymienionej w „Karcie umiejętności kształcenia w zawodzie ratownika medycznego i „Dzienniku zajęć praktycznych”.

Ocenę końcową z laboratorium w semestrze V stanowi średnia wszystkich ocen cząstkowych wpisanych w „Dzienniku zajęć praktycznych”, tj. oceny z umiejętności oraz oceny z kompetencji społecznych, którą nauczyciel wpisuje do protokołu w systemie USOS

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia.

do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.3b – Zajęcia do wyboru: Techniki radzenia sobie ze stresem	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Wiedza na temat fizjologii stresu z przedmiotu psychologia.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z problematyką stresu, metodami zapobiegania zaburzeń stresowych wśród służb ratowniczych oraz umiejętnościami radzenia sobie ze stresem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego			K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalania jego stanu.			K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.			K_K03
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym			K_K04
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		

TP-01	Czynniki stresogenne w pracy ratownika medycznego. Określenie własnej odporności na stres.	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-02	Konsekwencje fizyczne, psychiczne i społeczne działania stresu.	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-03	Style radzenia sobie ze stresem.	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych
TP-04	Wybrane metody radzenia sobie ze stresem.	Laboratorium	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych, symulacja medyczna, dyskusja	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie zajęć laboratoryjnych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Heszen, I.: Psychologia stresu: korzystne i niekorzystne skutki stresu życiowego. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.
2. Steciwko A., Mastelarz-Migas A.: Stres oraz wypalenie zawodowe: jak rozpoznawać, zapobiegać i leczyć. Wydawnictwo [Elsevier Urban & Partner](#), Wrocław 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Lis-Turlejska M.: Stres traumatyczny: występowanie, następstwa, terapia. Wydawnictwo "Żak", Warszawa 2002.
2. Seyle H.: Stres okiełznany. Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1997

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury, nabywanie umiejętności wykonywanych podczas zajęć	C.U1., C.U10., C.U65., C.U66., K3, K4, K5, K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych, obserwacja, zaliczenie kompetencji społecznych, refleksja nad postawą studenta
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia <u>laboratorium</u> :			
1) Zaliczenie na ocenę - zaliczenie ustne.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych w laboratorium.			
Ocena podsumowująca:			
Forma i warunki zaliczenia <u>laboratorium</u> :			
1) Student w laboratorium wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu problemów i planowaniu działań w celu rozwiązywania problemów.			
2) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się			
Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.4a – Zajęcia do wyboru: Podstawy języka migowego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Podstawowe zasady i techniki komunikowania.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Główny cel kształcenia ma charakter praktyczny, jest nim zapoznanie i przygotowanie studenta do komunikowania się z osobami niesłyszącymi za pomocą języka migowego w stanach zagrożenia życia, w zakresie zabiegów medycznych oraz medycznych czynnościach ratunkowych. 2. Przygotowanie studenta do gromadzenia wywiadu medycznego w stanach zagrożenia życia, oraz innych form pracy w zawodzie ratownika medycznego. Przyswojenie przez studenta umiejętności przekazywania i odczytywania komunikatów gestograficznych, opisów słownych i ilustracji znaków migowych. 3. Zapoznanie studenta ze specyfiką funkcjonowania osoby głuchej w słyszącym społeczeństwie oraz zwrócenie uwagi na punkty krytyczne w komunikacji między słyszącymi i niesłyszącymi. 4. Zapoznanie z tematem kultury Głuchych i komunikacji międzykulturowej. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalania jego stanu.	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Problemy osób głuchych i niedosłyszących	Ćwiczenia	pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, praca w parach, w grupie, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie ustne
TP-02	Alfabet migowy	Ćwiczenia	pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, praca w parach, w grupie, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie ustne
TP-03	Podstawy języka migowego w relacji ratownik – pacjent.	Ćwiczenia	pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, praca w parach, w grupie, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie ustne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Rzeźniczak D.: Podręcznik do nauki polskiego języka migowego. Poziom A1. Poltext, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca:

2. Kosiba O., Grenda P.: Leksykon języka migowego. Silendum Piotr Grenda, Bogatynia 2011

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej

Ćwiczenia	Przygotowanie do zaliczenia Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł Przygotowanie do zajęć,	C.U66.; C.U65.; C.U10.; C.U1.; K3.; K4.; K5.; K6.	1.Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2.Udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania w formie przekazu manualnego.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: brak			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p>1. Forma i warunki zaliczenia <u>ćwiczeń</u>:</p> <p>1) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną sprawdzianu ustnego znajomości znaków, umiejętności tworzenia zdań w PJM, umiejętności odczytywania zdań w PJM .</p> <p>Ocena niedostateczny – student nie opanował przekazanej wiedzy w trakcie zajęć , nie potrafi w sposób prawidłowy przedstawić poznanych znaków.</p> <p>Ocena dostateczny – student w sposób dostateczny opanował przekazaną wiedzę w trakcie zajęć , wykazuje się ograniczoną znajomością znaków ideograficznych, błędy zakłócające płynność przekazu manualnego, (nieprecyzyjny przekaz manualny). Wykazuje dostateczną znajomość problemów osób głuchych i niedosłyszących.</p> <p>Ocena dobra - dobra znajomość znaków polskiego alfabetu palcowego i znaków ideograficznych związanych z wprowadzaną podczas zajęć tematyką, (nieliczne błędy niezakłócające płynności przekazu manualnego w relacji ratownik –pacjent). Wykazuje znaczną wiedzę dt. zagadnień problemów osób głuchych i niedosłyszących.</p> <p>Ocena bardzo dobra - bardzo dobra znajomość znaków polskiego alfabetu palcowego oraz znaków ideograficznych, (precyzyjny i czytelny przekaz informacji zakodowanej w języku migowym), związanych z wprowadzaną podczas zajęć tematyką. Wykazuje pełną wiedzę dt. zagadnień problemów osób głuchych i niedosłyszących.</p>			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.4b – Zajęcia do wyboru: Podstawy radiologii	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student powinien posiadać wiedzę i umiejętności z modułów/przedmiotów: anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej ujętych w programie studiów, w pierwszym i drugim semestrze.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Rozwijanie umiejętności wykonywania samodzielnego lub pod nadzorem lekarza procedur medycznych w pracowniach diagnostyki obrazowej i umiejętności monitorowania stanu pacjenta podczas badań obrazowych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U2.	układać pacjenta do badania obrazowego.			K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.			K_U02
C.U67.	monitorować stan pacjenta podczas badania obrazowego.			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.			K_K04
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		

TP-01	Wstęp do radiologii. Podstawowe techniki i metody diagnostyki obrazowej. Środki kontrastujące w radiologii – wskazania i przeciwwskazania, rodzaje, drogi i techniki podania, możliwe powikłania i ich leczenie. Zgoda pacjenta na podanie środka kontrastującego.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
TP-02	Badania obrazowe – wskazania, przeciwwskazania, możliwe powikłania i ich leczenie. Przygotowanie pacjenta do poszczególnych badań obrazowych. Monitorowanie stanu pacjenta podczas badań obrazowych.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
TP-03	Specyfika badań radiologicznych w stanach zagrożenia życia.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
TP-04	Wybrane choroby, stany nagłe i obrażenia OUN oraz układów: oddechowego, sercowo-naczyniowego, pokarmowego, narządu ruchu, moczowo-płciowego – diagnostyka radiologiczna.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, metoda przypadków, dyskusja	Wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne
TP-05	Podstawy anatomii radiologicznej w różnych badaniach radiologicznych.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte na różnych źródłach wiedzy, dyskusja	Wypowiedź ustna w trakcie zajęć, zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Marchiori D.M. (red.): Radiologia kliniczna. Wydawnictwo Czelej, Warszawa 1999.
2. Pruszyński B. (red.): Diagnostyka obrazowa: podstawy teoretyczne i metodyka badań. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:			
1. Goh V., Andreas A. (red.): Diagnostyka Radiologiczna Obrazowanie W Onkologii. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2017.			
2. Pruszyński B. (red.), Cieszanowski A. (red.): Radiologia Diagnostyka obrazowa RTG TK USG i MR Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
			Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U2., C.U65., C.U67., K4., K5.	Wypowiedz usna w trakcie zajęć, obserwacja zachowań studenta w trakcie ćwiczeń
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U2., C.U65., C.U67.	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U2., C.U65., C.U67.	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.5a – Zajęcia do wyboru: Ratownictwo specjalistyczne	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia: 30	Ćwiczenia:
Laboratorium:	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki zawodowe:	Praktyki zawodowe:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 30	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	
Wymagania wstępne i dodatkowe: Student posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii – zakres szkół ponadpodstawowych	

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu.				
2. Student posiada wiedzę na temat mechanizmów regulujących i kontrolujących procesy fizjologiczne. Wykorzystuje ją w celu odróżnienia stanu zdrowia od choroby.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.			K_K04
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	KSRG – organizacja, jednostki systemu, zasady współdziałania z systemem PRM.	Ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru

TP-02	Ratownictwo wodne, techniczne, wysokościowe, chemiczno-ekologiczne. Działania poszukiwawczo-ratownicze.	Ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-03	Współdziałanie służb ratowniczych na miejscu wypadku komunikacyjnego.	Ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-04	Specjalistyczne grupy ratownicze organizowane przez Państwową Straż Pożarną i inne podmioty - wyposażenie i wyszkolenie ratowników. WOPR, GOPR, TOPR.	Ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
TP-05	Rozpoznawanie sytuacji, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego, dyspozytorem medycznym lub wojewódzkim koordynatorem ratownictwa medycznego.	Ćwiczenia	Dyskusja, opis przypadku, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Zaliczenie pisemne- test wielokrotnego wyboru
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece)				
<ol style="list-style-type: none"> Podlasin A.: Taktyczne ratownictwo medyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019. Czerwiński M., Makowiec P.: Podstawy ratownictwa taktycznego. Difin, Warszawa 2022. 				
Literatura uzupełniająca:				
<ol style="list-style-type: none"> Pousada L., Harold H i wsp.: Medycyna Ratunkowa. Wydawnictwo Medyczne Urban Partner, Wrocław 2005. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	

Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U66.	Praca pisemna/prezentacja
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U66.	Praca pisemna/prezentacja
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U66.	Praca pisemna/prezentacja
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			
Ocena podsumowująca: <u>ćwiczenia</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.5b – Zajęcia do wyboru: Stany nagłe w neonatologii	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu pediatrii.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Student posiędzie wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu stanów nagłych w neonatologii.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta			K_U02
C.U6.	oceniać stan noworodka w skali APGAR			K_U02 K_U03
C.U38.	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora)			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierować się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Badanie noworodka zdrowego i chorego.	Ćwiczenia	Korzystanie z różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne

TP-02	Niewydolność oddechowa i niewydolność krążenia u noworodka. Metody wspomagania oddechu. Przetrwale nadciśnienie płucne.	Ćwiczenia	Korzystanie z różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-03	Zakażenia u noworodka - wrodzone, nabyte. Posocznica noworodkowa, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.	Ćwiczenia	Korzystanie z różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-04	Wady wrodzone – rozpoznawanie, ocena dojrzałości noworodka. Wcześnieactwo i jego specyfika.	Ćwiczenia	Korzystanie z różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-05	Zaburzenia przewodu pokarmowego. Zasady żywienia noworodka zdrowego i chorego. Terapia żywieniowa enteralna i parenteralna.	Ćwiczenia	Korzystanie z różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kordek A. (red): Stany nagłe: neonatologia. Wyd Medical Tribune Polska. Warszawa 2019.
2. Świetliński J., Kosmala K., Musialik-Świetlińska E., Pietras K., Wilk-Tyl J.: Neonatologia i opieka nad noworodkiem. 1. PZWL. Warszawa 2016.
3. Świetliński J., Baranowska E. i wsp.: Neonatologia i opieka nad noworodkiem. 2. PZWL. Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Szczapa J. (red): Neonatologia. PZWL. Warszawa 2015

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4, C.U6, C.U38, C.U66	Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4, C.U6, C.U38, C.U66	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4, C.U6, C.U38, C.U66	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			
Ocena podsumowująca: <u>ćwiczenia</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.6a – Zajęcia do wyboru: Ostre zatrucia w praktyce ratownika medycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	
Studia niestacjonarne	
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia: 30	Ćwiczenia:
Laboratorium:	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki zawodowe:	Praktyki zawodowe:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 30	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, opieki nad pacjentami z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, roli ratownika medycznego w procesie diagnozowania i leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej ratownika medycznego; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych. 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student nabędzie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi postępowania diagnostyczno-terapeutycznego z powodu ostrych zatruc. 2. Student nabędzie kompetencje społeczne zgodne z zasadami etyki zawodowej ratownika medycznego niezbędne w sprawowaniu opieki nad chorymi wymagającymi postępowania diagnostyczno-terapeutycznego z powodu ostrych zatruc. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U33.	interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych	K_U02
C.U34.	rozpoznawać toksydromy	K_U02
C.U35.	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci	K_U04
C.U36.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierować się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA!		
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		
TP-01	Ostre zatrucia w praktyce ratownika medycznego. Rodzaje. Przyczyny. Toksydromy. Odtrutki.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Ostre zatrucia lekami - zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Ostre zatrucia alkoholami - zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Ostre zatrucia tlenkiem węgla - zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktażem, ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-05	Ostre zatrucia u dzieci - zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, pokaz z instruktążem, ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kleszczyński J. (red.): Stany nagłe u dzieci. Wyd. PZWL, Warszawa 2017. 2. Łukasik-Głębocka M. (red.): Ostre zatrucia w praktyce ratownika medycznego. Wyd. PZWL, Warszawa 2018. 3. Panasiuk L., Król M., Szponar E., Szponar J.: Ostre zatrucia. Praktyka lekarza rodzinnego. Wyd. PZWL, Warszawa 2022. 4. Gucwa J., Ostrowski M. (red.): Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018. 5. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wyd. PZWL, Warszawa 2017. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia. PZWL, Warszawa 2018. 2. Wytyczne Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej (z roku 2021) wersja on-line na stronie www.prc.krakow.pl 3. Kózka M., Maślanka M., Rumian B. (red.): Pielęgniarstwo ratunkowe. PZWL, Warszawa 2013. 4. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2016 . 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			30	
Praca własna studenta			30	
SUMA GODZIN:			60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta			1

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U4.; C.U33.; C.U34.; C.U35.; C.U36.; K5.; K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4.; C.U33.; C.U34.; C.U35.; C.U36.; K5.; K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, udział w symulacji medycznej

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

ćwiczenia - zaliczenia cząstkowe

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.6b – Zajęcia do wyboru: Etyka resuscytacji	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- wiedza – zna podstawową terminologię z zakresu podstaw ratownictwa medycznego i psychologii.
- umiejętności – potrafi w podstawowym stopniu wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł;

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu etyki zawodu ratownika medycznego oraz doskonalenie umiejętności rozwiązywania dylematów etycznych.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U38.	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora)			K_U02
C.U56.	decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia			K_U02
C.U57.	rozpoznawać pewne znamiona śmierci			K_U01
C.U62	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego			K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierować się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		

TP-01	Uwzględnienie decyzji o niepodjęciu RKO w planach leczenia stanów nagłych. Prawa człowieka w kontekście resuscytacji i decyzji końca życia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Zaliczenie pisemne
TP-02	Podstawowe zasady etyki medycznej: autonomia pacjenta jako jednostki, działanie na korzyść pacjenta, nieszkodzenie pacjentowi (nieczynienie krzywdy) oraz zasada sprawiedliwości.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Zaliczenie pisemne
TP-03	Terapia daremna. Oświadczenia woli.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Zaliczenie pisemne
TP-04	Praktyczne aspekty pozaszpitalnego i wewnątrzszpitalnego NZK.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Zaliczenie pisemne
TP-05	Komunikacja. Obecność rodziny w czasie RKO. Zawiadamianie o śmierci. Dokumentacja zlecenia DNAR w historii choroby pacjenta.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu wiedzy studium indywidualnego przypadku	Zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Monge M.A. (red.) Etyka w medycynie: ujęcie interdyscyplinarne Wydawnictwo MediPage, Warszawa 2012.
2. Andres J. (red): Wytyczne 2015 Resuscytacji Krążeniowo Oddechowej Europejska i Polska Rada Resuscytacji.

Literatura uzupełniająca:

1. Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego przyjęty na I Ogólnopolskim Kongresie Ratowników Medycznych, 11- 12 października 2013 r.
2. USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym
3. Napiórkowska-Orkisz M, Olszewska J. Etyka w resuscytacji. Piel Pol. 2017;3(65):514–517.

III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U38. C.U56. C.U57. C.U62	Obserwacja podczas ćwiczeń Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U38. C.U56. C.U57. C.U62	Obserwacja podczas ćwiczeń Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U38. C.U56. C.U57. C.U62	Obserwacja podczas ćwiczeń Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć			
2. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej kompetencji społecznej.			

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Zaliczenie pisemne na ocenę w semestrze szóstym. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (min. 51,0% poprawnych odpowiedzi).

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.7a – Zajęcia do wyboru: Stany nagłe w geriatricznym	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę i umiejętności i kompetencje społeczne z przedmiotów wchodzących w zakres nauk klinicznych oraz anatomii i fizjologii realizowanych we wcześniejszych semestrach kształcenia.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Pozyskanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu stanów nagłych w geriatricii.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi				
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych			K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta			K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegać i rozpoznawać własne ograniczenia, dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierować się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		
TP-01	Podstawy oceny i postępowania w stanach nagłych w geriatricii. Komunikacja z osobą starszą. Problemy komunikacyjne związane z zaburzeniami psychicznymi – demencja, majaczenia, otępienia, depresja starcza.	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne

TP-02	Wybrane stany nagłe: omdlenia, zawroty głowy, udar i przemijające ataki niedokrwienne, duszność, ból w klatce piersiowej.	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-03	Stany nagłe w przebiegu zaburzeń metabolicznych.	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-04	Stany nagłe w przebiegu chorób narządów jamy brzusznej.	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne
TP-05	Urazy u osób starszych – postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Ćwiczenia	Zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, dyskusja	Zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Broczek K., Jankowski K. (red): Stany nagłe: geriatrya. Wyd. Medical Tribune Polska; Warszawa 2018.
2. Kostka T.(red.): Stany nagłe w geriatryi. Wyd. Edra Urban & Partner. Wrocław 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Sobieszkańska E.: (red): Geriatrya. Wyd. Edra Urban & Partner. Wrocław 2018.
2. Religa D., Derejczyk J. (red.): Drogowskazy w geriatryi. PZWL, Warszawa 2021

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

	Liczba punktów ECTS
--	----------------------------

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U7, C.U66	Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U7, C.U66	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U7, C.U66	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			
Ocena podsumowująca: <u>ćwiczenia</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia Do 50% - ocena 2,0 > 50% – 60% - ocena 3.0 > 60% – 70% ocena 3.5 > 70% – 80% ocena 4.0 > 80% – 90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: C45.7b – Zajęcia do wyboru: Organizacja systemu ratownictwa medycznego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student posiada podstawową wiedzę dotyczącą zagadnień związanych z instytucjami i jednostkami funkcjonującymi w ramach systemów ratownictwa. Posiada umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł oraz jest gotowy do poszukiwania, systematyzowania oraz prezentowania wiedzy z zakresu ratownictwa medycznego.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Usystematyzowanie studentowi podstawowej wiedzy związanej z zasadami funkcjonowaniem ratownictwa medycznego w Polsce i na świecie oraz zasad współdziałania jednostek ratownictwa niemedycznego (WOPR, TOPR, GOPR, PCK, Straż Pożarna i innych) z zespołami ratownictwa medycznego. Przedstawienie struktury systemu Zintegrowanego Ratownictwa Medycznego. 2. Przedstawienie studentowi roli i funkcji Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w strukturze szpitala. 3. Zapoznanie studenta z zadaniami i obowiązkami ratownika medycznego w systemie. 4. Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu organizacji systemu ratownictwa medycznego 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U59.	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U04
C.U64.	identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K05
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Organizacja, funkcjonowanie i finansowanie systemu PRM.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-02	Jednostki systemu PRM.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-03	Jednostki współdziałające i jednostki współpracujące z systemem PRM.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru

TP-04	Wojewódzki plan działania systemu PRM.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
TP-05	Centrum urazowe i centrum urazowe dla dzieci – organizacja, kryteria kwalifikacji.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz praktyczny, instrukcja, ćwiczenia praktyczne, dyskusja, prezentacja multimedialna wybranego zagadnienia	zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym 2. Wybrane akty wykonawcze do Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym – wykaz podany przez prowadzącego 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ładny J.R.(red.): Medycyna ratunkowa : zabiegi i procedury. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023. 2. Guła P.(red.): Postępowanie w obrażeniach ciała w praktyce SOR. PZWL, Warszawa 2021. 3. Guła P.(red.): Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. PZWL, Warszawa 2021. 4. Jakubaszko J.: ABC postępowania w urazach. Górnicki WM, Wrocław 2003 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	

Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		30	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1
	Praca własna studenta		1
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Ćwiczenia	Przygotowanie do zaliczenia Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł Przygotowanie do zajęć,	C.U59.; C.U64.; C.U66.; K4.; K5.	1. Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach. 2. Zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>ćwiczenia</u> - zaliczenia cząstkowe			

Ocena podsumowująca:

ćwiczenia - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

1. Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1) Zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru zawierający 20 pytań z zakresu treści programowych przypisanych do zajęć. Czas rozwiązania testu 20 minut. Za każdą prawidłową odpowiedź student uzyska jeden punkt, a za nieprawidłową odpowiedź 0 punktów. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie oceny pozytywnej – co najmniej dostatecznej (powyżej 50% poprawnych odpowiedzi).

2) Kryteria oceny zaliczenia pisemnego: Max. 20 pkt

Skala ocen:

Bardzo dobry (5,0) – 19-20 pkt

Plus dobry (4,5) – 17-18 pkt

Dobry (4,0) – 15 -16 pkt

Plus dostateczny (3,5) – 13-14 pkt

Dostateczny (3,0) – 10-12 pkt

Niedostateczny (2,0) – poniżej 10 punktów

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D46 Zespół ratownictwa medycznego – praktyka wakacyjna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	168	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	168	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, farmakologii, chorób wewnętrznych, pediatrii, chirurgii, procedur ratunkowych przedszpitalnych, podstawowych zabiegów medycznych oraz posiada wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności ratunkowych

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Student ma opanowaną wiedzę na temat; sposobów podejmowania podstawowych czynności ratunkowych, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych, potrafi sprawować opiekę nad pacjentem transportowanym przez zespół ratunkowy i okazuje empatię w relacjach z pacjentem		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U25.	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	K_U01
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych	K_U02
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólne	K_U02
C.U35.	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci	K_U04
C.U59.	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U04
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06
C.U61.	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych	K_U02
C.U62	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07

C.U64	identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego	K_U02		
C.U66	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Zespół ratownictwa medycznego – organizacja i współpraca z innymi jednostkami PRM i jednostkami współpracującymi z systemem PRM, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych. Karta MCR, karta wyjazdowa.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-02	Farmakoterapia, leczenie przeciwbólowe w ZRM.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w przypadku obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Postępowanie na miejscu zdarzenia z pacjentem urazowym. Badanie urazowe ITLS.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	BLS/AED, ALS, EPALS w ZRM.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Postępowanie na miejscu zdarzenia z pacjentem nieurazowym. Badanie podmiotowe i przedmiotowe.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-07	Identyfikowanie na miejscu zdarzenia sytuacji narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne. Postępowanie w przypadku wyjazdu do pacjenta z COVID-19 lub w kwarantannie. Posługiwanie się środkami ochrony osobistej.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Przygotowanie pacjenta do transportu. Transportowanie pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych. Monitorowanie pacjenta podczas transportu.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Współpraca z innymi jednostkami PRM i jednostkami współpracującymi z systemem PRM. Współpraca z dyspozytorem medycznym, SOR, CU.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Identyfikowanie na miejscu zdarzenia kryteriów kwalifikacji do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci, ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Zespół urazowy w praktyce / redakcja naukowa Krzysztof Karwan, Przemysław Guła, Małgorzata Rak. Wydanie I. - Warszawa: PZWL, 2019
2. Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów / Mariusz Goniewicz. Wyd. 1, 5 dodr.). - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016
3. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia / Wojciech Gaszyński. Wyd. 2 poprawione - 1 dodruk - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Leki w ratownictwie medycznym / redakcja naukowa Jacek Kleszczyński, Marcin Zawadzki. Wydanie 2 - 5 dodruk. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019
2. Pielęgniarstwo ratunkowe / red. nauk. Maria Kózka, Barbara Rumian, Marek Maślanka; [aut. Leszek Brongel et al.]. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013
3. Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej: repetytorium / Wojciech Gaszyński. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	168
Praca własna studenta	12
SUMA GODZIN:	180

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U1., C.U7., C.U19., C.U25., C.U28., C.U29., C.U35., C.U59., C.U60., C.U61., C.U62, C.U64	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1., C.U7., C.U19., C.U25., C.U28., C.U29., C.U35., C.U59., C.U60., C.U61., C.U62, C.U64	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U1., C.U7., C.U19., C.U25., C.U28., C.U29., C.U35., C.U59., C.U60., C.U61., C.U62, C.U64, K2., K3., K5., K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D47 Szpitalny oddział ratunkowy (SOR) – praktyka wakacyjna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	168	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	168	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Zaliczenie treści programowych z I roku studiów z zakresu podstawowych zabiegów medycznych, technik zabiegów medycznych, procedur ratunkowych przedszpitalnych oraz medycznych czynności ratunkowych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<p>Celem realizacji zajęć z przedmiotu jest przygotowanie studenta do poszerzenia wiedzy w zakresie sprawowania opieki nad pacjentem w trakcie działań ratunkowych oraz organizacji opieki nad pacjentem w trakcie wykonywania medycznych czynności ratunkowych w warunkach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.</p> <p>Kształtowanie i doskonalenie umiejętności w zakresie techniki zabiegów i medycznych czynności ratunkowych. Kształtowanie postawy studenta do systematycznego pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności oraz przekonania o znaczeniu wiedzy i umiejętności z techniki zabiegów w praktyce zawodowej ratownika medycznego.</p>		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie	K_U02
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U21.	oznaczać stężenie glukozy z użyciem glukometru	K_U02
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych	K_U02
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólne	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U49.	wykonywać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu	K_U02
C.U50.	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	K_U02

C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Szpitalny oddział ratunkowy - organizacja, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych. Aseptyka i antyseptyka.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Wykonywanie badania fizykalnego pacjenta.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Farmakoterapia i płynoterapia w SOR. Leczenie przeciwbólowe w SOR.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Pobieranie krwi do badań laboratoryjnych oraz zabezpieczanie materiału do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Oznaczanie glikemii.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Wykonywanie dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Przygotowanie pacjenta do transportu na inny oddział szpitala. Monitorowanie pacjenta podczas transportu.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Wykonywanie elektrokardiogramu i interpretowanie go w podstawowym zakresie.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Wykonywanie tlenoterapii w tym z użyciem respiratora.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Pielęgniarstwo ratunkowe / red. nauk. Maria Kózka, Barbara Rumian, Marek Maślanka; [aut. Leszek Brongel et al.]. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013
2. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia / Wojciech Gaszyński, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Algorytmy diagnostyczne i lecznicze w praktyce SOR / redakcja naukowa Leszek Brongel, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2022
2. Niezbędnik lekarza dyżurnego SOR = Vademecum doctoris oeci casu emergentiae periclitantium / redakcja naukowa Janusz Springer, Jacek Kleszczyński, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		168	
Praca własna studenta		12	
SUMA GODZIN:		180	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,6
	Praca własna studenta		0,4
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U10., C.U13., C.U14., C.U18., C.U19., C.U20., C.U21., C.U27., C.U28., C.U29., C.U43., C.U49., C.U50., C.U66.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U10., C.U13., C.U14., C.U18., C.U19., C.U20., C.U21., C.U27., C.U28., C.U29., C.U43., C.U49., C.U50., C.U66.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U10., C.U13., C.U14., C.U18., C.U19., C.U20., C.U21., C.U27., C.U28., C.U29., C.U43., C.U49., C.U50., C.U66., K2., K3., K5., K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

praktyki zawodowe – Zaliczenie z oceną

1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D48 Oddział anestezjologii i intensywnej terapii – praktyka wakacyjna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 6	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	164	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	164	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii uzyskane we wcześniejszych etapach kształcenia.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Student ma opanowaną wiedzę na temat: sposobów leczenia chorych na oddziale intensywnej terapii; poznanie zasad postępowania adekwatnego do rozpoznanego stanu zdrowia pacjenta; nabywanie umiejętności obserwacji i monitorowania funkcji życiowych, prowadzenia, podstawowych zabiegów resuscytacyjnych, specjalistycznych metod podtrzymujących życie oraz potrafi sprawować opiekę nad chorymi na oddziale intensywnej opieki medycznej i okazuje empatię w relacjach z pacjentami		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii	K_U02
C.U12.	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową	K_U02
C.U15.	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy	K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego	K_U02
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej	K_U02
C.U42.	wykonywać konikopunkcję	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego	K_U02
C.U56.	decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia	K_U02
C.U57.	rozpoznawać pewne znamiona śmierci	K_U01

C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K.2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K.3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K.5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K.6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
			Praktyki zawodowe	
TP-01	Wykonywanie badania fizykalnego pacjenta.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	ALS, PALS w OAiOT.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Farmakoterapia i płynoterapia w OAiOT.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Stany zagrożenia życia w OAiIT.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Monitorowanie czynności układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Monitorowanie stanu ogólnego pacjenta metodami nieinwazyjnymi. Interpretowanie wyników badań.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Wykonywanie konikopunkcji.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-08	Wykonywanie intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Wykonywanie wentylacji zastępczej z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Wykonywanie tlenoterapii w tym z użyciem respiratora.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-11	Wykonywanie zgłębnikowania żołądka.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-12	Wykonywanie cewnikowania pęcherza moczowego.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Anestezjologia i intensywna terapia* / red. Bogdan Kamiński, Andrzej Kübler; Janusz Andres [et al.]. Wyd. 1 dodr. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2002
2. *Anestezjologia i intensywna opieka: klinika i pielęgniarstwo: podręcznik dla studiów medycznych* / redakcja naukowa Laura Wołowicka i Danuta Dyk; [autorzy Janusz Andres i 47 pozostałych]. Wydanie 1, 6 dodruk. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014

Literatura uzupełniająca:

1. *Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki* / redakcja naukowa Danuta Dyk, Aleksandra Gutysz-Wojnicka. Wydanie 1- 1 dodruk - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018
2. *Wentylacja mechaniczna: teoria i praktyka* / pod redakcją Dariusza Maciejewskiego i Katarzyny Wojnar-Gruszki. [Bielsko-Biała]: ?-Medica Press, 2016

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	164
Praca własna studenta	16
SUMA GODZIN:	180

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 6	5,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4., C.U9., C.U10., C.U11., C.U12., C.U15., C.U18., C.U20., C.U22., C.U23., C.U30., C.U41., C.U42., C.U43., C.U45., C.U56., C.U57., C.U65.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4., C.U9., C.U10., C.U11., C.U12., C.U15., C.U18., C.U20., C.U22., C.U23., C.U30., C.U41., C.U42., C.U43., C.U45., C.U56., C.U57., C.U65.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4., C.U9., C.U10., C.U11., C.U12., C.U15., C.U18., C.U20., C.U22., C.U23., C.U30., C.U41., C.U42., C.U43., C.U45., C.U56., C.U57., C.U65., K.2., K.3., K.5., K.6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D49 Oddział chirurgii – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	60	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, opieki nad pacjentami z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, metodach gromadzenia informacji pacjencie, udziale ratownika medycznego w procesie diagnozowania i leczenia pacjentów z wybranymi schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej ratownika medycznego; 2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych oraz sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentami z wybranymi schorzeniami wymagającymi leczenia chirurgicznego, zdobyte podczas zajęć praktycznych z zakresu chirurgii. 		
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie oraz doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia chirurgicznego oraz przygotowania chorych do samoopieki i samopielegnacji. 2. Kształtowanie oraz doskonalenie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej ratownika medycznego. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U24.	asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów	K_U04
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U31.	rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu	K_U01
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02

C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06		
C.U51.	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06		
C.U53.	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu	K_U02		
C.U54.	stosować skale ciężkości obrażeń	K_U02		
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06		
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02		
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
			Praktyki zawodowe	

TP-01	Oddział chirurgii – organizacja, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Wywiad i badanie fizykalne w chirurgii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych u pacjentów chirurgicznych.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Leki stosowane u pacjentów chirurgicznych - przede wszystkim w stanach zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-05	Podstawy klinicznej symptomatologii chirurgicznej.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Rany - rodzaje, sposoby zaopatrzenia chirurgicznego, aseptyka i antyseptyka.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Postępowanie chirurgiczne w przypadku obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Chirurgia układu pokarmowego: ostry brzuch, niedrożność przewodu pokarmowego, krwawienia do przewodu pokarmowego, zapalenia otrzewnej.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-09	Wybrane chirurgiczne choroby przewlekłe (zakrzepica żył głębokich, nowotwory, przewlekła choroba nerek, choroby zapalne jelit).	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Transplantologia. Wskazania, przeciwwskazania, powikłania transplantacji narządów. Czynności przygotowawcze do transplantacji narządów.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bączyk G., Kapała W. (red.): Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2018. 2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023. 3. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2020. 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019. 2. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008. 3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2014. 4. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wyd. 1. PZWL, Warszawa 2016. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			60	

Praca własna studenta		0	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
			Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	2
	Praca własna studenta		0
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.U1., C.U4., C.U7., C.U9., C.U10., C.U18., C.U24., C.U30., C.U31., C.U37, C.U44., C.U51., C.U53., C.U54., C.U60., C.U63., C.U65.. K2., K3., K5., K6.	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1., C.U4., C.U7., C.U9., C.U10., C.U18., C.U24., C.U30., C.U31., C.U37, C.U44., C.U51., C.U53., C.U54., C.U60., C.U63., C.U65.. K2., K3., K5., K6.	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D50 Oddział ortopedyczno-urazowy – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki kliniczne
Rok studiów: III	Semestr: 5
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	50	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, opieki nad pacjentami z zaburzeniami podstawowych układów człowieka, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika w procesie diagnozowania i leczenia pacjentów z wybranymi schorzeniami ortopedycznymi oraz urazami wymagającymi leczenia w oddziale urazowo-ortopedycznym, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych zabiegów medycznych, zasadach etyki zawodowej ratownika medycznego;
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych zabiegów medycznych oraz sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentami ze schorzeniami ortopedycznymi oraz urazami wymagającymi leczenia w oddziale urazowo-ortopedycznym, zdobyte podczas zajęć praktycznych z zakresu ortopedii i traumatologia narządu ruchu.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Kształtowanie i doskonalenie umiejętności sprawowania profesjonalnej opieki nad chorymi wymagającymi leczenia schorzeń narządu ruchu oraz urazów narządu ruchu, czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, miednicy i przygotowania chorych do samoopieki i samopielęgnacji.
2. Kształtowanie oraz doskonalenie kompetencji społecznych zgodnych z zasadami etyki zawodowej ratownika medycznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U37.	wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U02
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U63.	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02

Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta			K_K02
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.			K_K03
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Stany nagłe w ortopedii epidemiologia, objawy, przebieg i sposoby postępowania ratunkowego.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	Zabiegi podstawowe w ortopedii. Techniki zaopatrywania najczęstszych obrażeń	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-03	Zabiegi podstawowe w ortopedii. Techniki zakładania gipsu i szyny.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Zabiegi podstawowe w ortopedii. Techniki podawania znieczulenia i wykonywania repozycji po urazie.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-05	Zabiegi podstawowe w ortopedii - alternatywne sposoby wykonania poszczególnych zabiegów.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Obrażenia czaszkowo-mózgowe: epidemiologia, mechanizm urazu, objawy, przebieg i sposoby postępowania ratunkowego.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-07	Obrażenia klatki piersiowej, jamy brzusznej: epidemiologia, mechanizm urazu, objawy, przebieg i sposoby postępowania ratunkowego.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Obrażenia kręgosłupa, rdzenia kręgowego, miednicy: epidemiologia, mechanizm urazu, objawy, przebieg i sposoby postępowania ratunkowego.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Leczenie operacyjne w ortopedii: najczęstsze metody w kontekście typowych problemów klinicznych, opieka okołoperacyjna i monitorowanie stanu pacjenta, metody oceny stopnia nasilenia bólu, zasady leczenia ran, aseptyka i antyseptyka, profilaktyka zakażeń.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Nieoperacyjne metody leczenia stosowane w ortopedii.	Praktyki zawodowe	kształtowanie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie, praca indywidualna	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Bączyk G., Kapała W. (red.): Podstawy kliniczne oraz pielęgowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2018.
2. Dziechciaż M.: Podstawowe czynności pielęgnacyjne i zabiegi medyczne – podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL, Warszawa 2023.
3. Głuszek S. (red.): Chirurgia Podstawy. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2019.
4. Ścisło L. (red.): Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL, Warszawa 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T.: Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego. Continuo, Wrocław 2008.
2. Walewska E., Ścisło L.(red.) Procedury pielęgniarские w chirurgii. Wyd. 1. PZWL, Warszawa 2016.
3. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wyd. 2. PZWL, Warszawa 2014.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4., C.U10., C.U18., C.U30., C.U37, C.U44., C.U63., C.U65.. K2., K3., K5., K6.	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4., C.U10., C.U18., C.U30., C.U37, C.U44., C.U63., C.U65.. K2., K3., K5., K6.	- zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			
Ocena podsumowująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych			
Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:			
1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,			
2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;			
3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;			
4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			
5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:			
5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)			
4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)			
4,0 – dobry (11 pkt.)			
3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)			
3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)			
2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D51 Oddział chorób wewnętrznych – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	50	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student powinien posiadać wiedzę i umiejętności z modułów/przedmiotów takich jak: anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, choroby wewnętrzne z elementami onkologii, podstawowe zabiegi medyczne, psychologia, etyka zawodowa, prawo medyczne, które są ujęte w programie kierunku studiów – Ratownictwo medyczne.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Rozwijanie umiejętności wykonywania samodzielnego lub w zespołach specjalistycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe wobec pacjentów hospitalizowanych w oddziale chorób wewnętrznych oraz kształtowanie kompetencji społecznych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U7.	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem	K_U02
C.U8.	oceniać stan świadomości pacjenta	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii,	K_U02
C.U16.	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U19.	przewodzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności	K_U02
C.U28.	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych	K_U02
C.U32.	monitorować czynności życiowe podczas badania diagnostycznego	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U66.	dostosowywać postępowanie do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Oddział chorób wewnętrznych – organizacja, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyka chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-02	Wywiad i badanie fizykalne w chorobach wewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-03	Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych w chorobach wewnętrznych.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Leki stosowane w stanach zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Symptomatologia i diagnostyka różnicowa stanów zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-06	Stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych – w hipertensjologii, endokrynologii, gastroenterologii, hematologii, nefrologii, geriatrici).	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-07	Stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych – pulmonologii (obrzęk płuc, zatorowość płucna, stan astmatyczny, zaostrzenie POChP, ostra niewydolność oddechowa-ARDS, ostre uszkodzenie płuc – ALI)).	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-08	Stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych – stany nagłe u pacjenta z chorobą nowotworową.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-09	Wybrane internistyczne choroby przewlekłe (ze szczególnym uwzględnieniem endokrynologii, gastroenterologii, pulmonologii, hematologii, nefrologii i geriatrii).	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-10	Zasady nieinwazyjnego monitorowania pacjenta w oddziale chorób wewnętrznych podczas czynności medycznych i diagnostycznych.	Praktyki zawodowe	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia praktyczne, studium przypadku	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Interna Szczeklika. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2021 i 2017.
2. Duda-Król Wiesława B., Wełnicki M., Mamcarz A. (red.): Choroby wewnętrzne: przypadki kliniczne. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Choroby wewnętrzne: na podstawie Interny Szczeklika. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2013.
2. Januszewicz W., Kokot F., Bartnik W. (red.): Interna. Tom 1, Tom 2, Tom 3. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,6
	Praca własna studenta		0,4

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4., C.U7., C.U8., C.U9., C.U10., C.U11., C.U16., C.U18., C.U19., C.U28., C.U32., C.U43., C.U66., K2., K3., K5., K6.	Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji umiejętności praktycznych w oddziale chorób wewnętrznych i obserwacja prezentowanych przez studenta zachowań.
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4., C.U7., C.U8., C.U9., C.U10., C.U11., C.U16., C.U18., C.U19., C.U28., C.U32., C.U43., C.U66.	Wypowiedzi ustne w trakcie przygotowywania się do realizacji umiejętności praktycznych, w chorób wewnętrznych.
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4., C.U7., C.U8., C.U9., C.U10., C.U11., C.U16., C.U18., C.U19., C.U28., C.U32., C.U43., C.U66., K2., K3., K5., K6.	Bezpośrednia obserwacja studenta podczas realizacji umiejętności praktycznych w oddziale chorób wewnętrznych i obserwacja prezentowanych przez studenta zachowań. Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w wykazie umiejętności sporządzonym przez uczelnię dla kierunku ratownictwo medyczne.
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			
Ocena podsumowująca: <u>praktyki zawodowe</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych			
Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:			
1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,			
2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;			
3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;			
4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;			
5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.			
Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:			
5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)			
4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)			
4,0 – dobry (11 pkt.)			
3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)			
3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)			
2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: D52 SOR – praktyka śródroczna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	100	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	100	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Zaliczenie treści programowych z zakresu podstawowych zabiegów medycznych, technik zabiegów medycznych, procedur ratunkowych oraz medycznych czynności ratunkowych.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem realizacji zajęć z przedmiotu jest przygotowanie studenta do poszerzenia wiedzy w zakresie sprawowania opieki nad pacjentem w trakcie działań ratunkowych oraz organizacji opieki nad pacjentem w trakcie wykonywania medycznych czynności ratunkowych w warunkach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. 2. Kształtowanie i doskonalenie umiejętności w zakresie techniki zabiegów i czynności medycznych. 3. Kształtowanie postawy studenta do systematycznego pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie techniki zabiegów w praktyce zawodowej ratownika medycznego. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii	K_U02
C.U15.	oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U22.	zakładać zgłębnik dożołądkowy	K_U02
C.U23.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego	K_U02
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U45.	prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego	K_U02
C.U66.	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		

K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02		
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Szpitalny oddział ratunkowy - organizacja, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych. Aseptyka i antyseptyka.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza dokumentacji, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-02	Badanie urazowe ITLS. Badanie fizykalne pacjenta nieurazowego.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza dokumentacji, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta

TP-03	Analiza parametrów krytycznych pacjenta. Monitorowanie parametrów życiowych pacjenta.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż , analiza dokumentacji, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-04	Farmakoterapia i płynoterapia w SOR.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-05	Leczenie przeciwbólne w SOR.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-06	Wykonywanie intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-07	Wykonywanie tlenoterapii w tym z użyciem respiratora.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta

TP-08	Wykonywanie wentylacji zastępczej z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem.	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-09	Wykonywanie zgłębnikowania żołądka.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-10	Wykonywanie cewnikowania pęcherza moczowego.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
TP-11	Monitorowanie czynności układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii.	Praktyki zawodowe	Warunki rzeczywiste, instruktaż, analiza przypadków, praca z pacjentem	Bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętności w trakcie praktyk zawodowych, obserwacja postawy studenta
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA				

Literatura podstawowa :

1. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa: wybrane zagadnienia/Wojciech Gaszyński. Wydanie 2 poprawione -2 dodruk – Warszawa: PZWL, 2018
2. Medycyna ratunkowa na dyżurze red. Franciszek Kokot ,Samuel M.Keim; Tł. Aneta Czupryniak. Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021
3. Niezbędnik Lekarza dyżurnego SOR redakcja naukowa Janusz Springer, Jacek Kleszczyński. Wydanie I-5 dodruk.-Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	100
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	120

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	3,3
	Praca własna studenta		0,7

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4., C.U10., C.U11., C.U15., C.U18., C.U20., C.U22., C.U23., C.U27., C.U30., C.U41., C.U43., C.U45., C.U66., K2., K3., K5., K6.	Studenci zapoznają się ze specyfiką Szpitalnego Oddziału Ratunkowego i zasadami udzielania świadczeń oraz opieki medycznej. Ćwiczą i doskonalą umiejętności rozpoznawania stanów klinicznych i postępowania z pacjentem w stanie nagłego zagrożenia życia.
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4., C.U10., C.U11., C.U15., C.U18., C.U20., C.U22., C.U23., C.U27., C.U30., C.U41., C.U43., C.U45.	Zaliczenie umiejętności praktycznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4., C.U10., C.U11., C.U15., C.U18., C.U20., C.U22., C.U23., C.U27., C.U30., C.U41., C.U43., C.U45., C.U66., K2., K3., K5., K6.	Zaliczenie umiejętności praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D53 Oddział neurologii – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe		
Rok studiów: III	Semestr: 5		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	50	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Student powinien posiadać wiedzę i umiejętności z modułów/przedmiotów takich jak: anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, neurologii, podstawowe zabiegi medyczne, psychologia, etyka zawodowa, prawo medyczne, które są ujęte w programie kierunku studiów – Ratownictwo medyczne			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
Celem realizacji zajęć jest rozwijanie umiejętności samodzielnego wykonywania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe wobec pacjentów hospitalizowanych w oddziale neurologii oraz kształtowanie kompetencji społecznych.		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się		
UWAGA:		
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U7	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U8	oceniać stan świadomości pacjenta	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U16.	przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi	K_U02
C.U17	oceniać stan neurologiczny pacjenta	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U48.	oceniać nagłe zagrożenia neurologiczne u pacjenta	K_U01 K_U06
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02

K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Specyfika oddziału neurologicznego. Zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych w oddziale neurologicznym. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-02	Rozpoznawanie najczęstszych objawów klinicznych i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego. Zasady oceny stanu neurologicznego chorego.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-03	Stany zagrożenia życia pacjentów z zaburzeniami układu nerwowego. Szybka diagnostyka neurologiczna.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Pacjent nieprzytomny. Zaburzenia świadomości i śpiączka – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Ból głowy, omdlenia, zawroty głowy – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-06	Napady padaczkowe – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-07	Nagłe ogniskowe zaburzenia neurologiczne – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-08	Nagłe uogólnione osłabienie siły mięśniowej – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-09	Zasady farmakoterapii w stanach zagrożenia życia z zaburzeniami układu nerwowego, z uwzględnieniem analizy ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-10	Zasady monitorowania metodami nieinwazyjnymi stanu pacjenta z zaburzeniami układu nerwowego oraz układu krążenia, podczas czynności medycznych/diagnostycznych.	Praktyki zawodowe	instruktaż, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Fiszer U., Michałowska M.: Współczesna neurologia. Gdańsk, VM Media, 2018.
2. Sienkiewicz – Jarosz H.: Stany nagłe:neurologia. Warszawa, Medical Tribune Polska, 2020.

Literatura uzupełniająca:

1. Kozubski W. (red. nauk.), Liberski P.: Neurologia: podręcznik dla studentów medycyny. T. 1, T.2. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.
2. Kozubski W. (red. nauk.): Neurologia: kompendium. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U1., C.U4., C.U7, C.U8, C.U9., C.U10., C.U14., C.U16., C.U17, C.U18., C.U20., C.U30., C.U48., C.U65., K2., K3., K5., K6.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U1., C.U4., C.U7, C.U8, C.U9., C.U10., C.U14., C.U16., C.U17, C.U18., C.U20., C.U30., C.U48., C.U65.	wypowiedź ustna w trakcie przygotowywania się do realizacji umiejętności praktycznych w oddziale neurologii
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U1., C.U4., C.U7, C.U8, C.U9., C.U10., C.U14., C.U16., C.U17, C.U18., C.U20., C.U30., C.U48., C.U65., K2., K3., K5., K6.	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność praktyczną w oddziale neurologii, obserwacja prezentowanych przez studenta zachowań, zaliczenie umiejętności praktycznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D54 Oddział kardiologii – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025		
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe		
Rok studiów: III	Semestr: 6		
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail		
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	50	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe: Wymagania wstępne anatomia prawidłowa i patologiczna, fizjologia i patofizjologia układu krążenia, stany nagłe w kardiologii - zakres podstawowy Student ma wiedzę na temat chorób układu krążenia. Zna metody diagnozowania oraz leczenia farmakologicznego oraz zabiegowego w chorobach układu krążenia. Wie jak należy postępować w stanach zatrzymania krążenia, w ostrych zespołach wieńcowych: niestabilnej dławicy piersiowej, NSTEMI, STEMI, w ostrych zespołach aortalnych, ostrej niewydolności serca, w obrzęku płuc, ostrej zatorowości płucnej, w zaostrzeniu przewlekłej niewydolności serca. Potrafi rozpoznać tachykardię, bradykardię. Potrafi podjąć działania farmakologiczne w przełomie nadciśnieniowym i omdleniu.</p>		
<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Doskonalenie zdobytej wiedzy oraz umiejętności praktycznego jej wykorzystania. Praktyki powinny umożliwić zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego niezbędnego w pracy ratownika medycznego. Zapoznanie się z organizacją i charakterem pracy oddziału kardiologii. Poznanie zasad funkcjonowania i prowadzenia dokumentacji medycznej w oddziale, poznanie sprzętu ratowniczego oraz leków będących na wyposażeniu oddziału. Udział w medycznych czynnościach ratunkowych u pacjentów w stanach nagłych kardiologicznych.</p>		
<p>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</p>		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U10.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U02
C.U13.	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie	K_U02
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	K_U02 K_U06
C.U47.	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca	K_U02
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02
Kompetencje społecznych - jest gotów do		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02

K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05		
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Specyfika oddziału kardiologicznego. Zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych w oddziale kardiologicznym. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-02	Wywiad i badanie fizykalne w kardiologii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta

TP-03	Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych w kardiologii.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-04	Leki stosowane w stanach zagrożenia życia w kardiologii.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-05	Symptomatologia, diagnostyka, różnicowanie i leczenie stanów zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego. Wstrząs kardiogeny. Zaburzenia rytmu i przewodzenia. Choroba niedokrwienna serca. Zawał serca.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-06	Nowotwory serca - badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta

TP-07	Nadciśnienie tętnicze. Nadciśnienie płucne – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-08	Choroby mięśnia sercowego. Choroby osierdza. Zapalenie wsierdza – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-09	Wady zastawkowe serca nabyte. Wady wrodzone serca u dorosłych – badanie podmiotowe, przedmiotowe, postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-10	Medyczne czynności ratunkowe i elementy procedur specjalistycznych w stanach nagłych w kardiologii – m.in. resuscytacja krążeniowo-oddechowa, monitorowanie czynności układu krążenia, defibrylacja, elektrostymulacja, kardiowersja.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta

TP-11	Elektrokardiograficzne rozpoznawanie chorób serca – wykonywanie i interpretacja zapisów EKG.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta
TP-12	Zasady nieinwazyjnego monitorowania pacjenta w oddziale, podczas czynności medycznych/diagnostycznych.	Praktyki zawodowe	dyskusja seminaryjna, instruktaż, ćwiczenia praktyczne	bieżąca kontrola na zajęciach dyskusja obserwacja i ocena aktywności na zajęciach obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Stany nagłe - kardiologia - Tomasz Hryniewiecki, Piotr Pruszczyk. Wydawca: Medical Tribune Polska. Warszawa, 2020.
2. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Red. Krystyn Sosada, PZWL, 2021
3. Interna Szczeklika - mały podręcznik 2023/2024. Piotr Gajewski, Roman Jaeschke Wydawca Medycyna Praktyczna. Kraków, 2023.
4. Elektrokardiografia dla lekarza praktyka. Tomasz Tomasik, Adam Windak, Anna Skalska, Jolanta Kulczycka-Życzkowska, Jozef Kocemba. Wydawca Vesalius. Kraków 1998.

Literatura uzupełniająca:

1. Interna Szczeklika 2022. Andrzej Szczekliki, Piotr Gajewski. Wydawca Medycyna Praktyczna. Kraków, 2022.
2. Kardiologia - kompendium. David Laflamme - red. wyd. pol. Grzegorz Opolski. Wydawca PZWL. Warszawa, 2023.
3. Interpretacja EKG. Kurs podstawowy. Małgorzata Kurpesa, Bartosz Szafran. Wydawca PZWL. Warszawa, 2018.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		50	
Praca własna studenta		10	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U4. C.U10. C.U13. C.U14. C.U19. C.U46. C.U47.C.U65. K2. K3. K5. K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U4. C.U10. C.U13. C.U14. C.U19. C.U46. C.U47.C.U65. K2. K3. K5. K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U4. C.U10. C.U13. C.U14. C.U19. C.U46. C.U47.C.U65. K2. K3. K5. K6.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
<u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną			
1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			

Ocena podsumowująca:

praktyki zawodowe - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:

- 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,
- 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;
- 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;
- 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.

Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:

5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)

4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)

4,0 – dobry (11 pkt.)

3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)

3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)

2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D55 Oddział pediatrii – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 3
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN	
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:	
Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład:	Wykład:
Ćwiczenia:	Ćwiczenia:
Laboratorium:	Laboratorium:
Lektorat:	Lektorat:
Projekt:	Projekt:
Zajęcia praktyczne:	Zajęcia praktyczne:
Seminarium:	Seminarium:
Zajęcia terenowe:	Zajęcia terenowe:
Praktyki zawodowe: 50	Praktyki zawodowe:
Inna forma (jaka):	Inna forma (jaka):
RAZEM: 50	RAZEM:
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Student ma wiedzę o budowie i czynnościach poszczególnych narządów i układów organizmu człowieka, patologii poszczególnych narządów i układów, potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, metodach gromadzenia informacji o pacjencie, udziale ratownika w procesie diagnozowania, leczenia, wiedzę o zasadach i technikach wykonywania podstawowych czynności ratowniczych i zabiegów medycznych.
2. Student posiada umiejętności wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych i zabiegów medycznych.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zapoznanie studenta z etiologią, objawami, diagnostyką, metodami leczenia oraz opieki w wybranych schorzeniach pediatrycznych.
2. Przygotowanie studenta do samodzielnego przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka, interpretacji badań dodatkowych oraz postawienia wstępnego rozpoznania.
3. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej i lekarskiej noworodkowi, niemowlęciu i dziecku starszemu.
4. Kształtowanie postaw etycznych niezbędnych w sprawowaniu opieki ratowniczej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U1.	oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U02
C.U3.	postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych	K_U02
C.U4.	przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta	K_U02
C.U5.	dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka	K_U02
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02
C.U12.	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U20.	podawać pacjentowi leki i płyny	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U65.	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U02

Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta			K_K02
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.			K_K03
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta			K_K06
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Oddział pediatrii – organizacja, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-02	Wywiad i badanie przedmiotowe u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-03	Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych u dzieci.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-04	Leki stosowane w pediatrii ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-05	Podstawy klinicznej symptomatologii pediatrycznej.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-06	Stany zagrożenia życia u dzieci - niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, wstrząs, zaburzenia rytmu serca.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

TP-07	Wybrane stany nagłe w pediatrii - układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowo-płciowy, układ nerwowy.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-08	Choroby cywilizacyjne w wieku rozwojowym.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-09	Farmakoterapia i płynoterapia u dzieci ze szczególnym uwzględnieniem postępowania w stanach zagrożenia życia.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych
TP-10	Tlenoterapia i wspomaganie oddechu u dzieci.	Praktyki zawodowe	pokaz, opis, instruktaż, ćwiczenia umiejętności praktycznych	bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność, bezpośrednia obserwacja zachowań studenta w trakcie praktyk zawodowych

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Kleszczyński J.: Stany nagłe u dzieci. PZWL, Warszawa 2017.
2. red. nauk. W. Kawalec, R. Grenda, M. Kulus, Pediatria. 1 / Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021
3. red. nauk. W. Kawalec, R. Grenda, M. Kulus, Pediatria. 2 / - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2021

Literatura uzupełniająca:

1. Carroll W., Lissauer T.: Pediatria. Edra Urban & Partner, Wrocław, 2021.
2. Obuchowicz A.: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL, Warszawa 2010.
3. Pietrzyk J (red.): ABC zabiegów w pediatrii; podręcznik dla studentów medycyny, pielęgniarek i lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2010.
4. Gucwa J.: Postępowanie w stanach nagłych u dzieci Medycyna Praktyczna, Kraków, 2024.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć	C.W1. C.W2. C.W3. C.W4. C.W5. C.W6. C.W7. C.U3. C.U4. C.U5. C.U65.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U3. C.U4. C.U5. C.U65.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.W1. C.W2. C.W3. C.W4. C.W5. C.W6. C.W7.	zaliczenie umiejętności i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: <u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną 1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”			
Ocena podsumowująca: <u>praktyki zawodowe</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych: 1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego, 2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta; 3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej; 4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów. Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych: 5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.) 4,5 – plus dobry (12-13 pkt.) 4,0 – dobry (11 pkt.) 3,5 – plus dostateczny (10 pkt.) 3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%) 2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: D56 Zespół ratownictwa medycznego – praktyka śródroczna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: praktyki zawodowe
Rok studiów: II	Semestr: 4
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:	50	Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	50	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Student posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii oraz nauk klinicznych

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Student potrafi prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację.
2. Student potrafi monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi i inwazyjnymi.
3. Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności.
4. Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała.
5. Student potrafi decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia
6. Student potrafi dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
C.U9.	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała	K_U02
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi	K_U02
C.U19.	prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych	K_U02
C.U27.	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U07
C.U30.	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal	K_U02
C.U35.	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci	K_U04
C.U38.	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora)	K_U02
C.U40.	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi	K_U02
C.U41.	wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej	K_U02

C.U42.	wykonywać konikopunkcję	K_U02
C.U43.	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U02 K_U06
C.U44.	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	K_U02 K_U06
C.U45.	przewodzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego	K_U02
C.U46.	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego	K_U02 K_U06
C.U48.	oceniać nagle zagrożenia neurologiczne u pacjenta	K_U01 K_U06
C.U49.	wykonywać dostęp doszpicowy przy użyciu gotowego zestawu	K_U02
C.U51	tamować krwotoki zewnętrzne i unieruchamiać kończyny po urazie	K_U02 K_U06
C.U56	decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia	K_U02
C.U57	rozpoznawać pewne znamiona śmierci	K_U01
C.U58.	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej	K_U02 K_U03
C.U60.	zaopatrywać krwawienie zewnętrzne	K_U02 K_U06
C.U61.	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych	K_U02
C.U63	identyfikować zagrożenia obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy, a także wdrażać postępowanie ratunkowe w przypadku tych obrażeń	K_U02
C.U66	dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U02
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05
K6.	kierowania się dobrem pacjenta	K_K06
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.		

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Praktyki zawodowe		
TP-01	Zespół ratownictwa medycznego – organizacja i współpraca z innymi jednostkami PRM i jednostkami współpracującymi z systemem PRM, wyposażenie, zasady bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Dokumentacja medyczna – rodzaje, zasady prowadzenia, ochrona danych osobowych.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-02	BLS/AED, ALS, EPALS w ZRM.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-03	Wykonywanie mechanicznej kompresji klatki piersiowej.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-04	Wykonywanie przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-05	Wykonywanie intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-06	Wykonywanie konikopunkcji.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-07	Wykonywanie defibrylacji elektrycznej z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-08	Zaopatrywanie krwotoków zewnętrznych i unieruchamianie kończyny po urazie.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-09	Wykonywanie dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-10	Rany - rodzaje, sposoby zaopatrzenia chirurgicznego, aseptyka i antyseptyka.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

TP-11	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne w przypadku obrażeń: czaszkowo-mózgowych, klatki piersiowej, jamy brzusznej, kończyn, kręgosłupa i rdzenia kręgowego oraz miednicy.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-12	Wykonywanie segregacji medycznej.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-13	Wykonywanie wentylacji zastępczej z użyciem worka samorozprężalnego i respiratora transportowego.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-14	Wykonywanie tlenoterapii w tym z użyciem respiratora.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
TP-15	Transportowanie pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych. Monitorowanie pacjenta podczas transportu.	Praktyki zawodowe	kształcenie umiejętności zawodowych w bezpośrednim kontakcie z pacjentem pod nadzorem opiekuna praktyki zawodowej, praca w grupie,	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Liczak T.: Procedury ratunkowe – przedszpitalne tom1. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023.
2. Podlewski R.: Stany zagrożenia życia i zdrowia : schematy postępowania dla ZRM typu P. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021.
3. Guła P.; Machała W.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2021.
4. Aehlert B., Smereka J.: ACLS zaawansowane czynności resuscytacyjne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.

Literatura uzupełniająca:

1. Brongel L.: Algorytmy diagnostyczne i lecznicze w praktyce SOR. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2022.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	50
Praca własna studenta	10
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,7
	Praca własna studenta		0,3

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	C.U9. C.U18. C.U19. C.U27. C.U30. C.U35. C.U38. C.U40. C.U41. C.U42. C.U43. C.U44 C.U45. C.U46. C.U48. C.U49. C.U51. C.U56. C.U57. C.U58. C.U60. C.U61. C.U63. C.U66. K2. K3. K5. K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych,
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	C.U9. C.U18. C.U19. C.U27. C.U30. C.U35. C.U38. C.U40. C.U41. C.U42. C.U43. C.U44 C.U45. C.U46. C.U48. C.U49. C.U51. C.U56. C.U57. C.U58. C.U60. C.U61. C.U63. C.U66. K2. K3. K5. K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
3	Przygotowanie do zaliczenia	C.U9. C.U18. C.U19. C.U27. C.U30. C.U35. C.U38. C.U40. C.U41. C.U42. C.U43. C.U44 C.U45. C.U46. C.U48. C.U49. C.U51. C.U56. C.U57. C.U58. C.U60. C.U61. C.U63. C.U66. K2. K3. K5. K6.	zaliczenie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych
KRYTERIA OCENIANIA			
<p>Ocena kształtująca:</p> <p><u>praktyki zawodowe</u> – Zaliczenie z oceną</p> <p>1. Zaliczenie na ocenę pozytywną co najmniej dostateczną umiejętności wymienionych w „Karcie Umiejętności Kształcenia w zawodzie ratownika medycznego” i „Dzienniku Praktyk Zawodowych”</p>			
<p>Ocena podsumowująca:</p> <p><u>praktyki zawodowe</u> - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych</p> <p>Punktacja i kryteria oceny kompetencji społecznych:</p> <p>1) 1-3 pkt. – przestrzeganie Regulaminu Kształcenia Praktycznego,</p> <p>2) 1-3 pkt. – przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) 1-3 pkt. – przestrzeganie zasad etyki zawodowej;</p> <p>4) 1-3 pkt. – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności oraz uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>5) 1-3 pkt. – rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów.</p> <p>Skala ocen w odniesieniu do ilości punktów uzyskanych z kompetencji społecznych:</p> <p>5,0 – bardzo dobry (14-15 pkt.)</p> <p>4,5 – plus dobry (12-13 pkt.)</p> <p>4,0 – dobry (11 pkt.)</p> <p>3,5 – plus dostateczny (10 pkt.)</p> <p>3,0 – dostateczny (9 pkt. – 60%)</p> <p>2,0 – niedostateczny (poniżej 9 pkt.).</p>			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: E57 Technologia informacyjna	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: nauki podstawowe
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	15	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

znajomość podstawowych aplikacji komputerowych oraz innych treści technologii informacyjnej objętych programem nauczania w szkole ponadgimnazjalnej w zakresie podstawowym.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Program przedmiotu jest zgodny z wymaganiami ECDL (Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych). 2. W ramach ćwiczeń laboratoryjnych przekazywana jest podstawowa wiedza oraz umiejętności praktyczne dotyczące najważniejszych pojęć informatyki, jej wybranych metod i narzędzi sprzętowych oraz programowych. 3. Przedstawiane są również zagadnienia bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych, ergonomii oraz wybrane prawne aspekty informatyki. 		
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW		
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Umiejętności - potrafi		
D.U1.	korzystać z głównych elementów systemu operacyjnego, zarządzać oknami aplikacji, plikami, folderami, a także procesami instalacji i deinstalacji oprogramowania. Jest świadomy konieczności używania oprogramowania antywirusowego, potrafi je zainstalować i umiejętnie wykorzystywać w celu ochrony komputera i jego zasobów. Umie dobrać odpowiednie narzędzia informatyczne do realizacji własnych zadań;	
D.U2.	poprawnie używać programu do tworzenia, edycji, formatowania, przechowywania i drukowania dokumentów. Ponadto posiada umiejętności pozwalające na tworzenie i formatowanie tabel, osadzanie w dokumentach elementów graficznych oraz wykorzystanie możliwości druku seryjnego. Stosuje zasady poprawnej edycji tekstu, w tym zasady pisania prac naukowych;	
D.U3.	zarządzać arkuszem, wprowadzać, sortować i kopiować dane, używać dostępnych funkcji oraz tworzyć własne formuły. Umie wybrać typ, utworzyć i formatować wykres w celu prawidłowego przekazania informacji. Nabyte umiejętności pozwalają na wykorzystanie oprogramowania do przeprowadzania powtarzalnych obliczeń: przygotowania budżetów, opracowywania prognoz, sporządzania wykresów i raportów finansowych;	

D.U4.	używać technik graficznych jako efektywnego środka komunikacji, szeroko wykorzystywanego w prezentowaniu informacji. Student umie wprowadzać, edytować oraz formatować tekst w prezentacjach, wstawiać oraz edytować obrazy i rysunki, wybrać rodzaj, stworzyć i formatować wykres w celu przekazania w odpowiedni sposób informacji, potrafi rozróżnić sposób wyświetlania prezentacji, dobrać układ i wygląd slajdów, zastosować animacje i różne efekty przejść oraz sprawdzić i poprawić zawartość prezentacji przed jej końcowym wydrukiem i rozpowszechnieniem;			
D.U5.	wykonać typowe zadania związane z przeszukiwaniem sieci, wypełniać i wysyłać formularze internetowe, zapisywać strony internetowe i pliki pobrane z sieci. Posiada również umiejętność posługiwania się programem poczty elektronicznej, umie redagować, wysyłać wiadomość z załącznikami, odpowiadać na wiadomości i przysyłać je dalej			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K_K05		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Laboratorium		
TP-01	Użytkowanie komputerów. System operacyjny – ustawienia, praca z ikonami, użycie okien; zarządzanie plikami – kopiowanie, przenoszenie, usuwanie, odzyskiwanie, szukanie, programy narzędziowe – kompresja i dekompresja plików, programy antywirusowe,	Laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów	zaliczenie pisemne

TP-02	Edytor tekstu – Word. Tworzenie i modyfikowanie dokumentu; operacje na blokach tekstu; podział dokumentu na akapity, sekcje, strony; formatowanie stron, nagłówki, stopki, numeracja stron, kolumny tekstu; tabele; szablony; korespondencja seryjna; łączenie i osadzanie obiektów, obiekty graficzne, wzory matematyczne, automatyzacja prac redakcyjnych – szablony	Laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów	zaliczenie pisemne
TP-03	Arkusz kalkulacyjny -Excel. Podstawowe operacje w arkuszu, obliczenia, formatowanie danych; wykorzystanie funkcji arkusza – pisanie formuł, graficzna prezentacja funkcji, sporządzanie wykresów; adresowanie, wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego w różnorodnych zadaniach,	Laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów	zaliczenie pisemne
TP-04	Prezentacja-Power Point. Tworzenie prezentacji, uatrakcyjnianie prezentacji, upowszechnianie prezentacji,	Laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów	zaliczenie pisemne
TP-05	Internet. Wyszukiwanie i pobieranie informacji, przetwarzanie informacji; komunikacja w Internecie,	Laboratorium	ćwiczenia oparte na przykładach, kontrola postępów	zaliczenie pisemne

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Żarowska A.: EC DL Advanced na skróty, PWN, Warszawa 2011.
2. Rutkowska B. : Grafika menadżerska i prezentacyjna. Zdajemy egzamin ECDL Advanced, KISS, Katowice 2007.
3. Szymala E.: Arkusze kalkulacyjne. Zdajemy egzamin ECDL Advanced , Wyd. KISS, Katowice 2007.
4. Soroka K.: Przetwarzanie tekstu. Zdajemy egzamin ECDL Advanced, Wyd. KISS, Katowice 2007.

Literatura uzupełniająca:			
1. Cieciura M.: Podstawy technologii informacyjnych z przykładami zastosowań. VizjaPress & IT, Warszawa 2006.			
2. Bowdur E.: Usługi w sieciach informatycznych. KISS, Katowice 2007			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., K5.	zaliczenie pisemne
2	Realizacja zadań zadanych przez nauczyciela akademickiego		
3	Przygotowanie do zaliczenia		
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia laboratorium:			
1) Zaliczenie na ocenę.			
2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas zajęć laboratoryjnych.			
3) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.			

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia laboratorium:

5.0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

4.5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

4.0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

3.5 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami

3.0 -zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami

2.0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: E58 Kształtowanie kompetencji społecznych	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna:	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Celem przedmiotu jest przekazanie aktualnej wiedzy i rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, które są niezbędne do efektywnej komunikacji, pracy zespołowej, zarządzania konfliktami i budowania relacji w życiu osobistym i zawodowym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
D.W1.	Teoretyczne podstawy kompetencji społecznych. Zna definicję, znaczenia i zakres kompetencji społecznych, pracy zespołowej, zarządzania konfliktami i empatii.	
Umiejętności - potrafi		
D.U6.	Scharakteryzować specyfikę procesów komunikowania społecznego, ich zakłóceń pojawiających się w kontekście pracy grupowej i możliwości modyfikowania przebiegu komunikacji w procesie terapeutycznym i resocjalizacyjnym	
Kompetencji społecznych - jest gotów do		
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K_K05

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		ćwiczenia		
TP-1	Podstawowe narzędzia relacyjne w przestrzeni kontaktu społecznego: kanony poprawnego, relacyjnego poziomu komunikacji społecznej, kontekst sytuacyjny jako czynnik warunkujący przyjęcie kanonu zachowania i komunikacji.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne

TP-2	Zaawansowane narzędzia relacyjne: autodiagnoza stylu relacyjnego w wymiarze partnerstwa, trenerstwa, kumplostwa i tresury. Modele relacyjnego, motywacyjnego korygowania nieakceptowalnych zachowań (model feedbackowy, model konsultacyjny, model ultymatywny).	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-3	Narzędzia relacyjne na trudne sytuacje społeczne: model reagowania na agresję werbalną, model radzenia sobie z presją, model komunikowania złej informacji	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-4	Budowanie relacji	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-5	Zarządzanie czasem i stresem.	ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeruszka U., Kompetencje. Aspekty teoretyczne i praktyczne. Warszawa, Difin, 2016. 2. Smółka P., Kompetencje społeczne. Metody pomiaru i doskonalenia umiejętności interpersonalnych. Kraków, Wolters Kluwer, 2008. (Ibuk Libra 2016) 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sztompka P. Socjologia. Wykłady o społeczeństwie. Kraków, Znak, 2021. 2. Ken Burnett, Relacje z kluczowymi klientami : analiza i zarządzanie. Kraków, Oficyna Ekonomiczna, 2002. 3. Mastrogiacomo S., Osterwalder A. Skuteczne zarządzanie zespołem : jak uzyskać harmonię, zaufanie i widoczne efekty pracy w zespole. Gliwice, Helion S.A., 2022. 4. Frydrychowicz S. Wymiary komunikacji : klucz dostępu do efektywnej komunikacji interpersonalnej. Kraków, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie, 2021. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			15	

Praca własna studenta		35	
SUMA GODZIN:		50	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	D.W1, D.U6., K5.	Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	D.W3, D.U6., K5.	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie do zaliczenia	D.W3, D.U6., K5.	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Wymagania ćwiczenia: 50% –60% wiadomości z ćwiczeń - ocena 3.0 60% –70% ocena 3.5 70% –80% ocena 4.0 80% –90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0 Prezentacje multimedialne, dyskusje problemowe.			
Ocena podsumowująca: Kolokwium pisemne.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: E59 Efektywne metody uczenia się		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: Polski		Rodzaj zajęć: zajęcia ogólnouczelniane	
Rok studiów: I		Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Brak wymagań			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Celem zajęć jest bardziej świadome kontrolowanie procesu uczenia się.			
2. Studenci potrafią zdiagnozować i pokonać swoje bariery zapamiętywania.			
3. Ucząc się sposobów ułatwiających zapamiętywanie, bardziej kontrolują ten proces i czynią go dużo bardziej efektywnym.			
4. Ponadto znajomość technik autoprezentacji pomaga im kontrolować proces publicznej prezentacji efektów uczenia się (egzamininy, prezentacje, wykłady).			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Wiedzy - zna i rozumie

D.W2.	powiązania pomiędzy wiedzą specyficzną dla studiowanego kierunku a efektywnymi metodami uczenia się oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę do analiz zjawisk społecznych.	
-------	---	--

Umiejętności – potrafi

D.U7.	zdiagnozować swoje mocne i słabe strony w obszarze uczenia się;	
D.U8.	korzystać z podstawowych prawidłowości uczenia się;	
D.U9.	analizować swój proces uczenia się.	

Kompetencji społecznych - jest gotów do

K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K_K05
-----	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
----------------------------	--------------------------	-------------	---	--

Ćwiczenia

TP-01	Wprowadzenie w problematykę zajęć (karta opisu zajęć). Podstawowe prawidłowości dotyczące uczenia się. Uczenie się jako jedna z umiejętności psychospołecznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
-------	---	-----------	---	----------------------------------

TP-02	Różnice indywidualne w procesie uczenia się. Style uczenia się. Preferencje sensoryczne.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_03	Analiza procesu zapamiętywania. Modele pamięci. Prawa pamięci. Wykorzystywanie technik pamięciowych w nauce.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_04	Motywacja do uczenia się i sposoby jej podtrzymywania.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_05	Wybrane techniki uczenia się. Mnemotechniki.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_06	Współczesne koncepcje inteligencji. Inteligencje wielorakie. Inteligencja emocjonalna i społeczna.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_07	Zarządzanie czasem w procesie uczenia się. Organizacja pracy własnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja
TP_08	Kreatywność i twórczość w procesie uczenia się. Techniki kreatywnego myślenia.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie na ocenę/ prezentacja

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Dirksen Julie.: Projektowanie metod dydaktycznych: efektywne strategie edukacyjne. Helion, Gliwice2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Leary M.: Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji. Gdańsk 2007.
2. Żurek E.: Wystąpienia perswazyjne. Biznes, media, polityka. Warszawa 2010.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		45	
SUMA GODZIN:		60	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	0,5
	Praca własna studenta		1,5
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.			
Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, (6) opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury	D.W2., D.U7. D.U8., D.U9. K5.	zaliczenie na ocenę. podstawą oceny z ćwiczeń jest końcowa prezentacja i wystąpienie publiczne, aktywność w dyskusji stanowi dodatkowy element mogący wpłynąć na ocenę końcową
2	Przygotowanie do zajęć		
3	Przygotowanie samodzielnej prezentacji		
4	Przygotowanie do wystąpienia publicznego		
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zaliczenie na ocenę. 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń. 3) Podstawą oceny z ćwiczeń jest końcowa prezentacja i wystąpienie publiczne. W prezentacji uwzględnia się samodzielność prowadzenia analizy i zdolność wyciągania wniosków, które wykraczają poza tezy zawarte w materiałach bibliograficznych, także wnikliwość i oryginalność przedstawienia tematyki. Na ocenę ma także wpływ aktywny udział w zajęciach. 			

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Student w czasie ćwiczeń wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb, rozpoznawaniu problemów, planowaniu pracy własnej.
- 2) Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętności ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia podczas realizacji zadania
- 3) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: E60 Filozofia		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia ogólnouczone	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1) Zdobyć przez studenta umiejętności rozróżniania i opisywania głównych założeń filozofii, jako jednej z podstawowych nauk humanistycznych.			
2) Zdobyć przez studenta umiejętności dostrzegania problemów współczesnej filozofii.			
3) Zdobyć przez studenta umiejętności odnajdywania wpływu najważniejszych koncepcji filozoficznych w różnych obszarach kultury.			
4) Zdobyć przez studenta umiejętności lektury i analizy tekstu filozoficznego oraz zastosowania podstawowych dla filozofii europejskiej pojęć oraz modeli.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
---	---	--

Umiejętności - potrafi

D.U10.	rozróżnić główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii;	
D.U11.	opisać główne okresy, kierunki i orientacje filozoficzne na przestrzeni dziejów filozofii;	
D.U12.	opisać na czym polegają główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku;	

Kompetencje społecznych - jest gotów do

K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K_K05
-----	---	-------

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Ćwiczenia		
TP-01	Czym jest poznanie filozoficzne. Nauki filozofii. Pojęcie bytu i sposobu istnienia. Początek dziejów filozofii.	Ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie; udział w dyskusjach; zaliczenie pisemne.

TP-02	<p>Główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii.</p> <p>Przedstawiciele okresu przedsokratycznego. (Jońscy filozofowie przyrody: Tales z Miletu, Anaksymander, Anaksymenes; Pitagoras, Heraklit, Elaci, Fizycy, Sofiści). Okres klasyczny: Sokrates, Szkoły sokratyczne, Platon, Arystoteles. Poglądy myślicieli okresu praktycznego (epikureizm, stoicyzm, sceptycyzm).</p>	Ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie; udział w dyskusjach; zaliczenie pisemne.
TP-03	<p>Główne okresy, kierunki i orientacje filozoficzne na przestrzeni dziejów filozofii. Czy Sokrates był sofistą? Konfrontacja idealizmu z realizmem na podstawie myśli Platona i Arystotelesa.</p>	Ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie; udział w dyskusjach; zaliczenie pisemne.

TP-04	<p>Podstawowe problemy filozoficzne. Różnica między filozofią, a nauką, mitem, poezją, religią i ideologią.</p> <p>Średniowiecze: Patrystyka – Klemens z Aleksandrii, Orygenes, Augustyn. Scholastyka: Okres wczesny scholastyki - Jan Szkot Eriugena, Anzelm z Canterbury, Pierre Abelard. Okres klasyczny scholastyki – Bonawentura, Albert Wielki, Tomasz z Akwinu. Późna scholastyka – Jan Dunks Szkot, Wilhelm Kocham, Mistrz Eckhart.</p>	Ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie; udział w dyskusjach; zaliczenie pisemne.
TP-05	<p>Główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku. Filozofia renesansu jako wstęp do czasów nowożytnych (Leonardo da Vinci, M. Machiavelli, G. Bruno). Cogito ergo sum – Kartezjusz kontra św. Augustyn. Imperatyw kategoryczny Kanta. Filozofia dziejów wg Hegla.</p>	Ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie; udział w dyskusjach; zaliczenie pisemne.
TP-06	Elementy filozofii języka. Analiza wybranych tekstów filozoficznych.	ćwiczenia	gry edukacyjne kształtujące umiejętność posługiwania się językiem filozoficznym, dyskusja, samodzielne wypowiedzi, analiza wybranych tekstów filozoficznych,	odpowiedzi studenta w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie; udział w dyskusjach; zaliczenie pisemne.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

1. Proszę opisać główne poglądy przedstawicieli poszczególnych okresów w rozwoju filozofii.
2. Proszę opisać główne okresy, kierunki i orientacje filozoficzne na przestrzeni dziejów filozofii.
3. Proszę wyjaśnić na czym polegają główne problemy filozoficzne w kontekście najważniejszych nazwisk filozofii europejskiej od jej greckich początków do połowy XX wieku.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Tatkiewicz W., *Historia filozofii*, t. I, II, III, Wyd. PWN, Warszawa 2003.
2. Węgrzecki A., *Zarys filozofii*, Kraków 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Mikołajko Z., *Elementy filozofii*, Warszawa 2001.
2. Gutek G. L., *Filozofia dla pedagogów*, Gdańsk 2007.
3. Hoffe O., *Mala historia filozofii*, Warszawa 2004.
4. Kalka K., *Zarys historii filozofii*, Elbląg 2008.
5. Schrade U., *Nurty filozofii współczesnej*, Warszawa 2003.
6. *Filozofia: leksykon PWN*, Warszawa 2000.
7. Miś A., *Filozofia współczesna: główne nurty*, Warszawa 2000.
8. Mikołajko Z., *Elementy filozofii*, Warszawa 2001.
9. Dudzik I., *Eco-Philosophy in education for sustainable development*, [w:] *World Scientific News*, WSN 72 (2017) (s. 334-346) (artykuł dostępny na stronie internetowej)

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury	D.U10., D.U11., D.U12., K5.	zaliczenie na ocenę
2	Przygotowanie do zajęć		
3	Przygotowanie samodzielnej prezentacji		
4	Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.		

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami);
- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych.
  - 1) Zaliczenie ustne prezentacji.
  - 2) Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

Prezentacja studenta oceniana jest wg następujących kryteriów:

1. Poprawność wykonania.
  2. Terminowość.
  3. Stopień zaawansowania użytkownika narzędzia lub programu.
  4. Jakość wykonania, funkcjonalność działania.
- Każdy kryterium ocenianie jest w skali od 1-5.

Ocena bardzo dobra – 93-100% - student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju.

Ocena dobra plus – 85-92% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się).

Ocena dobra – 77-84% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń).

Ocena dostateczny plus – 69%-76% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu.

Ocena dostateczny – 60-68% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.

Zaliczenie pisemne oceniane jest według skali:

- Ocena bardzo dobra – 93-100%
- Ocena dobra plus – 85-92%
- Ocena dobra – 77-84%
- Ocena dostateczny plus – 69%-76%
- Ocena dostateczny – 60-68%

Student otrzyma na ocenę końcową na podstawie średniej z ocen cząstkowych dla poszczególnych wytworów.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: E61 Kultura bycia i języka	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia ogólnouczelniane
Rok studiów: I	Semestr: 1
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordinator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

1. Zdobycie przez studenta wiedzy pomocnej w relacjach interpersonalnych.
2. Zdobycie przez studenta wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury, w tym kultura bycia i języka, zasad savoir-vivre i kultury języka w perspektywie społecznego współistnienia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
D.W3.	podstawowe pojęcia z zakresu kultury bycia i języka;		
D.W4.	pojęcia z zakresu kultury materialnej i symbolicznej oraz kultury relacji międzyludzkich;		
D.W5.	pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;		
D.W6.	poprawność i sprawność językową.		
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.			
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA			
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):			
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*
			Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Wykład	
TP-01	Teoretyczne zagadnienia kultury bycia i języka.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny, odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne
TP-02	Język w kulturze jako narzędzie komunikacji, samookreślenia i budowania tożsamości społecznej.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny, odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.
TP-03	Savoir-vivre akademicki - społeczna rola studenta.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny, odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.
TP-04	Czynniki warunkujące efektywność komunikacji werbalnej i niewerbalnej.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny, odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.

TP-05	Asertywność, a kultura bycia i języka.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.
TP-06	Elementy retoryki i erystyki.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.
TP-07	Metody wywierania wpływu na innych, wybrane techniki perswazyjne.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.
TP-08	Poprawność językowa warunkiem porozumienia; najczęstsze błędy językowe Polaków.	Wykład	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	odpowiedzi studenta podczas zajęć i w trakcie prezentowania wiadomości opracowanych samodzielnie, zaliczenie pisemne.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. *Wokół języka i kultury: studia interdyscyplinarne*, Lankiewicz H.A. (red.), Piła 2009.
2. Kutnyj P., *Sztuka autoprezentacji i wystąpień publicznych: na żywo i online*, Warszawa 2021.
3. *Wystąpienia publiczne i profesjonalna korespondencja czyli trudna sztuka budowania wizerunku*, Andrzejewski P., Poznań 2005.
4. Tautz-Wiessner G., *Savoir-vivre w życiu zawodowym: dobre obyczaje kluczem do sukcesu*, Wrocław 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. Cialdinini R.B., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*, Gdańsk 2007.
2. *Przeobrażenia w języku i komunikacji medialnej na przełomie XX i XXI wieku*, Karwatowska M., Siwiec A., (red.), Lublin 2010.
3. Jędrzejko M., *Koty, wicki i rezerwa: zwyczaje, obrzędy i język „fali”*, Warszawa 2002.
4. Kamel T., Krool R., Kraško P., *Dyskretny urok wystąpień publicznych czyli jak zmienić koszmar w radość*, Warszawa 2002.
5. Bubrowiecki A., *Popraw swoją skuteczność*, Warszawa 2009.
6. *Człowiek i kultura w komunikacji medialnej*, Karwatowska M., Litwiński R., Siwiec A. (red.), Lublin 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15

SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury	D.W3., D.W4., D.W5., D.W6.	zaliczenie na ocenę
2	Przygotowanie do dyskusji		
3	Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.		
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Forma i warunki zaliczenia wykładów: - aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami); - dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych. Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.			
Ocena podsumowująca: Forma i warunki zaliczenia wykładów: Zaliczenie pisemne studenta oceniana jest wg skali: Ocena bardzo dobra – 93-100% - student płynnie, poprawnie, w sposób kompletny, niewymagający uzupełnień, poprawek, uściśleń, zadawania dodatkowych pytań i w pełni samodzielnie prezentuje wszystkie wskazane w sylabusie efekty uczenia się. Wykazuje się biegłością, operatywnością wiedzy, refleksyjnością i samodzielnością logicznego myślenia, a także przejawia świadomość dążeniem do samorozwoju. Ocena dobra plus – 85-92% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się). Ocena dobra – 77-84% - student potrafi samodzielnie zaprezentować wszystkie wskazane w sylabusie wiadomości i umiejętności (efekty uczenia się), korzystając sporadycznie ze wskazówek nauczyciela (jego uzupełnień, uściśleń). Ocena dostateczny plus – 69%-76% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu. Ocena dostateczny – 60-68% - student prezentuje wskazane przez nauczyciela, kluczowe dla przedmiotu wiadomości i umiejętności ze znaczną pomocą wykładowcy.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: E62 Komunikacja interpersonalna		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim : 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia ogólnouczelniane	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Celem zajęć jest przygotowanie studentów do efektywnego komunikowania się. 2. Tematyka poruszana na zajęciach pozwala zapoznać studentów z charakterystyką procesu komunikacji interpersonalnej, kluczowymi czynnikami i umiejętnościami wyznaczającymi efektywność tego procesu. 3. W wyniku zaliczenia przedmiotu studenci powinni posiadać wiedzę pozwalającą im na skuteczne koordynowanie komunikacji z innymi ludźmi w różnego rodzaju relacjach społecznych. 			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.</p>		
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie		
B.W7	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;	K_W02
B.W19.	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_W01
B.W20.	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	K_W02
Umiejętności - potrafi		
B.U2.	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;	K_U04
B.U7.	uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikających z uwarunkowań społeczno-kulturowych;	K_U02
B.U11.	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;	K_U04
Kompetencji społecznych -jest gotów do		
K1.	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem;	K_K01
K2.	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K_K02
K4.	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	K_K04
K6.	kierowania się dobrem pacjenta.	K_K06
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA		
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):		

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
Ćwiczenia				
TP-01	Podstawy teoretyczne komunikacji interpersonalnej. Modele i style komunikowania się. Komunikacja werbalna i niewerbalna.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-02	Bariery komunikacyjne w pracy ratownika medycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-03	Komunikacja interpersonalna w zespole interdyscyplinarnym.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-04	Komunikacja w sytuacjach trudnych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk

TP-05	Komunikacja werbalna i pozawerbalna w zawodzie ratownika medycznego.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-06	Stosowanie technik komunikacyjnych w stosunku do osób poszkodowanych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-07	Komunikacja interpersonalna w różnych sytuacjach społecznych i kulturowych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
TP-08	Trudności komunikacyjne wynikające ze stanu zdrowia osób poszkodowanych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

#np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa(powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Frydrychowicz S.: Wymiary komunikacji: klucz dostępu do efektywnej komunikacji interpersonalnej. Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie 2021.
2. Nęcki Z.: Komunikacja międzyludzka, Antykwa, Warszawa 2000.

Literatura uzupełniająca:

1. McKay M., Davis M., Fanning P.: Sztuka skutecznego porozumiewania się. Wyd. 4, GWP, Sopot 2021.
2. Dobek-Ostrowska B.: Podstawy komunikowania społecznego, wyd. Astrum, Wrocław 2004.

III. INFORMACJE DODATKOWE**BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5

*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury	B.W7; B.W19., B.W20. B.U2., B.U7., B.U11. K1., K2., K4., K6.	zaliczenie ustne na ocenę, wykonanie własnego projektu komunikacyjnego, prezentacje, praca w grupach/ praca w parach, dyskusja grupowa, odgrywanie ról, analiza dobrych praktyk
2	Przygotowanie do zaliczenia		
3	Przygotowanie samodzielnej prezentacji		
4	Praca w grupach, studium przypadku, referat, dyskusje, inscenizacje. wykonanie własnego projektu komunikacyjnego		

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Zaliczenie na ocenę - zaliczenie ustne.
2. Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną treści programowych realizowanych podczas ćwiczeń.
3. Przedłożenie przez studenta nauczycielowi prowadzącemu ćwiczenia wykonanie własnego projektu komunikacyjnego we wskazanym przez nauczyciela terminie lub najpóźniej dwa dni przed zakończeniem ćwiczeń.

Ocena podsumowująca:

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

1. Student w czasie ćwiczeń wykonuje pod opieką nauczyciela zadania praktyczne, powiązane z treściami programowymi, mające na celu kształtowanie umiejętności praktycznych, polegające w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb, rozpoznawaniu problemów, planowaniu pracy.
2. Nauczyciel prowadzący zajęcia sprawdza efekty uczenia się obserwując studenta demonstrującego umiejętność i ocenia poziom osiągnięcia efektu uczenia się
3. Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: E63 Współczesne problemy społeczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: zajęcia ogólnouczelniane			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia ogólnego	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: brak			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Celem kształcenia jest przekazanie wiedzy socjologicznej z zakresu przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych problemów społecznych, rozwinięcie zdolności odróżniania problemów społecznych od innych dolegliwości społecznych takich jak: patologia i dewiacja oraz umiejętności identyfikacji problemów społecznych na podstawie cech charakterystycznych, przebiegu, natężenia oraz skutków jednostkowych i społecznych.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			

<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p> <p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.</p>				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
D.W7.	współczesne przeobrażenia w poszczególnych segmentach organizmu społecznego, czynniki współczesnych problemów społecznych oraz mechanizmy zachowań dewiacyjnych jednostki i grupy w kontekście społecznym i kulturowym			
Umiejętności - potrafi				
D.U13.	diagnozować współczesne problemy i patologie społeczne w Polsce, interpretować prawidłowo wyniki badań socjologicznych na temat skutków problemów społecznych, rozpoznawać czynniki sprawcze poszczególnych kategorii zachowań dewiacyjnych			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		
TP-1	Jednostkowe czynniki (trudności adaptacyjne, deficyty socjalizacyjne, brak odporności na stres) współwarunkujące powstawanie problemów społecznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-2	Wskaźniki statystyczne, demograficzne, ekonomiczne, psychologiczne i socjologiczne w charakterystyce natężenia problemów społecznych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne

TP-3	Stan badań socjologicznych nad dotkliwością i skutkami współczesnych problemów społecznych w Polsce.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
TP-4	Ocena dotkliwości problemów społecznych dokonana przez badaczy, polityków społecznych i ekspertów oraz sposoby korzystania ze źródeł diagnostyczno-eksperymentalnych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne, projekt
TP-5	Przeciwdziałanie problemom społecznym	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	obserwacja wykonawstwa kolokwium pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
<ol style="list-style-type: none"> Urbanek A., Zbroczyk D., Grubicka J., Patologie społeczne. Wymiar personalny i strukturalny. Słupsk, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Słupsku, 2021. Pospieszyl I., Patologie społeczne i problemy społeczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021. 				
Literatura uzupełniająca:				
<ol style="list-style-type: none"> Frysztański K., Socjologia problemów społecznych, Wydawnictwo SCHOLAR, Warszawa 2009. Hołyst B., Wiktymologia społeczna. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021. Słaboń A., Zapobieganie konfliktom społecznym. Aspekty teoretyczne i empiryczne. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2021. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności			Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			15	
Praca własna studenta			15	
SUMA GODZIN:			30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
			Liczba punktów ECTS	

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5
	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Przygotowanie do zajęć,	D.W7., D.U13.	Zaliczenie pisemne
2	Czytanie wskazanej literatury, samodzielne poszukiwanie źródeł	D.W7., D.U13.	Zaliczenie pisemne
3	Przygotowanie projektu	D.W7., D.U13. K5.	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Wymagania ćwiczenia: 50% –60% wiadomości z ćwiczeń - ocena 3.0 60% –70% ocena 3.5 70% –80% ocena 4.0 80% –90% ocena 4.5 powyżej 90% – ocena 5.0 Zadania, projekty realizowane podczas zajęć. Prezentacje multimedialne, dyskusje problemowe. Umiejętność swobodnego i kompetentnego wypowiedzania się na tematy odnoszące się do dewiacji i patologii społecznych.			
Ocena podsumowująca: Kolokwium pisemne z zakresu osiągniętej wiedzy.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: E64 Ochrona własności intelektualnej	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia ogólnouczelniane
Rok studiów: I	Semestr: 2
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Celem dydaktycznym przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi z zakresu ochrony własności intelektualnej, w tym przesłankami ochrony poszczególnych dóbr własności intelektualnej oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw i umiejętności w zakresie korzystania z prawa własności intelektualnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)	
Wiedzy - zna i rozumie				
D.W8.	podstawowe pojęcia oraz zasady z zakresu prawa autorskiego oraz własności przemysłowej, w tym uregulowania prawne poszczególnych przedmiotów tej własności a także zasady odpowiedzialności za naruszenie własności intelektualnej			
Umiejętności - potrafi				
D.U14.	prawidłowo interpretować przepisy prawne dotyczące korzystania z praw własności intelektualnej i zasady sporządzania umów, których przedmiotem jest własność intelektualna			
D.U15.	prawidłowo interpretować przepisy prawne dotyczące treści prawa autorskiego w Internecie oraz dotyczące korzystania z baz danych, programów komputerowych i utworów audiowizualnych			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;		K_K05	
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
		Wykład		
TP-01	Zakres przedmiotowy i podmiotowy prawa własności intelektualnej: - przedmiot prawa autorskiego (utwór, rodzaje utworów, utwory pracownicze, prawa pokrewne). Pojęcie i treść autorskich praw osobistych. Podmioty prawa autorskiego - przedmiot prawa własności przemysłowej (wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, znak towarowy, oznaczenie geograficzne, projekt racjonalizatorski, topografia układu scalonego) i podmioty prawa własności przemysłowej	Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

TP-02	<p>Powstanie i charakter ochrony praw własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie i charakter ochrony na gruncie prawa autorskiego - powstanie i charakter ochrony na gruncie prawa własności przemysłowej 	Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-03	<p>Korzystanie z praw własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystanie przez uprawnionego (treść prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej), - korzystanie za zgodą uprawnionego (licencja otwarta, licencja umowna oraz użytkowanie), - korzystanie legalne bez zgody uprawnionego, - ograniczenia treści praw własności intelektualnej (ograniczenia ustawowe i ograniczenie przez uprawnionego), - wyczerpanie prawa (treść wyczerpania praw autorskich i praw własności przemysłowej). 	Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-04	<p>Przeniesienie własności intelektualnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umowy o przeniesienie praw autorskich i praw pokrewnych (treść, forma i typy umów) - umowy o przeniesienie praw własności przemysłowej (przeniesienie praw do projektów wynalazczych, znaku towarowego oraz z rejestracji na oznaczenie geograficzne) - dziedziczenie praw własności intelektualnej. 	Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-05	<p>Ochrona programów komputerowych i utworów audiowizualnych. Podmiot i przedmiot ochrony praw autorskich w Internecie (treść prawa autorskiego oraz zasady odpowiedzialności za naruszenia). Ochrona baz danych (pojęcie bazy danych, przedmiot ochrony, dozwolony użytek, czas ochrony).</p>	Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

TP-06	Naruszenie własności intelektualnej: - naruszenie prawa autorskiego - naruszenie własności przemysłowej	Wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-07	Cywilnoprawna ochrona przedmiotów własności intelektualnej (rodzaje roszczeń cywilnoprawnych)	Wykład	Wykład informacyjny, wykład problemowy, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-08	Prawnokarna ochrona przedmiotów własności intelektualnej: - odpowiedzialność karna w prawie własności literackiej, artystycznej i naukowej - odpowiedzialność karna w prawie własności przemysłowej	Wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test
TP-09	Ustanie ochrony przedmiotów własności intelektualnej: - ustanie praw autorskich - ustanie ochrony praw pokrewnych - ustanie praw własności przemysłowej	Wykład	Wykład informacyjny, elementy wykładu konwersatoryjnego	Zaliczenie pisemne - test

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

1. M. Załucki, *Prawo własności intelektualnej: repetytorium*, Warszawa 2011.
2. J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

1. M. Poźniak-Niedzielska, J. Szczotka, M. Mozgawa, *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Zarys wykładu*, Bydgoszcz 2007.
2. R. Gólat, *Prawo autorskie i prawa pokrewne*, Warszawa 2006.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin*
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	15
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5

DO ZAJĘĆ	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta			
Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury i przepisów prawnych	D.W8., D.U14., D.U15.	Zaliczenie pisemne
2	Przygotowanie do zaliczenia	D.W8., D.U14., D.U15., K5.	Zaliczenie pisemne
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena podsumowująca:			
Ocena z testu (zawierającego pytania zamknięte jednokrotnego wyboru oraz związane pytania otwarte): Student uzyskuje ocenę adekwatnie do liczby zdobytych punktów procentowych ze 100% punktów możliwych do uzyskania: 100% - bdb; 85% - plus db; 70% - db; 55% - plus dst; 50% + 1pkt - dst			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: E65 Wychowanie fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: nauki podstawowe	
Rok studiów: I		Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: -		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail	
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie rekreacyjnej aktywności fizycznej.			

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
Zapoznanie studentów z zasadami i metodami prowadzenia zajęć rekreacyjnych w różnych dyscyplinach z różnymi grupami wiekowymi. Przygotowanie studentów do planowania, programowania i prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także wartościowego organizowania czasu wolnego. Ukazanie znaczenia aktywności fizycznej człowieka.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W42.	sposoby zwiększania sprawności fizycznej			K_W02
Umiejętności - potrafi				
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym			K_U05 K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Ćwiczenia		
TP-01	Omówienie programu nauczania i zasad oceniania z przedmiotu. Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie wykonywania ćwiczeń obowiązujących na obiektach sportowych PANS w Jarosławiu.	Ćwiczenia	Ćwiczenia oparte o różne źródła wiedzy	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej

TP-02	Nauka i doskonalenie techniki oraz taktyki w piłce ręcznej.	Ćwiczenia	Ćwiczenia sprawnościowe	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-03	Różne formy aktywności ruchowej na wolnym powietrzu (tenis ziemny, nordic walking, lekka atletyka, gry i zabawy).	Ćwiczenia	Ćwiczenia sprawnościowe	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-04	Ćwiczenia zwiększające wytrzymałość (cardio) z wykorzystaniem sprzętu dostępnego na siłowni.	Ćwiczenia	Ćwiczenia sprawnościowe	Prezentacja nabytych umiejętności ruchowych / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-05	Zajęcia podsumowujące.	Ćwiczenia	Ćwiczenia sprawnościowe	Ocena zaangażowania w dyskusji/ właściwa postawa wobec kultury fizycznej

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. M. Boyle- Nowoczesny trening funkcjonalny, Galaktyka 2019r.
2. J. Wołyniec- Przepisy zespołowych gier sportowych w zakresie podstawowy, BK Wrocław 2006r

Literatura uzupełniająca:

1. K. Ashwell- Anatomia ruchu, Arkady 2015r.
2. J. Strugarek- Plenerowe i halowe gry rekreacyjne, Naukowe UAM Poznań 2009r.

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	-
SUMA GODZIN:	30

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: -	-
	Praca własna studenta		-
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: ćwiczenia: zaliczenia cząstkowe			
Ocena podsumowująca: ćwiczenia - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			
Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.			

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć – Sylabus			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: E65 Wychowanie fizyczne		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia ogólne	
Rok studiów: I		Semestr: 2	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 0		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Studium Wychowania Fizycznego			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Podstawowa sprawność fizyczna i wydolność fizyczna pozwalająca na podejmowanie rekreacyjnej aktywności fizycznej.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studentów z zasadami i metodami prowadzenia zajęć rekreacyjnych w plenerze z różnymi grupami wiekowymi. Przygotowanie studentów do planowania, programowania i prowadzenia zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także wartościowego organizowania czasu wolnego. Ukazanie znaczenia turystyki aktywnej w aktywności fizycznej człowieka.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKÓW STUDIÓW			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się.				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
B.W42.	sposoby zwiększania sprawności fizycznej			K_W02
Umiejętności – potrafi				
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym			K_U07
Kompetencji społecznych -jest gotów do				
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się*	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć#
Ćwiczenia				
TP-01	Minimum aktywności fizycznej człowieka jako warunek zdrowego stylu życia. Możliwości i zalety wykorzystania pleneru jako miejsca aktywności fizycznej. Formy aktywności plenerowej - zasady uprawiania, sprzęt i bezpieczeństwo w wybranych dyscyplinach – wprowadzenie do zajęć terenowych.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-02	Wskazówki metodyczne prowadzenia zajęć ruchowych z różnymi grupami wiekowymi i społecznymi w plenerze.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja / właściwa postawa wobec kultury fizycznej
TP-03	Bezpieczeństwo prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą oraz osobami starszymi w plenerze.	Ćwiczenia	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	Prezentacja / właściwa postawa wobec kultury fizycznej

TP-04	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu zajęć tygodniowych (rekreacyjne gry ruchowe, mini gry sportowe, biegowo – marszowe formy ruchu, Nordic Walking elementy atletyki terenowej).	Ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	prezentacja nabytych umiejętności ruchowych w terenie
TP-05	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu zajęć weekendowych (wycieczki w okolicach miejsca zamieszkania – piesze, rowerowe, wycieczki dalsze, organizacyjno – porządkowe formy terenowe, imprezy rekreacyjno – sportowe, itp.	Ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	prezentacja nabytych umiejętności ruchowych w terenie
TP-06	Plenerowe formy aktywności ruchowej w cyklu rocznym - wycieczki krótkie (rowerowe, kajakowe, piesze, wycieczki krajoznawczo – wypoczynkowe, wędrówki dalsze z biwakowaniem.	Ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	prezentacja nabytych umiejętności ruchowych w terenie
TP-07	Charakterystyka wybranych form turystyki aktywnej. Sposoby i zasady uprawiania. Umiejętność odpowiedniego doboru sprzętu do danej formy turystyki aktywnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	prezentacja nabytych umiejętności ruchowych w terenie
TP-08	Miejsce krajoznawstwa w turystyce aktywnej. Zapoznanie z wybranymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi polskiej części Karpat podczas wycieczki turystyki aktywnej.	Ćwiczenia	ćwiczenia terenowe	prezentacja nabytych umiejętności ruchowych w terenie
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>*np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p>				
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Błacha R., Bigiel W., 2005, Kultura fizyczna w środowisku przyrodniczym w okresie letnim, AWF, Wrocław. 2. Strugarek J., 2006, Organizacja i prowadzenie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych. Poznań. 3. Merski J., Warecka J., 2009, Turystyka kwalifikowana. Turystyka aktywne. Almamer, WSE, Warszawa 				
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cholewa J., Kunicki M., 2014, Rekreacyjna aktywność fizyczna, AWF Katowice. 2. Rut J., 2002, Turystyka aktywne w Euroregionie Karpackim, Uniwersytet Rzeszowski. 3. Strugarek J., 2009, Plenerowe i halowe gry rekreacyjne, Naukowe UAM Poznań. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
BILANS PUNKTÓW ECTS				
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)				
Forma aktywności		Liczba godzin*		

Godziny zajęć(według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		30	
Praca własna studenta		0	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA(punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTSPRZYPIŚNANY CH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 0	0
	Praca własna studenta		0
*godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: ćwiczenia: zaliczenia częściowe			
Ocena podsumowująca: <u>ćwiczenia</u> - średnia ocen z zaliczeń częściowych			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ			

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: F66 Warsztaty przygotowujące do egzaminu dyplomowego	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Ratownictwo medyczne, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny	
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: zajęcia dyplomujące
Rok studiów: III	Semestr: 6
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 10	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail
Jednostka organizacyjna: Wydział Ochrony Zdrowia	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:		Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka): warsztat	60	Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Zaliczenie na oceny pozytywne wszystkich zajęć z semestrów studiów I - V

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Usystematyzowanie zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie				
D.W9.	pojęcia i treści związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu ratownika medycznego			K_W02 K_W04
D.W10.	zasady udzielania logicznych i wyczerpujących odpowiedzi na zadawane pytania			K_W02 K_W04
Umiejętności – potrafi				
D.U16.	samodzielnie formułować wystąpienia publiczne			K_U07
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K3.	samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.			K_K03
K5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych			K_K05
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		Warsztaty		
TP-01	Wiedza specjalistyczna objęta programem studiów kierunku Ratownictwo Medyczne	Warsztat	repetitorium oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	prezentacja, egzamin dyplomowy

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

Literatura podstawowa zalecana w całym toku studiów

Literatura uzupełniająca:

Literatura uzupełniająca zalecana w całym toku studiów

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	240
SUMA GODZIN:	300

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 10	2
	Praca własna studenta		8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Praca własna studenta

Lp.	Forma pracy własnej studenta	Efekty uczenia się	Weryfikacja:
1	Czytanie wskazanej literatury	D.W9., D.W10., D.U16., K3., K5.	Egzamin dyplomowy
2	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	D.W9., D.W10., D.U16., K3., K5.	Egzamin dyplomowy

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

warsztaty - zaliczenia cząstkowe

Ocena podsumowująca:

warsztaty - średnia ocen z zaliczeń cząstkowych

Ocena zależy od ilości zdobytych punktów w ramach zaliczenia

Do 50% - ocena 2,0

> 50% – 60% - ocena 3.0

> 60% – 70% ocena 3.5

> 70% – 80% ocena 4.0

> 80% – 90% ocena 4.5

powyżej 90% – ocena 5.0

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA
ODLEGŁOŚĆ**

Brak możliwości prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

.....

(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzywydziałowej)

.....

(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

10. Ukończenie studiów

(Wymogi związane z ukończeniem studiów)

Warunkiem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne oraz uzyskania tytułu licencjata, jest zaliczenie wszystkich zajęć, praktyk zawodowych, złożenie egzaminów przewidzianych w programie studiów, a także zdanie egzaminu dyplomowego praktycznego i teoretycznego z wynikiem pozytywnym.

Zasady dyplomowania określa Regulamin studiów, Zarządzenie Rektora PANS w Jarosławiu w sprawie zasad przebiegu egzaminu dyplomowego jeżeli program studiów pierwszego stopnia nie przewiduje złożenia pracy dyplomowej oraz Regulamin egzaminu dyplomowego. Zasady te są zgodne z zaleceniami zawartymi w obowiązujących standardach kształcenia określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

Egzamin dyplomowy na studiach pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne składa się z części praktycznej oraz teoretycznej. Część praktyczna poprzedza część teoretyczną egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy na studiach pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne przeprowadza komisja powołana przez Dziekana WOZ. W skład komisji wchodzi nauczyciele akademicy posiadający dorobek naukowy lub kompetencje zawodowe i prawo wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki lub położnej, lub wykonujący zawód ratownika medycznego oraz posiadający doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Ponadto zgodnie z zarządzeniem Rektora przewodniczący i dwaj członkowie komisji posiadają co najmniej stopień naukowy doktora i co najmniej jeden z nich reprezentuje dyscyplinę wiodącą do której został przyporządkowany kierunek studiów.

Część praktyczna egzaminu dyplomowego weryfikująca osiągnięte efekty uczenia się w kategorii umiejętności w zakresie komunikowania się oraz umiejętności proceduralne (manualne) polega na realizacji zadania egzaminacyjnego opisującego sytuację symulowaną z udziałem fantomów z wykorzystaniem check-list według standaryzowanego egzaminu OSCE (Objective Structured Clinical Examination).

Do części teoretycznej egzaminu dyplomowego będzie mógł przystąpić student, który uzyskał pozytywną ocenę z części praktycznej egzaminu. Część teoretyczna egzaminu

dyplomowego polegać będzie na ustnym udzieleniu odpowiedzi na 3 wylosowane pytania egzaminacyjne z uprzednio zatwierdzonej bazy pytań, obejmujące między innymi wiedzę dotyczącą stanów zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego i zewnętrznego przede wszystkim z zakresu chorób wewnętrznych, pediatrii, chirurgii, położnictwa, medycyny ratunkowej i medycyny katastrof.

Egzamin dyplomowy przeprowadzony na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym umożliwi sprawdzenie osiągniętych przez studentów efektów uczenia się w kategorii wiedzy i umiejętności objętych programem studiów.

Zasady dyplomowania będą dostępne dla studentów na stronie internetowej WOZ w zakładce „Informacje dla studentów” – „Zasady dyplomowania”.

11. Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia

PANS w Jarosławiu zapewnia studentom kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym bazę dydaktyczną, niezbędną do osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia posiada kilka budynków, których powierzchnia użytkowa wynosi ok. 20 tys. m². Uczelnia dysponuje 26 salami wykładowymi, 13 salami ćwiczeniowymi, 15 pracowniami komputerowymi, salą multimedialną, 21 salami laboratoryjnymi, wirtualną strzelnicą, halą sportową, Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjnym, Biblioteką, Domem Studenckim.

Bazę dydaktyczną Wydziału Ochrony Zdrowia stanowią trzy budynki: dwa usytuowane na terenie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16 oraz budynek przy ul. Grunwaldzkiej 24.

Budynki usytuowane na terenie Miasteczka Akademickiego to: budynek stanowiący siedzibę Wydziału Ochrony Zdrowia oraz budynek dydaktyczny J3, w którym od roku akademickiego 2018/2019 mieści się Centrum Symulacji Medycznej. Dodatkowo na potrzeby kierunku ratownictwo medyczne wykorzystywane są Laboratoria Chemiczne mieszczące się w nowo otwartym Budynku Dydaktyczno-Laboratoryjnym na terenie Miasteczka Akademickiego.

W budynku Wydziału Ochrony Zdrowia mieszczą się pomieszczenia administracyjne, socjalne, gabinet koordynatorów kształcenia praktycznego, zakłady naukowe (Zakład Ratownictwa Medycznego, Zakład Pielęgniarstwa, Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego oraz Zakład Pracy Socjalnej), 6 sal wykładowych (na około 90 miejsc każda), sala ćwiczeniowa, Pracownia Anatomiczno-Fizjologiczna, Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki oraz 3 sale umiejętności pielęgniarskich.

W budynku dydaktycznym J3, w którym mieści się Centrum Symulacji Medycznej znajdują się następujące sale dydaktyczne:

- Sala wysokiej wierności/sala opieki pielęgniarskiej,
- Pomieszczenie kontrole,
- Sala debriefingu,
- Sala ALS/Sala badań fizykalnych,
- Sala BLS/Sala badań fizykalnych,
- Trzy sale umiejętności pielęgniarskich/Sale OSCE,
- Sala umiejętności technicznych,

oraz pokój wykładowców, szatnie studentów, serwerownia, magazyn.

Sale umiejętności pielęgniarskich oraz umiejętności technicznych służą do praktycznej nauki zawodu z zakresu podstawowych zabiegów medycznych, technik zabiegów medycznych. Pracownie wyposażone są w niezbędny sprzęt oraz fantomy do praktycznej nauki zawodu z zakresu niskiej i pośredniej wierności. Studenci korzystają ze sprzętu w godzinach zajęć oraz w godzinach konsultacji z osobami prowadzącymi zajęcia.

Sala wysokiej wierności, pomieszczenie kontrolne oraz sala debriefingu służą do prowadzenia zajęć z przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne z wykorzystaniem symulacji medycznej wysokiej wierności.

W salach do realizowania zajęć z zakresu badań fizykalnych/BLS, ALS studenci nabywają umiejętności praktyczne z zakresu oceny stanu bio-psycho-społecznego pacjenta wykorzystaniem badania podmiotowego i przedmiotowego poszczególnych układów oraz z zakresu podstawowych zabiegów ratunkowych, procedur ratunkowych przedszpitalnych. Sale wyposażone są w odpowiedni sprzęt i trenażery do ćwiczeń.

Od roku akademickiego 2024/2025 zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne będą dodatkowo odbywać się w budynku J2, w którym powstały dodatkowe specjalistyczne pracownie w ramach rozbudowy Centrum Symulacji Medycznej tj.:

- Pracownia Geriatryczna,
- Pracownia Chirurgiczna/ Szpitalny Oddział Ratunkowy,
- Pracownia Kardiologiczno-Internistyczna/ Oddział Intensywnej Opieki Medycznej,
- Pracownia Umiejętności Ratunkowych,
- Pracownia Pediatria.

Wszystkie pracownie wyposażone są w symulatory wysokiej wierności, trenażery i specjalistyczny sprzęt medyczny oraz sprzęt audio-wideo. Ponadto w nowo otwartym CSM mieszczą się: dwie sterownie, pomieszczenie na symulator karetki pogotowia ratunkowego, sala debriefingu, szatnie dla studentów oraz magazyny i pokój dla nauczycieli akademickich. Laboratorium Telemedycyny i Teleopieki wyposażone jest w specjalistyczne oprogramowanie oraz sprzęt monitorujący. W Laboratorium tym studenci mogą uczyć się obsługi urządzeń pomiarowych i platformy telemedycznej. Laboratorium wyposażone jest w 10 stanowisk komputerowych oraz w medyczne urządzenia pomiarowe: do diagnostyki kardiologicznej (rejestrator EKG, Holter), chorób przewlekłych (glukometr, pulsoksymetr, termometr, ciśnieniomierz, waga), monitorowania stanu zdrowia kobiet w ciąży (KTG), opaski SOS z funkcją teleopieki.

Studenci mają również dostęp do aplikacji e-szpital, w ramach której uczą się obsługi elektronicznej dokumentacji medycznej.

Pracownia Anatomiczno-Fizjologiczna wyposażona jest w stół anatomiczny 3D, fantomy, modele oraz różnego rodzaju plansze, niezbędne do nauki anatomii, fizjologii, patologii oraz zajęć specjalistycznych.

Poza salami dydaktycznymi przyporządkowanymi do Wydziału Ochrony Zdrowia, studenci kierunku ratownictwo medyczne odbywają zajęcia w innych budynkach Uczelni. Wykłady dla studentów kierunku ratownictwo medyczne odbywają się w budynku Biblioteki w dwóch aulach, liczących po 222 miejsca oraz w Centrum Kultury Akademickiej w auli liczącej 250 miejsc.

W budynku J1 – mieści się sala ćwiczeniowa C18 będąca pracownią komputerową, wyposażoną w 23 stanowiska komputerowe, z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 7 Professional, pracujących w domenie oraz z oprogramowaniem aplikacyjnym Microsoft Office Standard. Sieć teleinformatyczna zbudowana jest na urządzeniach firmy Alcatel-Lucent oraz Cisco.

Komunikacja pomiędzy budynkami odbywa się za pośrednictwem sieci światłowodowej. Wewnątrz budynków istnieją sieci LAN oraz rozbudowana sieć bezprzewodowa WiFi - obejmująca cały kampus Uczelni, również poza budynkami.

Uczelnia posiada własną platformę e-learningową (<http://elearning.pwste.edu.pl>), zbudowaną w oparciu o środowisko nauczania zdalnego Moodle. W przypadku wsparcia procesu dydaktycznego poprzez wykorzystanie platformy edukacyjnej konieczne jest uzyskanie spersonalizowanego dostępu do zasobów (indywidualny login i hasło) przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia oraz studentów. Wykładowcy sami, we własnym zakresie opracowują materiały dydaktyczne, które później zamieszczane są na platformie e-learningowej Moodle oraz udostępniane studentom w ramach realizowanych zajęć. Wykorzystywane narzędzia e-learningowe stanowią wsparcie i uzupełnienie zajęć realizowanych w sposób tradycyjny.

Do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowany jest system Microsoft Teams do którego wszyscy nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia oraz studenci mają bezpłatny spersonalizowany dostęp.

Z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są szczególnie wykłady, z których można w ten sposób zrealizować efekty uczenia się.

Biorąc pod uwagę wymogi wynikające z zakładanych efektów uczenia się oraz aktualną liczbę studentów, liczba, wielkość oraz wyposażenie sal dydaktycznych odpowiadają potrzebom kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Baza dydaktyczna jest systematycznie uzupełniana. Ponadto Uczelnia ze

środków własnych przed rozpoczęciem każdego semestru zakupuje zużywalne materiały, środki i sprzęt medyczny, niezbędne do nauki umiejętności praktycznych.

Pracownicy Wydziału systematycznie składają zapotrzebowania na zakup nowych podręczników i prenumeratę czasopism.

Baza dydaktyczna Uczelni spełnia warunki dostępności kształcenia dla studentów z niepełnosprawnością. Budynki wyposażone są w podjazdy i toalety dla osób z niepełnosprawnością. W Bibliotece Głównej zamontowane są windy.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu posiada także obiekty sportowe usytuowane w obrębie Miasteczka Akademickiego przy ul. Czarnieckiego 16. W obrębie Kampusu znajdują się: boiska sportowe, 3 korty do tenisa ziemnego, hala sportowa, sala gimnastyczna, studio ćwiczeń rehabilitacyjno – rekreacyjnych oraz siłownia.

Poza infrastrukturą Uczelni w procesie kształcenie studentów kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia istotna jest również infrastruktura i wyposażenie placówek w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Placówki te zapewniają studentom kierunku ratownictwo medyczne bazę materialną (materiały, sprzęt), dostęp do dokumentacji, opiekę wykwalifikowanych opiekunów podczas praktyk zawodowych, niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się. Z każdą placówką zawierana jest odrębna umowa lub porozumienie o organizację kształcenia praktycznego określające: zobowiązania placówki/szpitala, zobowiązania Uczelni, obowiązki studentów, zadania opiekuna, odpłatność, czas obowiązywania umowy. Zawarte umowy umożliwiają realizację kształcenia praktycznego w miejscach wskazanych w standardzie kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne studia pierwszego stopnia. Liczba placówek kształcenia praktycznego odpowiada liczbie studentów kierunku ratownictwo medyczne.

12. Opinia Samorządu Studenckiego

Jarosław, dnia 06.05.2024 r.

OPINIA SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

Uczelniany Samorząd Studencki Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu wydaje pozytywną opinię w sprawie programu studiów dla kierunku Ratownictwo medyczne – studia stacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym na cykl kształcenia rozpoczynającym się w roku akademickim 2024/2025.

Przewodnicząca
Uczelnianego Samorządu Studenckiego
PANS w Jarosławiu

lisowska
inż. Agnieszka Lisowska

Uczelniany Samorząd Studencki
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych
im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

37-500 Jarosław, ul. Czarnieckiego 16
samorzad.studencki@pwste.edu.pl, 660 509 483
www.uss.pwste.edu.pl